

DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE IN TEDEN KULTURNE DEDIŠČINE

PROGRAM PRIREDITEV IN DEJAVNOSTI

1.–8.10.2016

Zavod za varstvo
kulture dediščine Slovenije

www.zvkds.si/dekd

© Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

brošura Program prireditev in dejavnosti Dnevov evropske kulturne dediščine in Tedna kulturne dediščine 2016

izdajatelj Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Poljanska cesta 40, Ljubljana, www.zvkds.si

zanj Jernej Hudolin

koordinatorka in urednica Nataša Gorenc

lektoriranje Alenka Kobler

italijanski prevodi NoVa Film/Video, Riccardo Bertoni s. p

oblikovanje Nuit d.o.o.

naslovnica Josip Rošival, 1962, fototeka Pomorskega muzeja »Sergej Mašera« Piran

zadnja notranja stran Marko Gorenc; Jani Peternel, arhiv Občine Idrija; Borut Lozej, arhiv Parka Škocjanske jame

tisk EVROGRAFIS d.o.o.

naklada 22.000

Ljubljana, september 2016

Za vsebino dogodkov odgovarjajo organizatorji.

ODPRTJE
1. OKTOBRA 2016 OB 11. URI V ŠTANJELU

Zavod za varstvo
kulturne dediščine Slovenije

www.zvkds.si/dekd

Dragi bralci, ljubitelji dediščine!

Paul Gauguin nam je zapustil sliko z naslovom, ki ga pogosto ponavljamo: Od kod prihajamo, Kdo smo, Kam gremo. Kadar v ljubljanski Drami uprizarjajo Hlapce Ivana Cankarja, vsi: igralci, režiser, scenarist in drugi ustvarjalci poustvarjajo našo govorjeno dediščino v zgodovinski stavbi naše prestolnice, le nekaj korakov od antičnega foruma in prostora, kjer je bil rojen arhitekt Jože Plečnik. V Narodni galeriji nam barvne lise na platnih pričarajo krajino Alp, krasa ali obale, podobe naših velikih žena in mož ali razigranost in tesnobo bivanja. Dediščina je v naših domovih, kadar poslušamo Gallusove motete ali Avsenikove viže, kadar mladeži prebiramo Mojco Pokrajculjo ali Muco Copatarico.

Naše življenje je na vsakem koraku prežeto z dediščino vseh prednikov. V vsakem trenutku bivanja s poustvarjanjem dediščine in njenih novih izrazov ter izzivov razbiramo duhovno genetiko, izjemnost vsakega posameznika in vsake skupnosti. Zaznamuje nas jezik, najpomembnejši in najžlahtnejši, še vedno živi primer naše kulturne dediščine in hkrati najpomembnejša kulturna dobrina v nastajanju. Dvojina je sinteza dveh posameznikov ali posameznika in duhovnosti, ki morda na najboljši možni način priča o antropoloških posebnostih Slovencev. Dragoceno je samozavedanje, da je dediščina eno od izhodišč naše biti, je naša izkušnja, je bogastvo in duhovna svetloba. V enaki meri, ne da bi se tega popolnoma zavedali, smo dediči našega prostora: ustvarjenega grajenega in poustvarjenega življenjskega okolja.

Občudujemo domiselnost, potrpežljivost, obrtno spretnost in smisel za lepo obliko anonimnega izdelovalca kamnite sekire ali oblikovalca vaške situle. Podobne so lastnosti inženirjev, ko od Edvarda Rusjana do Iva Boscarola ustvarjajo letala, od Stanka Bloudka do Roberta Lešnika in Igorja Akrapoviča motorna vozila. Tisočletja prenašanja znanj iz roda v rod cvetijo znova in na nov način.

Že več kot sto let nam šolani arheologi, etnologi, umetnostni zgodovinarji, zgodovinarji in drugi profesionalno tolmačijo kode preteklosti, na katere občasno pozabljamo. Doba preštevilnih informacij zahteva izbiranje, ločevanje zrnja od plev. Pravi način odzivanja na izzive pa nam privzgojijo babice in matere, ko na nas prenašajo skrbno izbrane izkušnje življenja, enako pomembne, kot so piramide v Egiptu, Blejski otok ali Aljažev stolp.

Pravljčni gradovi v oblakih se z odraščanjem spreminjajo v gradnike vizualnega prostora mest, ko se stiskajo pod grajskim gričem. Kulturo verovanja kažejo cerkve z značilnimi oblikami, zvoniki in bleščečimi oltarji. Domovina pa raste iz doma in domovanja, kjer nas tradicija opozarja, kdaj presegamo zmožnosti našega planeta ali nas samih. Kulturna dediščina niso mrtvi zidovi, niso predmeti v muzejih ali na podstrešjih. Dediščina je naš odnos do ustvarjalnosti predhodnikov in znanje ter upoštevanje izkušenj vedno novega bivanja. Na tem temelju gradimo uravnoteženo, umirjeno sobivanje z dediščino okoli nas.

Anton Peršak, minister za kulturo Republike Slovenije

Dobrodošli na 26. Dnevh evropske kulturne dediščine in 4. Tednu kulturne dediščine.

Dediščina sooblikuje našo individualno in lokalno identiteto. Je odraz naših vrednot, verskega in drugega prepričanja, znanja in tradicije. Dediščina močno vpliva na naše bivanjsko okolje in s tem na naše počutje. Vzdrževanje, kakovostna prenova in skrb za oživitve dediščine so tako temeljni trajnostnega razvoja družbe.

Konservatorji in restavradorji se zelo trudimo, da bi država, lokalne skupnosti in zasebni lastniki tudi v naši državi prepoznali potencialne dediščine in njen prispevek k regeneraciji in razvoju mest oz. ruralnih okolij. Zato smo v Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije skupaj s številnimi sodelavci šestindvajsetič po vrsti oblikovali bogat program Dnevh evropske kulturne dediščine 2016.

Ob listanju programa boste opazili, da v zavodu nismo pozabili na našo zavezo o krepitvi odnosov z rojaki v zamejstvu. Že spomladi smo v Trstu pripravili regionalno srečanje organizatorjev, in število sodelujočih in dogodkov se je letos podvojilo. V tržaški pokrajini tako nastaja pravo navdušenje. Slovenskim šolam so se letos pridružila tudi slovenska društva v Italiji in italijanske institucije, kot so Združeni muzeji Furlanije - Julijske krajine. Čezmejno sodelovanje se je v letošnjem letu okrepilo tudi na avstrijski strani. Naš novi partner je Avstrijski zvezni urad za spomeniško varstvo.

Lansko leto sta Svet Evrope in Evropska komisija označili za najuspešnejše v vsebinskem smislu, saj se je skupni evropski temi pridružilo kar dvaintrideset držav. Letošnja slovenska tema Dediščina OKoli nas sovpada z evropsko, saj nagovarja dediščinske skupnosti. Tako kot dediščina nastaja doma, ko se odločimo dragocen predmet, zgodbo ali modrost ohraniti za svoje potomce, sta v nekem okolju pomembna odločitev in dogovor neke skupnosti o tem, kaj je pomembno ohraniti za naše zanamce.

V Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije iskreno upamo, da bosta izbrana tema Dediščina OKoli nas in bogat program krepila našo individualno in skupno zavest, potrebo in odgovornost zanjo.

Jernej Hudolin, generalni direktor Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije

ODPRTJE 26. DNEVOV EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE IN 4. TEDNA KULTURNE DEDIŠČINE

1. oktober, 11.00–18.00

Štanjel

i Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije in Občina Komen

Kras, na prvi pogled neprijazna groba kamnita pokrajina, svojo nežnost pokaže v sigastem podzemlju, rodovitnost v številnih vrtačah, obilje v kamnu, ki ga je ponudil človeku, da si je ustvaril trdna kamnita bivališča. Od človeka je kraška narava zahtevala izjemen intelektualni napor, da je lahko izbral tisto, kar mu je ponudila, in preživel. Ob tem pa je ustvaril izjemno kulturno dediščino, od arheologije do arhitekture ter različnih ohranjenih tradicionalnih znanj, običajev in šeg.

Za odprtje se bomo zbrali v Štanjelu, enem najstarejših in najlepših naselij na Krasu, ki s svojo dominantno lego na vrhu griča obvladuje okolico. Ob celodnevem druženju in programu, ki smo ga pripravili s šolo, vrtcem, knjižnico, muzejem, Zavodom za varstvo narave, društvi in posamezniki, vam bomo predstavili zgodovino, arhitekturo, konservatorske izzive, kako je naselje zaznamoval Maks Fabiani ...

Prireditveni krog dneva bomo začeli na grajskem dvorišču, kjer bomo v družbi Antona Peršaka, ministra za kulturo, Marka Bandellija, župana Občine Komen in Jerneja Hudolina, direktorja Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, slovesno odprli Dneve evropske kulturne dediščine in Teden kulturne dediščine 2016.

Natančen program najdete v zloženki Program odprtja DEKD in TKD 2016.

KAZALO

Regije

	Gorenjska regija	8
	Goriška regija	37
	Jugovzhodna Slovenija	51
	Koroška regija	63
	Obalno-kraška regija	66
	Osrednjeslovenska regija	82
	Podravska regija	109
	Pomurska regija	130
	Primorsko-notranjska regija	140
	Savinjska regija	143
	Spodnjeposavska regija	164
	Zasavska regija	171
	Avstrija	172
	Italija	173

LEGENDA

Vrtec	V
Osnovna šola, 1. triada	OŠ/1
Osnovna šola, 2. triada	OŠ/2
Osnovna šola, 3. triada	OŠ/3
Srednja šola	SŠ

Dostopno za slepe in slabovidne.

Dostopno za gluhe in naglušne.

Dostopno za gibalno ovirane.

Dostopno za intelektualno ovirane osebe.

Dogodek je namenjen družinam.

Bled

4. oktober

Vrtec Bled, Trubarjeva cesta 7

i Vrtec Bled
040 652 495 (Rebeka Poček Oštir)
pomocnica.ravnateljice@vrtec-bled.si

9.30–11.30

MELJE, MELJE MLINČEK

Na prireditvi Melje, melje mlinček bomo spoznali, kako je nekoč dišalo po potoci in v kakšni posodi so jo pekli. Otroci si bodo ogledali igrico, pekli potico in spoznavali stara posodo.

Bohinjska Bela

6. oktober

Zbor pred Vrtcem Bohinjska Bela, Bohinjska Bela 56

i Vrtec Bled, enota Bohinjska Bela
040 834 537
bohinjskabela@vrtec-bled.si
www.vrtec-bled.si

16.00–18.00

4. ŠKRATOV POHOD: OD VRAT DO VRAT PO BELI

Orientacijski pohod iz vrtca bomo organizirali po jedru vasi, po Spodnji in Zgornji vasi. Še posebej bomo pozorni na zanimiva stara rezljana vrata. Ob vratih bomo spoznavali preteklost vasi, pohod pa zaključili z delavnicami v vaškem jedru.

Cerklje na Gorenjskem

1.–9. oktober

Grad Strmol, Dvorje 3

i Javni gospodarski zavod Protokolarne storitve Republike Slovenije
Grad Strmol
grad-strmol@brdo.si (Jerca Gabor)
www.grad-strmol.si

torek ob 11.00, četrtek ob 16.00,
petek ob 17.00, sobota in nedelja ob
15.00 in 17.00

VODENI OGLEDI GRADU STRMOL

V 13. stoletju so se na obronke Dvorjanskega hriba naselili vitezi Strmolški, po katerih je utrdba dobila ime in ga obdržala kljub nenehnim menjavam lastnikov. Skozi burna stoletja je grad Strmol ohranil svojo prvotno obliko, zato spada med najstarejše in najbolj ohranjene gradove na Slovenskem. Je tudi eden od le dveh slovenskih gradov z originalno opremo. Njegov zadnji zasebni lastnik Rado Hribar je bil industrialec, svetovljan, ljubitelj umetnosti, eden najbogatejših ljudi tistega časa pri nas. Z ženo Ksenijo sta graščini dala današnjo podobo. S svojim prefinjenim, svetovljanskim okusom sta grad skozi leta opremila z bogato zbirko umetnin in predmetov izjemne vrednosti, ki so na ogled še danes. Ena od strmolških zanimivosti je krokodil ...
Prijave niso obvezne, so pa priporočene, saj je število obiskovalcev omejeno.

Cerklje na Gorenjskem

1.–8. oktober

Osnovna šola Davorina Jenka Cerklje na Gorenjskem, Krvavška cesta 4

i Osnovna šola Davorina Jenka Cerklje na Gorenjskem, 04 252 60 10

8.00

DEDIŠČINA OKOLI NAS

Otroci iz vrtca Murenčki in učenci Osnovne šole Davorina Jenka Cerklje na Gorenjskem bomo v skupnem projektu z naslovom Dediščina okoli nas, ki se bo začel v tednu od 1. do 8. oktobra 2016, pri pouku in dnevih dejavnosti spoznavali skrivne, a pomembne koticke v občini Cerklje na Gorenjskem, ki jih je vredno spoznati in raziskati. Dali smo si nalogo raziskati, kakšne pomnike so v občini pustili naši predniki. Starši in občani pa nam bodo s svojim vedenjem, starimi predmeti ali fotografijami pri tem pomagali.

V / OŠ1 / OŠ2 / OŠ3

3.–7. oktober

vrtci, osnovne in srednje šole, zavodi,
društva in kulturni domovi po vsej Sloveniji

i Slovenski gledališki inštitut – Gledališki muzej
sandra.jenko@slogi.si, www.slogi.si

9.00–15.00

SLOGI MOBILNI – GLEDALIŠKA DEDIŠČINA NA OBISKU

Opis je na strani 94.

6. oktober

Kulturni hram Ignacija Borštnika, Krvavška cesta 4

i Daniela Močnik
daniela.mocnik@guest.arnes.si;
Klub Liberius Cerklje
www.klub-liberius-cerklje.si

18.00

KDO JE NAUČIL PTIČICE PET

Ob letošnjem svetovnem dnevu učiteljev se spominjamo pred 50 leti v Parizu sprejete-ga Unescovega dokumenta s priporočili o položaju, ki bi ga morali učitelji imeti v družbi. S spoštovanjem in hvaležnostjo se spominjamo tudi tistih, ki so v zgodovini cerkljanskega šolstva pustili neizbrisen pečat. Glasbeni umetnosti kot splošnemu vzgojnemu sredstvu sta se z življenjem in delom zapisala pred dvema stoletjema rojen Leopold Cvek, s častnim naslovom Musterlehrer, ter Janez Močnik, profesor in skladatelj, ki naj bi prav v teh dneh praznoval 80. rojstni dan. Glasbenikoma in sodruhinom In memoriam posvečamo koncert Kdo je naučil ptičice pet.

 oŠ1 / oŠ2 / oŠ3 / sŠ

7. oktober

V Kavarni Strmol, Dvorje 3

i Daniela Močnik
daniela.mocnik@guest.arnes.si;
Klub Liberius Cerklje
www.klub-liberius-cerklje.si;
JGZ Brdo

19.00

BAGRJANIN PROLOG, LITERARNI VEČER

Bolgarska pesnica Elisaveta Bagrjana (1893-1991), nominiranka za Nobelovo nagrado, je bila tesno povezana z Izidorjem Cankarjem (1886-1958). Leta 1936 je izdala vrh svojega pesnjenja Srce človeško in zbirko posvetila slovenskim prijateljem, predvsem njeni veliki, resnični, globoki in ustvarjalni ljubezni. V soju obletnic bo v ambientu strmolskega gradu po osemdesetih letih ponovno zadonela njuna oda svobodi in ljubezni: »Le ti ne usahni mi, vrelec, v srcu pojoči le ti ...«

 sŠ

10. oktober

Podružnična šola Goriče, Srednja vas – Goriče 1

i Osnovna šola Simona Jenka Kranj
Podružnična šola Goriče
maja.ciglic@gmail.com

9.00-12.00

ŠOLA NEKOČ IN DANES – 140 LET ŠOLSTVA V GORIČAH

V okviru pouka bomo spoznavali zgodovino šolstva v Goričah, likovno in literarno bomo ustvarjali o šoli nekoč in danes, se igrali z dedki in babicami ter temo o zgodovini šolstva zakrožili s tematsko izdajo šolskega časopisa.

 oŠ1 / oŠ2

27. september

Železarski muzej na Stari Savi, Cesta Franceta Prešerna 45

i Gornjesavski muzej Jesenice
marko.mugerli@gmj.si
04 583 35 05, www.gmj.si

10.00-18.00

DEDIŠČINA OKOLI NAS:SPREMEMBE V VSAKDNJEM ŽIVLJENJU, RAZSTAVA IN PREDAVANJE

Na razstavi bomo največ pozornosti namenili spremembam v informatiki in telekomunikacijah v zadnjih 50 letih. Prikazali bomo staro računalniško, avdio- in vizualno opremo ter načine prenosa oziroma shranjevanja sporočil in podatkov do danes. Na dan odprtja razstave bomo priredili predavanje in pregledali najbolj popularno vsebino nosilcev zvoka v določenih desetletjih druge polovice 20. stoletja. Razstava bo na ogled do 14. novembra 2016.

5. oktober

Občinska knjižnica Jesenice, Trg Toneta Čufarja 4

i Občinska knjižnica Jesenice
info@knjiznica-jesenice.si
(Nataša Kokošinek)
www.knjiznica-jesenice.si;
ZVKDS, Območna enota Kranj

19.30

VLOGA FURLANSKIH STAVBENIKOV V ARHITEKTURI IN STAVBARSTVU GORENJSKE NA PRELOMU IZ 19. V 20. STOLETJE, PREDAVANJE

Dr. Nika Leben, konservatorska svetnica, zaposlena na Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Kranj, bo predstavila izsledke svoje večletne raziskave opusa, ki so ga na Gorenjskem ustvarili furlanski stavbeniki v obdobju od zadnje četrtine 19. stoletja do začetka prve svetovne vojne leta 1914. Z izrazom furlanski so opredeljeni stavbeniki italijanskega in furlanskega rodu, ki so hodili na sezonsko delo na Gorenjsko iz bližnje Furlanije, pokrajine v severovzhodnem delu Italije. Med poklici so bili z gradbeno stroko povezani kvalitetni operkarji, zidarji, kamnoseki, mozaicisti, slikarji in drugi, ki so v številnih krajih avstro-ogrske monarhije gradili javne zgradbe.

 oš3 / sš

6. september, 18.00

Mestna knjižnica Kranj, Gregorčičeva ulica 1

i Mestna knjižnica Kranj
prireditve@mkk.si;
ZVKDS, Območna enota Kranj

**od ponedeljka do petka od 8.00 do 19.30,
v soboto od 8.00 do 13.30**

PREMIKI V OBLJUBLJENE DEŽELE IN RAZLIČNOST NAS BOGATI, RAZSTAVI

Postavili bomo dve razstavi, ki se medsebojno povežeta. Prva, ki jo bodo pripravili strokovnjaki Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Kranj, bo namenjena predstavitvi premikov različnih ljudstev na območju današnje Slovenije. Drugo bomo pripravili v Mestni knjižnici Kranj. Skozi stoletja so se ljudje sem priseljevali in od tu odhajali v druge kraje. Selili so se zaradi različnih razlogov: verskih, političnih, ekonomskih ali pa preprosto zaradi ljubezni. V novem okolju so se navadili drugačnega načina življenja, s seboj pa so prinesli svoje navade, vero, prepričanja, spomine ... Z razstavo želimo prikazati, da se drugačnosti ne smemo bati. Vsak je na svoj način drugačen od ostalih. V sodelovanju z lokalno skupnostjo bomo zbirali predmete in z njimi predstavili zgodbe ljudi, ki so se k nam preselili z drugih držav. Razstavi bosta na ogled do 30. septembra.

28.–30. september

Mestna knjižnica Kranj, Gregorčičeva ulica 1

i ZVKDS, Območna enota Kranj
judita.lux@zvkd.si, www.zvkd.si;
Inštitut za arheologijo ZRC SAZU,
Forum slovanskih kultur

9.00–17.00

SLOVANI, NAŠA DEDIŠČINA, MEDNARODNI SIMPOZIJ

Organizatorji simpozija želimo spodbuditi mednarodno razpravo, primerjavo stanja raziskav in novih dognanj o zgodnjerednjeveški slovanski dediščini. Cilj simpozija je skupna obravnava zgodnjerednjeveške zgodovine, nesnovne in materialne kulture Slovanov ter spodbujanje interesa za dediščino Slovanov, ne samo v stroki, temveč tudi v širši javnosti. Strokovnjaki iz Slovenije, Avstrije, Hrvaške, Slovaške, Češke in Poljske bodo obravnavali politične in družbene teme ter gospodarsko strukturo pri Slovanih, verovanja, obrede in običaje, poselitev, organizacijo prostora ter slovanske naselbine, obrt in umetnost ter ne nazadnje tudi nedavne arheološke raziskave ali revizije in projekte v teku.

 sš

29. september, 19.00

Mestna hiša, Glavni trg 4

i Gorenjski muzej
jelena.justin@gorenjski-muzej.si
www.gorenjski-muzej.si;
ZVKDS, Območna enota Kranj;
občine Preddvor, Kranj in Bled

10.00–18.00, vsak dan razen ponedeljka

SLOVANI, NAŠA DEDIŠČINA, ODPRTJE RAZSTAVE

Pod pokroviteljstvom občin Preddvor, Kranj in Bled v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije od septembra 2016 v Kranju poteka mednarodni simpozij o dediščini Slovanov. Razstava bo posvečena slovanskim arheološkim najdbam iz Kranja, z Bašlja in Bleda ter primerjavi artefaktov s predmeti iz tujine. Razstava bo na ogled do 5. decembra.

 oš3 / sš

1.–7. oktober

Osnovna šola Jakoba Aljaža, Ulica Tončka Dežmana 1

i Osnovna šola Jakoba Aljaža, milena.ristic@gmail.com

9.00–12.00

KRANJ SKOZI OČI DEDKOV IN BABIC, PROJEKTI TEDEN

Intervjuvali bomo člane družine Černe – po domače se je domačiji reklo pri Sledarju –, ki je danes najstarejša mestna kmečka družina v Kranju. Raziskovali bomo življenje na kmetiji nekoč in ga primerjali z življenjem danes. Srečali se bomo s plesi, ki so jih plesali naše babice in dedki, pesem nas bo spremljala na vsakem koraku. Povabili bomo tudi babice in dedke naših otrok, da nam predstavijo, kakšno je bilo nekoč življenje v Kranju. Tudi naša šola ima že svojo zgodovino, zato bomo o njej postavili kronološko razstavo.

oŠ1 / oŠ2

6. oktober

Osnovna šola Orehek Kranj, Zasavska cesta 53a

i Osnovna šola Orehek Kranj irena.hocevar@osorehek.si

8.20–13.45

KULTURNA DEDIŠČINA VASI OB SORŠKEM POLJU, KULTURNI DAN

Kulturni dan bo namenjen raziskovanju naravne in kulturne dediščine v okoliških vaseh. Izvedli bomo delavnice, v katerih bodo učenci z različnimi aktivnostmi spoznali zgodovino domačega kraja ter življenje in delo pesnika Simona Jenka in literarne zgodovinarke Marje Boršnik, raziskovali naravno in arheološko dediščino ob kanjonu Zarica, slikali motive stavbne dediščine, izdelovali makete, dokumentirali in spoznavali pomen ohranjanja dediščine za sedanjost in prihodnost. Po končanih dejavnostih bodo učenci pripravili razstavo v avli šole.

 oŠ2 / oŠ3

8. oktober

Makedonsko kulturno društvo Sv. Ciril in Metod – Kranj, Savska cesta 34

i Makedonsko kulturno društvo Sv. Ciril in Metod – Kranj vesna.aleksova75@gmail.com www.mkd-kim.si

18.00

GIJURGOVDENSKE IGRE IN OBIČAJI, DRAMATIZACIJA

Otroška folklorna skupina bo predstavila šege in navade ob verskem prazniku sv. Georgija. Svetnik Georgi metaforično pomeni simbol zmage nad mrazom in zlom ter osvoboditev mladosti in rasti. Na ta praznik vsi vstanejo zgodaj zjutraj ter si roke in obraz umijejo z roso. Deklice vzamejo glinene posode in gredo k izviru po vodo, spotoma naberejo sveže cvetje in naredijo venčke. S temi okrasijo vrata hiš in hlevov, nato zamešijo testo za obredni gjurgjovdanski kruh, ki ga okrasijo s figurami domačih živali in rdeče pobarvanim velikonočnim jajcem. Prisotni si glave krasijo z vencem in rastlino zdravca. Dan pa ne mine brez zavezovanja gjurgjovdanske gugalnice, narejene iz konoplje, na kateri se ves dan gugajo vsi mladi in pojejo gjurgjovdanske pesmi. Plesalci so oblečeni v noše iz vzhodne Makedonije.

 v / oŠ1 / oŠ2 / oŠ3

30. september–8. oktober

Vrtec Mavčiče, Mavčiče 102

i Osnovna šola Orehek Kranj Vrtec Mavčiče 04 250 51 10 katja.krzan@osorehek.si, www.osorehek-vrtec.si/vrtec-mavcice

9.00–10.00

OTROCI PIŠEJO ZGODBE

V vrtcu bomo spoznavali dediščino okoli nas in jo ohranili v knjigi, ki jo bodo izdelale vzgojiteljice z otroki. Narisali bomo zemljevid okolice s starimi hišami in kozolci, napisali bomo star recept, zgodbo in pesem ter še kaj ustvarili. V knjigi bomo zbrali vse, kar že vemo in kar se bomo novega naučili o dediščini okoli nas.

v

Naklo

5. oktober

Biotehniški center Naklo, Strahinj 99

i Biotehniški center Naklo
janja.gartner@gmail.com

13.00–15.00

MEDGENERACIJSKO BRANJE

Medgeneracijsko se bomo družili na okrogli mizi na temo izbranega literarnega dela s področja dediščine. Dijaki in člani kranjskih bralnih klubov bodo v generacijsko mešanih skupinah razpravljali o prebranem delu, ki ga bomo povezali z aktualnimi temami. Starejši člani bodo s svojimi življenjskimi izkušnjami svetovali mladim in nanje prenašali tradicijo.

sš

Orehek, Mavčiče

3.–11. oktober

Vrtec Orehek, Zasavska cesta 53, Kranj, in Kmetija Gregorc, Praše 22, Mavčiče

i Osnovna šola Orehek Kranj
Vrtec Orehek
mateja.dežman@osorehek.si;
Kmetija Gregorc, Praše

9.00–11.00

KAKO SO VČASIH PEKLI KRUIH

V tednu kulturne dediščine bodo otroci spoznavali, kako so včasih pekli kruh. Seznanili se bodo s postopkom, sestavinami in načinom peke. Obiskali bomo tudi kmetijo Gregorc v Prašah, kjer bodo otroci skupaj s prijazno gospodinjno spekli kruh v krušni peči.

V

Podbrezje

1. oktober

Kulturni dom, Podbrezje 145

i Kulturno društvo Tabor Podbrezje
jozef.perne@gmail.com
www.podbrezje.si

10.00

POT KULTURNE DEDIŠČINE PODBREZJE

Vasi in zaselki, ki sestavljajo Podbrezje, so tudi zaradi svoje lege, pestrosti naravnih danosti in prijaznih ljudi privlačevali »znamenite Podbrežane«, da so si tu našli svoj ustvarjalni dom. Pot, ki jo bomo prehodili, nam bo odkrila delček zgodovine Podbrezj in njenih ljudi. Spoznali bomo, kako enkratna vas so Podbrezje in da smo lahko upravičeno ponosni nanjo. Pot nas bo vodila od Kulturnega doma mimo farne cerkve sv. Jakoba do Tabora. Vzeli si bomo čas za spoznavanje kulturne dediščine Podbrezj in njenih znamenitosti.

Preddvor

8. in 22. september ter 6. oktober, 18.00

Krajevna knjižnica, Dvorski trg 3

i ZVKDS, Območna enota Kranj
judita.lux@zvksd.si, www.zvksd.si;
Krajevna knjižnica Preddvor
www.mkk.si

SLOVANI NA OBMOČJU DANAŠNJE SLOVENIJE, CIKEL PREDAVANJ

Predavanja bodo predstavila dogajanje v zgodnjem srednjem veku na območju Slovenije. V uvodnem predavanju bo ddr. Mitja Guštin, zaslužni profesor Univerze na Primorskem, predstavil zgodnje Slovane, v nadaljevanju pa si bomo ogledali dokumentarno igrani film Tisti z vzhoda, ki govori o prihodu Slovanov na naše ozemlje. Naslednja predavanja bodo posvečena Slovanom v zgodnjem srednjem veku na ozemlju Slovenije, ki jih bodo predstavili strokovnjaki Inštituta za arheologijo ZRC SAZU in Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Predoslje

2.–9. oktober

Grad Brdo, Predoslje 39

i Javni gospodarski zavod Protokolarne storitve Republike Slovenije
recepcija@brdo.si, www.brdo.si

od ponedeljka do petka ob 16.00 in 17.00,
v nedeljo vsako polno uro od 10.00 do 17.00

VODENI OGLEDI GRADU BRDO

Grad Brdo, prvi renesančni dvorec na Kranjskem, je pred kratkim praznoval pol tisočletja in v tem času se je na gradu spisala bogata zgodovina. Leta 1510 je cesar Maksimilijan I. Habsburški podpisal dovoljenje za gradnjo gradu Brdo in Jurij Egkh je postavil prvi renesančni dvorec na Kranjskem. V času protestantizma je bil grad Brdo pomemben center razvoja, tu se je leta 1562 ustavil tudi original Slave vojvodine Kranjske, v kateri je bil leta 1689 slovenski prostor prvič predstavljen kot del evropskega prostora. S prihodom Zoisov je Brdo doseglo mednarodno slavo, tu je svetovno znani botanik baron Karel Zois uredil tudi prvi alpski botanični vrt. Najlepše opremljeni in vzdrževani slovenski grad je danes protokolarni objekt Republike Slovenije.

Radovljica

29. september–31. oktober

Spodnja avla Radovljiške graščine, Linhartov trg 1

i Muzeji radovljiške občine
mro@mro.si, www.mro.si;
Občina Radovljica; Glasbena šola
Radovljica; Gorenjska hiša otrok – Vrtec
Montessori; Knjižnica A. T. Linharta
Radovljica; Kulturno prosvetno društvo
Lesce; Kulturno prosvetno športno in
humanitarno društvo Vuk Karadžič
Radovljica; Ljudska univerza Radovljica
– Čebelarški razvojno izobraževalni
center Gorenjske; Osnovna šola Antona
Janše Radovljica; Osnovna šola A. T.
Linharta Radovljica; Osnovna šola F. S.
Finžgarja Lesce; Osnovna šola Staneta
Žagarja Lipnica; Turizem Radovljica;
Vzgojnovarstveni zavod Radovljica;
Waldorfski vrtec in šola

10.00

RADOVLJICA, NAŠE MESTO, RAZSTAVA FOTOGRAFIJ

Na ogled bodo fotografije zunanje in notranje
podobe stavb na Gorenjski cesti v Radovljici.

Radovljica

30. september

Radovljiška graščina, Linhartov trg 1

i Muzeji radovljiške občine
mro@mro.si, www.mro.si;
Občina Radovljica; Glasbena šola
Radovljica; Gorenjska hiša otrok – Vrtec
Montessori; Knjižnica A. T. Linharta
Radovljica; Kulturno prosvetno društvo
Lesce; Kulturno prosvetno športno in
humanitarno društvo Vuk Karadžič
Radovljica; Ljudska univerza Radovljica
– Čebelarški razvojno izobraževalni
center Gorenjske; Osnovna šola Antona
Janše Radovljica; Osnovna šola A. T.
Linharta Radovljica; Osnovna šola F. S.
Finžgarja Lesce; Osnovna šola Staneta
Žagarja Lipnica; Turizem Radovljica;
Vzgojnovarstveni zavod Radovljica;
Waldorfski vrtec in šola

10.00

DEDIŠČINA, KAJ SI?, ODPRTJE DEKD IN TKD V RADOVLJICI

Plesne, pevske in dramske točke bodo približale in osvežile spomin na dediščino, odstirali bomo tančice s tistih področij, ki niso tako opazna in javno predstavljena. Na odru bodo nastopili otroci in odrasli iz vzgojno-izobraževalnih in kulturnih ustanov ter društev radovljiške občine, nastopajoči bodo predstavljali ljudsko izročilo v zgodbi, pesmi, plesu, s starimi igrami, izštevankami. Otroci se bodo preizkusili v vlogi etnologov na terenu, kjer bodo iskali stare zgodbe starejših občanov. Sočasno si bodo obiskovalci na stojnicah lahko ogledali postopek česanja volne in izdelave preprostih lutk iz nepredene volne, se posladkali z jedmi naših babic, prelistali knjige na temo dediščine, spoznali kropsko kovaštvo in različne stare otroške igre.

v / oŠ1 / oŠ2 / oŠ3 / SŠ

Radovljica

30. september

Radovljiška graščina, Linhartov trg 1

i Muzeji radovljiške občine
mro@mro.si, www.mro.si;

10.00

DEDIŠČINA, KAJ SI?, RAZSTAVA LIKOVNIH DEL

V Radovljiški graščini bodo do 31. oktobra na ogled likovna dela (otroške risbe in izdelki, poslikane panjske končnice, ročno izdelane lutke slovenskih pravljic) na temo naše dediščine.

v / oŠ1 / oŠ2 / oŠ3 / SŠ

Radovljica

30. september–6. oktober

Ekonomska gimnazija in srednja šola Radovljica, Gorenjska cesta 13

i Ekonomska gimnazija in srednja šola Radovljica
egss.radovljica@guest.arnes.si
www.egss.si;
Osnovna šola A. T. Linharta Radovljica;
Osnovna šola Žirovnica;
Osnovna šola prof. Josipa Plemlja Bled;
Osnovna šola F. S. Finžgarja Lesce;
Osnovna šola dr. Janeza Mencingerja Bohinjska Bistrica

9.30 in 14.00

OSNOVE TRŽENJA LOKALNE DEDIŠČINE

V sodelovanju z osnovnimi šolami bomo v sklopu izkustvenih delavnic osnovnošolcem predstavili nadgradnjo njihovih projektov, povezanih z zdravo lokalno hrano. Usmerili se bomo predvsem na jabolka, ki so na našem območju del dediščine. Dijaki bodo svojim mlajšim sošolcem na konkretnem primeru (bližnji sadovnjak) predstavili podjetništvo od ideje do izdelka. Naredili bodo analizo trga, poslovni načrt in na koncu izdelali celotno podobo za embalažo in promocijo. Zainteresirani bodo projekt nadgradili na dodatnih popoldanskih delavnicah. Rdeča nit dogajanja bodo vprašanja, kako tržiti, kako uspeti in kako razvijati lokalne pridelke.

oŠ3 / SŠ

i Muzeji radovljiške občine
mro@mro.si, www.mro.si;
Občina Radovljica;
ZVKDS, Območna enota Kranj;
Zavod NaNovo;
Stvar, d. o. o.;
Delavnica, d. o. o.;
Center arhitektura – Igriva arhitektura;
Preprostor, d. o. o.

RADOVLJICA: VČERAJ ZA JUTRI

Namen povezanega sklopa dogodkov je na eni strani predstaviti bogato kulturno dediščino in hkrati vizije prostorskega razvoja Radovljice. Ob boljšem poznavanju in razumevanju naše kulturne dediščine želimo spodbuditi skupen in širok razmislek o prostorskem razvoju Radovljice. V okviru projekta Radovljica: včeraj za jutri je Grajski park urejen v podobi nekdanjega baročnega parka.

3. oktober

Plesna dvorana Radovljiške graščine,
Linhartov trg 1

17.00

VILSKA ČETRTE, PREDAVANJE IN VODSTVO

Dr. Nika Leben, umetnostna zgodovinarica in konservatorica, bo imela predavanje o vilah, ki stojijo ob Gorenjski cesti v Radovljici. Ob 18.00 pa bo sledil še ogled predstavljenih zgradb.

5. oktober

Plesna dvorana Radovljiške graščine,
Linhartov trg 1

17.00

GRAJSKI PARK, PREDAVANJE IN OKROGLA MIZA

Nataša Koruza, krajinska arhitektka in konservatorica, bo na predavanju predstavila zgodovino Grajskega parka v Radovljici, arhitekt Maj Juvanec bo predstavil projekt Moj Grajski park, sledila pa bo še okrogla miza na temo prihodnosti Grajskega parka.

7. oktober

Zbor pred Čebelico, Gorenjska cesta 18.
Delavnica bo v Šivčevi hiši, Linhartov trg 1.

17.00–18.30

IGRIVA ARHITEKTURA: ČEBELICA, DELAVNICA

Zbrali se bomo pred eno najlepših radovljiških stavb, ki jo vsi poznamo pod imenom Čebelica (Gorenjska cesta 18), saj je na njenem pročelju motiv čebeljega panja. Kot stavba Posojilnice je bila pred natančno 110 leti zgrajena v secesijskem slogu po načrtih arhitekta Cirila Metoda Kocha. Najprej bomo izvedeli še kaj več o stavbi in jo skicirali, tako kot to delajo arhitekti, da se nam bodo podrobnosti intenzivneje vtisnile v spomin. Nato bomo odšli v Šivčevo hišo, kjer bomo duh Čebelice ujeli v odtise s pomočjo kolažnega in kartonskega tiska. Prijave niso potrebne.

oŠ1 / oŠ2 / oŠ3

10. oktober

Plesna dvorana Radovljiške graščine,
Linhartov trg 1

17.00

UREDITEV OSREDNJEGA PROSTORA RADOVLJICE, PREDSTAVITEV IN OKROGLA MIZA

Staša Čelik Janša z Občine Radovljica bo predstavila urejanje osrednjega prostora Radovljice. Predstavniki treh arhitekturnih birojev, Igor Šubic, Marko Šubic in Maj Juvanec, bodo govorili o projektu prenove mestnega središča Radovljice. Sledila bo okrogla miza na temo prihodnosti osrednjega prostora Radovljice in s tem povezano odprte razstave.

13. oktober

Plesna dvorana Radovljiške graščine,
Linhartov trg 1

17.00

SODOBNI SLOVENSKI AMBIENT, PREDAVANJE MIRANA KAMBIČA

Miran Kambič, fotograf in arhitekt, bo ob odličnih fotografijah predaval o sodobnih javnih prostorih.

6. oktober

Galerija Šivčeva hiša, Linhartov trg 22

i Galerija Šivčeva hiša – Muzeji
radovljiške občine

20.00

40 LET GALERIJE ŠIVČEVA HIŠA, IZ GALERIJSKEGA DEPOJA

V letu 2016 Galerija Šivčeva hiša obeležuje 40-letnico delovanja. Ob bogati razstavi dejavnosti so se oblikovale različne zbirke likovnih del, ki so ob redkih priložnostih le delno na ogled. Jubilej bo priložnost za predstavitev zbirke likovnih del slovenskih ilustratorjev, ki so bila odkupljena po letu 2002, torej po postavitvi stalne razstave v zgornjem prostoru Šivčeve hiše.

Srednja vas v Bohinju

3. oktober, 17.00

Oplenova hiša, Studor 16

i Gorenjski muzej
muzeji.bohinj@gorenjski-muzej.si
(Veronika Pflaum)
www.gorenjski-muzej.si;
Občina Bohinj

10.00–12.00 in 16.00–18.00

25 LET OPLENOVE HIŠE POD STUDORJEM

Muzej bivalne kulture Oplenova hiša pod Studorjem je bil za javnost odprt leta 1991. Vsi prostori so opremljeni z avtentično opremo zadnjih lastnikov, zato je hiša zanimiv prikaz bivalne kulture Bohinjcev z začetka 20. stoletja. Sedanja stavba je bila verjetno zgrajena v začetku 19. stoletja, postavili pa so jo namesto starejše lesene hiše. Oplenova hiša je bohinjska domačija stegnjenega tipa, ki pod skupno streho združuje stanovanjske in gospodarske prostore. Hiša letos praznuje 25. obletnico odprtja.

 v / oš1 / oš2 / oš3

Srednja vas v Bohinju

3. oktober, 17.00

Oplenova hiša, Studor 16

i Gorenjski muzej
muzeji.bohinj@gorenjski-muzej.si
(Veronika Pflaum)
www.gorenjski-muzej.si;
Osnovna šola Janeza Mencingerja,
Bohinjska Bistrica

10.00–12.00 in 16.00–18.00

**BOHINJSKE HIŠE,
RAZSTAVA**

V sodelovanju z Osnovno šolo Janeza Mencingerja bomo izvedli natečaj risanja starih bohinjskih hiš. Izbor slik bomo razstavili v Oplenovi hiši in nagradili avtorje najboljših treh. S tem se učenci seznanjajo s kulturno krajino, ki nas obdaja in hkrati z edinstveno arhitekturno dediščino Bohinja. Dogodek bo del praznovanja 25-letnice muzeja v Oplenovi hiši.

 oš1 / oš2 / oš3

Stara Fužina

30. september

Center TNP Bohinj, Stara Fužina 37–38

i Triglavski narodni park, 04 578 02 45,
info.bohinjka@tnp.gov.si, www.tnp.si;
Silvaprodukt, d. o. o.

10.00–18.00

**LES OKOLI NAS – KAKO PODALJŠATI
NJEVOVO ŽIVLJENJSKO DOBO NA
NARAVEN NAČIN,
STROKOVNI POSVET**

Les je v alpskem svetu pomemben tradicionalen gradbeni material. Znanje, kako ga čim dlje ohraniti, je po eni strani zelo staro in se izgublja (pravi čas sečnje, spravila, priprave), po drugi strani pa najnovejše tehnologije in novo znanje pomagajo pri naravni, okolju prijazni zaščiti lesa. Skupaj s strokovnjaki različnih področij, ki se ukvarjajo z lesom in njegovo zaščito, bomo spoznali načine, kako tradicionalni in hkrati vedno moderni material – les ohraniti čim dlje uporaben in lep.

Stara Fužina

1. oktober

Center TNP Bohinj, Stara Fužina 37–38

i Triglavski narodni park, 04 578 02 45,
info.bohinjka@tnp.gov.si, www.tnp.si;
Vrtec Bohinj

10.00–18.00

**VODA IN KULTURNA DEDIŠČINA: REKA
MOSTNICA – OD LEGENDE DO ŽGANCEV**

Na kratkem pohodu bomo najprej spoznali silno moč deroče vode, ki je ob Stari Fužini oblikovala korita Mostnice in Hudičev most, s katerim je povezana zanimiva legenda. Vas je dobila ime po fužinah, manjši železarni Žige Zoisa, katere ostanke je še mogoče videti. Fužine ter v vasi mline in žago venecijanko, ki jo lastniki še vedno lahko zaženejo, je poganjala voda iz Mostnice. Ogledali si bomo lahko, kako te naprave delujejo. V mlinu bomo iz zrnja dobili moko, ki jo bomo lahko odnesli s seboj. V Centru TNP Bohinj si bomo ogledali razstavo o tem, kako so ledeniki in tekoča voda oblikovali območje Bohinja, ter o Bohinjskem jezeru. V kuhinji v centru pa bomo ob pomoči kuharja Jožeta skuhal žgance.

   v / oš1 / oš2

Škofja Loka

30. september, 10.00–13.00

Sokolski dom, Mestni trg 16–17

i Občina Škofja Loka
mateja.hafner@skofjaloka.si
www.skofjaloka.si;
Vrtec Škofja Loka;
Osnovna šola Ivana Groharja;
Osnovna šola Škofja Loka – mesto;
Osnovna šola Cvetka Golarja;
Osnovna šola Jela Janežiča;
Gimnazija Škofja Loka;
Srednja šola za lesarstvo

**tor.–pet.: 10.00–12.00 in 17.00–19.00,
sob.: 9.30–12.30, ned.: 9.30–12.30 in
17.00–19.00**

PRIPREDITEV OB ODPRTJU DEKD IN TKD V ŠKOFJI LOKI

Otroci vrtca, učenci osnovnih šol ter dijaki gimnazije in lesne šole iz Škofje Loke bodo tokrat skupaj raziskovali, zapisali ter v sliki in besedi predstavili bogato dediščino tekstilne industrije v Škofji Loki. Del vtisov bodo z uprizorjenimi dramatisiranimi odlomki, glasbo in plesom predstavili na uvodni prireditvi ob začetku DEKD v Škofji Loki. V sprejemni dvorani Sokolskega doma pa bo od 30. septembra do 20. oktobra 2016 odprta razstava likovnih del, ki jih bodo ustvarili otroci, učenci in dijaki na temo Oblačilna kultura.

v / oš1 / oš2 / oš3 / sš

Škofja Loka

30. september, 10.00

Sokolski dom, Mestni trg 16–17

i Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka
sasa.ambrozic@knjiznica-skofjaloka.si
www.knjiznica-skofjaloka.si

**tor.–pet.: 10.00–12.00 in 17.00–19.00,
sob.: 9.30–12.30, ned.: 9.30–12.30 in
17.00–19.00**

ALBERT SIČ: NARODNI OKRASKI NA KOŽUHIH, RAZSTAVA RISB

Razstava barvnih litografij vzorcev vezenin, ki jih je Albert Sič, etnograf in učitelj, zbral na škofjeloškem območju, v okolici Kamnika in v Beli krajini. Narodna ročna dela so ljudska umetnost, so odsev narodnega življenja in mišljenja, narodnega značaja in njegove kulture. Razstava bo na ogled do 20. oktobra 2016.

v / oš1 / oš2 / oš3 / sš

Škofja Loka

30. september, 10.00 in 12.00

Sokolski dom, Mestni trg 16–17

i Vrtec Škofja Loka
gasper.krek@vrtec-skofjaloka.si

**tor.–pet.: 10.00–12.00 in 17.00–19.00,
sob.: 9.30–12.30, ned.: 9.30–12.30 in
17.00–19.00**

OBLAČILNA KULTURA V ŠKOFJI LOKI

Škofja Loka ima bogato tradicijo tekstilne industrije, ki se že desetletja odraža pri ljudeh. Velik vpliv na industrijo v regiji je imela prav tekstilna industrija, ki je zaposlovala velik del škofjeloškega prebivalstva. Bogato dediščino tekstilne industrije bodo otroci iz Vrtca Škofja Loka v različnih opravah prikazali s plesom in prepevanjem. Prav tako pa bomo v septembru v vseh enotah vrtca izvedli še projektni teden, ki ga bomo zaključili z razstavo ustvarjenih izdelkov v Sokolskem domu. Otroci bodo na ta način spoznavali tekstilne materiale, njihove lastnosti ter hkrati tudi šiviljsko obrt, ki je bila v preteklosti zelo pomemben del gospodarskega ustvarjanja tako na škofjeloškem kot nasploh na Slovenskem.

v / oš1

Škofja Loka

30. september–7. oktober

Sokolski dom, Mestni trg 16–17

i Zgodovinski arhiv Ljubljana
Enota v Škofji Loki
judita.sega@guest.arnes.si
elizabetha.podlipnik@guest.arnes.si

**tor.–pet.: 10.00–12.00 in 17.00–19.00,
sob.: 9.30–12.30, ned.: 9.30–12.30 in
17.00–19.00**

POKRIVALA ZA VSE PRILOŽNOSTI, RAZSTAVA FOTOGRAFIJ

Klobučarska dejavnost ima v Škofji Loki stoletno tradicijo. Klobučarjem je omogočala preživetje, kupcem pa oskrbo s klobuki, ki so nekoč veljali za obvezni kos garderobe. Nosi-li so jih tako moški kot ženske vseh družbenih plasti. Klobuk je bil značilno pokrivalo za različne delovne in praznične priložnosti. Bil je znamenje odličnosti meščanov in modni dodatek njihovih gospa na sprehodih po mestu in na družabnih prireditvah. Mlade fante je spremljal na ženitovanjih in odhodih k vojakom, kmete pa varoval pred sončno pripeko in dežjem na polju. Razstava bo prikazala izbor fotografij s konca 19. in začetka 20. stoletja, dopolnjevali pa jo bodo še izbrani arhivski dokumenti tovarne klobukov Šešir Škofja Loka.

30. september-20. oktober

Sokolski dom, Mestni trg 16

i Šolski center Škofja Loka
irena.leban@scsl.si, www.scsl.si

tor.-pet.: 10.00-12.00 in 17.00-19.00,
sob.: 9.30-12.30, ned.: 9.30-12.30 in
17.00-19.00

LES, Z LESOM, ČEZ LES

Les nas spremlja vse življenje že od pradavnine na različne načine: kot bivališče, oprema, pripomoček, orodje, umetnina, okrask, toplota, embalaža, beseda ... Raziskujemo našo leseno dediščino, ki nam vedno znova odkriva, kako premišljeno, z znanjem in s spoštovanjem so naši predniki uporabljali ta čudoviti dar narave. In združujemo tradicijo ter nova spoznanja, tehnologije, materiale za oblikovanje lesenih izdelkov. Razstava lesenih izdelkov, plakatov in fotografij o lesu, o leseni dediščini, o priložnostih, ki nam jih les ponuja. Izdelke so oblikovali in izdelali dijaki.

30. september-20. oktober

Mestni trg

i Rokodelski center Škofja Loka
rokodelskicenter@skofja-loka.com
www.visitskofjaloka.si;
Loški muzej Škofja Loka
marija.demsar@loski-muzej.si
www.loski-muzej.si

DEDIŠČINA OKOLI NAS: ŽIVA DEDIŠČINA TEKSTILNE INDUSTRIJE NA ŠKOFJELOŠKEM, RAZSTAVA

Izložbe na Mestnem trgu v Škofji Loki bo napolnila bogata dediščina tekstilne industrije na Škofjeloškem, ki še zdaleč ni del preteklosti, ampak je še vedno del našega vsakdana. Dediščina je živa in okoli nas. Poudarek razstave bo na dediščini Tovarne klobukov Šešir, ki letos praznuje 95 let od ustanovitve. Nekaj izložb bodo napolnili tudi učenci škofjeloških osnovnih šol, ki bodo raziskovali oblačilno kulturo in dediščino. V posebnem delu razstave bo v atriju starega župnišča na Mestnem trgu, še posebej predstavljena Tovarna klobukov Šešir.

 V / OŠ1 / OŠ2 / OŠ3 / SŠ

30. september-7. oktober

Osnovna šola Škofja Loka – Mesto

i Osnovna šola Škofja Loka – Mesto
elizabetha.proj@guest.arnes.si
www.ossklm.si

8.20-12.50

OBLAČILNA KULTURA, PROJEKTI TEDEN

Izvedli bomo projektne teden, vsebine se bodo prepletale z rednimi urami in se medpredmetno povezovale. Spoznali bomo oblačila na Slovenskem skozi čas, si ogledali vzorce modrotiska ter plesne delavnice pri AFS Marolt v Ljubljani. Ugotavljali bomo, kako so se oblačili šolarji skozi čas, obiskali bomo delavnice v Loškem muzeju na temo obrti na Škofjeloškem (klobučarstvo, barvarstvo, čipkarstvo, platnarstvo), sodelovali v ustvarjalnih delavnicah šivanja in tkanja, izdelovali modne dodatke (klobuk, torbica, broška ...) in pripravili modno revijo. Spoznali bomo pot od lanu do platna, pogovarjali se bomo o primerni izbiri oblačil. Pri tujem jeziku bomo spoznavali imena oblačil skozi čas, igrali se bomo stare igre (koza klamf, frnikule, zemljo krast), spoznavali in ustvarjali bomo srednjeveška oblačila, primerjali bomo tradicionalna oblačenja po svetu in iskali vzroke za različne stile oblačenja ter povezali oblačila z glasbo.

OŠ1 / OŠ2 / OŠ3

30. september-7. oktober

Osnovna šola Cvetka Golarja, Frankovo naselje 51

i Osnovna šola Cvetka Golarja
slavica.peternel@gmail.com
www.oscgc-info.si

9.00-14.00

DEDIŠČINA OKOLI NAS, PROJEKTI TEDEN

V času projektne tedna bomo na naši šoli največ pozornosti posvetili oblačilni kulturi na območju Škofje Loke in njene okolice. Pogovarjali se bomo o oblačilih otrok in odraslih nekoč in danes. V muzejskih delavnicah bomo spoznavali praznično in vsakdanjo nošo naših dedkov in babic. Ogledali si bomo srednjeveška oblačila in jih primerjali s sodobnimi oblačili. Seznanili se bomo z oblačili naših folkloristov, jih oblekli ter v njih zaplesali stare ljudske plesne. Izdelovali bomo punčke iz cunj in jih razstavili. Izdelovali bomo likovne izdelke in plakate. Obravnavali pa bomo tudi pristne stare loške jedi.

Škofja Loka

30. september–7. oktober

Osnovna šola Ivana Groharja Škofja Loka

i Osnovna šola Ivana Groharja
irena.peternel.ip@gmail.com
helena.maticic.hostnik@gmail.com
www.groharca.si

8.20-12.35

OBLAČILNA KULTURA, PROJEKTI TEDEN

Spoznali bomo obrti na Škofjeloškem, ki so se v preteklosti ukvarjale s proizvodnjo tekstila in tekstilnih izdelkov. Raziskovali bomo življenjske zgodbe tekstilnih industrijskih delavcev, v domačih omarah bomo poiskali kose oblek iz preteklosti in sestavili zgodbe njihovih uporabnikov. Da je dediščina lahko tudi navdih, bomo pokazali z ustvarjalnimi in likovnimi delavnicami šivanja, polstenja, izdelave domišljjskega klobuka, kreacije oblačil iz odpadnih materialov.

OŠ1/OŠ2/OŠ3

Škofja Loka

30. september

Jurjeva dvorana, Stara Loka 64

i Kulturno-zgodovinsko društvo Lonka
Stara Loka
031 360 369 (Klemen Karlin)
lonka@staraloka.si, www.staraloka.si

19.30

STRAHLOV VEČER: STAROLOŠKI GAVŽNIK NEKOČ IN DANES

Na pogovornem večeru bodo dobri poznavalci Gavžnika, vzpetine na obrobju Stare Loke, nazorno predstavili njeno umeščenost v kulturno krajino in usodne posege v minulem desetletju, ki so za vedno spremenili njen videz. Pozornosti pa bo deležna tudi na videz neugledna kamnita klada izpod Gavžnika, ki je še v začetku 20. stoletja, kot nabiralnik za darove (Opferstock bei Bischoflack), veljala za eno od znamenitosti Stare Kranjske. Zob časa ji ni prizanesel, tako da čaka na temeljito obnovo in z njo na boljše čase, ko bo lahko v svojem izvornem okolju ponovno stopila v zavest mimoidočih kot pomemben pomnik starološke dediščine.

 OŠ2/OŠ3/SŠ

Škofja Loka

1. oktober

Stara Loka, trg v središču kraja

i Kulturno-zgodovinsko društvo Lonka
Stara Loka,
031 360 369 (Klemen Karlin)
lonka@staraloka.si, www.staraloka.si

8.30-12.30

SEMENJ NA FARI

Semanji dan na Starološkem trgu, v najstarejšem delu Škofje Loke, se navezuje na rženovsko nedeljo, prvo v oktobru. Živahno prodajanje in kupovanje izdelkov domačih rokodelcev in doma pridelane hrane, predvsem pa druženje številnih obiskovalcev oživljajo prostor med starodavnimi hišami in Marijino kapelico ter na novo osmišljajo dragoceno dediščino kraja, prezrto v vsakdanjem hitenju.

 V/OŠ1/OŠ2/OŠ3/SŠ

Škofja Loka

3.–7. oktober

Osnovna šola Jela Janežiča, Podlubnik 1

i Osnovna šola Jela Janežiča Škofja Loka
04 506 14 11
jela.janezica@os-jela-janezica.si
www.os-jela-janezica.si

8.00-12.30

UPORABNI IZDELKI IZ ODPADNIH OBLAČIL, DELAVNICA

Stara oblačila običajno zavremo in se niti ne zavemo vseh možnosti ponovne uporabe. Zato so potrebne ideje, kreativnost in spretnosti roke. Ker verjamemo, da vse to zmoremo, bomo v projektne tedne prikazali več možnosti ponovne uporabe odpadnih oblačil. Delavnico bodo pod mentorstvom učiteljice Urše Brenkuš pripravili in izpeljali učenci od 7. do 9. razreda. Delavnice bodo odprtega tipa, nanje pa se je treba predhodno prijaviti.

 OŠ2/OŠ3

Škofja Loka

3.–7. oktober

Osnovna šola Jela Janežiča, Podlubnik 1

i Osnovna šola Jela Janežiča Škofja Loka
04 506 14 11
jela.janezica@os-jela-janezica.si
www.os-jela-janezica.si

8.00–12.30

IZDELAVA NOTESNIKOV IN OKRASNIH CVETLIČNIH LONCEV, DELAVNICA

Že vrsto let smo ekošola in tako je recikliranje postalo naš način življenja. Zato bo delovna praksa učencev posebnega programa namenjena ponovni uporabi tekstila. Izdelovali bodo notesnike, katerih platnice bodo narejene iz ponovno uporabljene tkanine in poslikane z grafikami. Izdelovali bodo tudi okrasne lonce za cvetlice, ki bodo oblečeni v pisane barve odpadne tkanine. Dogodek je odprtega tipa in nanj ste vabljeni vsi, ki vas zanimajo nastanek grafike, tiska, ročna izdelava notesnikov in okrasnih cvetličnih lončkov ter druženje z mladimi s posebnimi potrebami. Potrebna je predhodna najava.

 oš2 / oš3

Škofja Loka

4. oktober

Loški grad, Grajska pot 13

i Vrtec Škofja Loka
gasper.krek@vrtec-skofjaloka.si

19.00

VEČER PESMI, PLESA IN PRIPOVEDOVANJA

Strokovne delavke Vrta Škofja Loka bodo pripravile pester večer poln pesmi, plesa in pripovedništva. Kulturno dediščino naših prednikov bodo prikazale skozi narodno nošo, ples pastirjev, srednjeveški ples in pripovedovanje zgodb, povezanih tudi s oblačilno kulturo na Škofjeloškem in širše.

Škofja Loka

5. oktober

Galerija Franceta Miheliča, Kašča, Spodnji trg 1

i Loški muzej Škofja Loka
marija.demsar@loski-muzej.si
www.loski-muzej.si;
Rokodelski center DUO Škofja Loka
rokodelskicenter@skofja-loka.com
www.skofja-loka.com

18.00

ZGODBE LOŠKE TEKSTILNE INDUSTRIJE, PREDAVANJE

Na predavanju nam bodo kustosi Loškega muzeja Škofja Loka odkrili delček zgodovine loške tekstilne industrije, sledil pa bo pogovor z nekdanjimi delavci, ki bodo z nami delili svoje spomine na delo v obratih loške tekstilne industrije.

Škofja Loka

6. oktober

Sokolski dom, Mestni trg 16–17

i Občina Škofja Loka
mateja.hafner@skofjaloka.si
www.skofjaloka.si

18.00

OD KROJAŠKEGA CEHA DO TEKSTILNE INDUSTRIJE, PREDAVANJE

Med prvimi cehi v srednjeveški Loki so že leta 1457 nastali cehi krojačev, čevljarjev in krznarjev, ki so skrbeli za stanovsko pa tudi versko in družabno življenje ter so imeli tudi socialno funkcijo. Nekateri so se ohranili vse do druge svetovne vojne, iz obrtnih delavnic pa so nastale prve tovarne, katerih nastanek je spodbudil tudi prihod tujega kapitala. V predavanju in pogovoru bo izjemen poznavalec loške zgodovine dr. France Štukl orisal zgodovinsko, družbeno in gospodarsko ozadje obdobja cehov, nastanek obrtništa in prehod v industrijo. Še posebej bo osvetlil pot od krojaškega ceha do nastanka tekstilne industrije in tovarn: Gorenjska predilnica, Odeja, Kroj in Šešir.

Škofja Loka

6. oktober

Mladinski oddelek Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka, Kapucinski trg 4

i Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka
041 943 533
sasa.ambrozic@knjiznica-skofjaloka.si
www.knjiznica-skofjaloka.si

17.30

IZDELOVANJE DRAŽGOŠKIH KRUHKOV

Kako so nastali dražgoški kruhki in zakaj so jih včasih pekli, bomo spoznali na delavnici izdelovanja dražgoških kruhkov. Medeno testo bomo umetno oblikovali na način, kot ga poznajo na področju Dražgoš, od koder izvirajo dražgoški kruhki. Uporabili bomo značilne okraske in motive, s katerimi so nekdaj spretno izdelovalke krasile to priljubljeno sladico.

Škofja Loka

8. oktober

Loški muzej Škofja Loka, Grajska pot 13

i Loški muzej Škofja Loka
mira.kalan@loski-muzej.si
www.loski-muzej.si

11.00

POHOD PO POTI TREH GRADOV

V spremstvu muzejskega vodnika se bomo podali po arheološki učni poti treh gradov, ki so vse do usodnega potresa leta 1511 mestu zagotavljali varnost. Zbrali se bomo na dvorišču loškega gradu in se najprej seznanili z njegovo pestro zgodovino. Od tam nas bo pot čez slikovito pokrajino vodila proti ruševinam najstarejših gradov na Loškem – Stolpa na Kranclju in Wildenlacka.

 V/OŠ1/OŠ2/OŠ3/SS

Tržič

30. september–8. oktober

Vrtec Tržič, Cesta Ste Marie aux Mines 28

i Vrtec Tržič
tatjana.blazi@vrtec-trzic.si
www.vrtec-trzic.si

TEČE MI, TEČE VODICA ...

V Tednu kulturne dediščine bodo otroci Vrta Tržič sodelovali s Tržiškimi muzejem, Komunalo Tržič in tržiškimi obrtniki. Skupaj s strokovnimi delavci bodo ustvarjali, raziskovali, opazovali in odkrivali svet voda. Skozi ljudsko izročilo (pesmi, plese, pripovedke), učenje in igro bodo spoznali sotočje Bistrice in Mošenika, obiskali Dovžanovo sotesko, spoznali pomen voda za življenje nekoč in danes ter ustvarjali mlinčke.

V

Tržič/Križe

4. oktober

Cesta Kokrškega odreda 16

i Osnovna šola Križe
erna.meglic@oskrize.si
www.oskrize.si

8.00

TU SMO DOMA, KULTURNI DAN

Učenci 1. triade bodo izražali svojo inovativnost z izdelovanjem maket okolice šole, čebelnjaka, panjskih končin, spoznavali bodo legendo o gradu Gutenberg in izdelali njegovo maketo. Učenci 2. triade bodo spoznali ljudske pesmi, plese in oblačila. Učenci 3. triade bodo šli po naši domovini in spoznali delčke arhitekture Ljubljane, celjske kotline, nekateri bodo obiskali Trubarjevo domačijo, Cankarjevo hišo in šli po poti kulturne dediščine.

 OŠ1/OŠ2/OŠ3

8. avgust

Prostori občine Železniki, Češnjica 48

- i** Minca in Bojan Rihtaršič, 051 478 366; br-arh@siol.net; Muzejsko društvo Železniki; Občina Železniki

ponedeljek in torek: 7.30–15.00, sreda: 7.30–17.00, petek: 7.30–13.00

ARHITEKTURA PROSTORA V DETAJLIH, RAZSTAVA

Razstava prikazuje detajle v arhitekturi (fotografije, risbe, pasteli), ki sestavljajo našo vsakdanjo lokalno celoto – zavedno ali nezavedno. Razdeljena je v štiri teme: neposredna okolica, notranjost objekta, zunanost objekta, streha. Ne glede na individualnost so stavbe del skupnega, javnega prostora. Lepi detajli nam popestrijo življenjski prostor – z njimi je kvaliteta bivanja višja. Na njih se poznajo ne le leta, pač pa tudi zgodbe. Razstava bo na ogled od 28. oktobra 2016.

V / OŠ1 / OŠ2 / OŠ3 / SŠ

7. oktober

Galerija Muzeja Železniki, Na plavžu 58

- i** Muzej Železniki
04 514 73 56, www.jzr.si

19.00

70 LET KOVINARSTVA V ŽELEZNIKIH – SEDEM DESETLETIJ PRODUKTOV PODJETIJ NIKO, DOMEL IN TEHTNICA, ODPRTJE RAZSTAVE

Na razstavi bodo prikazani prvi izdelki iz povojnih začetkov zadruga Niko do izdelkov, ki so bili ravnokar razviti in danes zagotavljajo kraju in vsej dolini kruh. Tako nas bodo izdelki iz šeststoletne žebeljarske tradicije popeljali od risalnih žebeljčkov in papirnih sponk na področje laboratorijske opreme ter nadalje na področja bele tehnike, vrtno opreme, avtomobilizma in industrije. Lahko bomo opazovali evolucijo izdelkov, ki se proizvajajo že več desetletij, in tako začutili trende v razvoju materialov, tehnologij in raziskovalnih orodij. Prav tako bomo videli, kako so se iz predhodnih porajale nove družine izdelkov in kako so nekateri izdelki izginili s trga ter jih je danes mogoče videti le še kot muzejske eksponate. Razstava bo na ogled od 19. vembra 2016.

8. oktober

Muzej Železniki, Na plavžu 58

- i** Muzej Železniki
04 514 73 56, www.jzr.si

11.00

ČIPKARSTVO V ŽELEZNIKIH, JAVNO VODSTVO PO PRENOVLJENI MUZEJSKI ZBIRKI

Železniki so širše prepoznani kot pomembno klekljarsko središče z dolgo tradicijo. Verjetno je to poleg starega fužinarstva in moderne industrije ena pomembnejših vsebin, ki kraj opredeljuje navzven. Pomemben del muzejskih vsebin predstavlja čipkarstvo. Čipkarska zbirka je bila prenovljena junija 2016. Na tokratnem dogodku bo vsebinski poudarek na čipkarstvu v Železnikih. Obiskovalci se bodo seznanili s spretnostjo prepletanja belih niti.

2.–9. oktober

Galerija v zvoniku župnijske cerkve sv. Martina

- i** Muzejsko društvo Žiri
Tabor 2, 040 636 921 (Alojz Demšar)
alojz.demsar@fikt.uni-lj.si,
www.facebook.com/Muzej-Žiri-184062251730242/
Društvo Šmarčniči romarji ŠmaR

od ponedeljka do petka od 16.00 do 18.00, ob nedeljah med 10.00 in 12.00

ZVONOVI V CERKVAH ŽUPNIJ ŽIRI, VRH SV. TREH KRALJEV, LEDINE IN ZAVRATEC, RAZSTAVA

V galeriji v zvoniku bodo predstavljeni dokumenti in fotografije vseh obdobjih »življenja« zvonov iz župnij Žiri, Vrh Sv. Treh Kraljev, Ledine in Zavratec: pogodbe o nakupu, zbiranje denarja v župniji, ulivanje zvonov, posvetitev, prihod v cerkev, blagoslov, dvigovanje v zvonik, dolgoletno zvonjenje, odvzemi zvonov med svetovnjima vojnima. Ob nedeljah bo vodeni ogled petih zvonov žirovske župnijske cerkve z opisom njihove zgodovine in prikaz pritrkovanja.

 V / OŠ1 / OŠ2 / OŠ3 / SŠ

30. september

Jarčja Dolina 18 (pri Lukačk)

i Muzejsko društvo, 040 636 921
(Alojz Demšar), alojz.demsar@fkkt.
uni-lj.si, www.facebook.com/Muzej-
Žiri-184062251730242/

17.00

**VODEN OGLED GEOLOŠKEGA ZAPISA
PERMSKO TRIASNEGA IZUMIRANJA
PRED 250 MILIJONI LET**

Karbonatne plasti pri Lukačk(ku) so nastale ob koncu starega in na začetku srednjega zemeljskega veka (paleozoik-mezozoik) na dnu takratnega morja. Plasti se imenujejo permsko-triasna meja. Ostanki organizmov v teh usedlinah govorijo o enem največjih izumiranj v zadnjih 550 milijonih let zemeljske zgodovine. Zgodilo se pred okoli 250 milijoni let, ko je izginilo 96 odstotkov vseh morskih vrst organizmov in 70 odstotkov vrst kopenskih vretenčarjev. Verjeten vzrok so bili vulkanski izbruhi in izlitje ogromne količine lave v Sibiriji, ki so zastrupili morja in zrak in s toplotrednimi plini povzročili pregreteje zemlje.

V/OŠ1/OŠ2/OŠ3/SŠ

Ajdovščina

30. september–8. oktober

Pilonova galerija Ajdovščina
Prešernova ulica 3

i Pilonova galerija Ajdovščina
05 368 91 77
pilonova.galerija@siol.net
www.venopilon.com

9.00–18.00

KRUH IN AJDOVŠČINA

Pilonova galerija je zrasla nad pekarno, ki jo je Pilonov oče Menigo zagnal po Venovem rojstvu. Tako je Pilon odraščal ob vonju kruha, motivu, ki se mu je poklonil tudi s svojim tihožitjem v olju (Kruh, 1922). Prešernova ulica v Ajdovščini je vse do takrat, ko je tovarna Mlinotest odprla svoje pekarnice, dišala po kruhu. Vmes se je krušna peč naselila v sosednjo, Rustjevo hišo. Obiskovalce bomo skozi predavanje seznanili s tradicijo kruha v Ajdovščini, poskušali pa bomo prikazati tudi tradicionalno peko kruha, ki se v zadnjih letih obuja med posameznimi prebivalci.

V/OŠ1/OŠ2/OŠ3/SŠ

Ajdovščina

13.–14. oktober

Lavričeva knjižnica Ajdovščina
Cesta IV. prekomorske 1

i Lavričeva knjižnica Ajdovščina
05 364 42 50
matjaz.stibilj@ajd.sik.si, www.ajd.sik.si;
Goriški muzej

10.00–18.00

**KAM STE ŠLE VSE FABRKE?,
ZBIRANJE SPOMINOV O INDUSTRIJSKI
DEDIŠČINI NA AJDOVSKEM**

V zadnjih desetletjih smo bili priče propadu večine nekdanj velikih tovarn na Ajdovskem, ki so mestu dale pečat pomembnega industrijskega središča. Ta podjetja so delavcem pomenila veliko več kot le delo in vir zaslužka, ponujala so jim varnost, gradila so njihovo identiteto in ponos. Naše bogate industrijske dediščine ne želimo prepustiti pozabi, zato vabimo k sodelovanju vse, ki bi želeli deliti spomine o ajdovskih tovarnah in njihovem pomenu v družbi. V Lavričevi knjižnici Ajdovščina bomo v sodelovanju z Goriškim muzejem zbirali pripovedi, fotografije ali predmete, ki jih bomo skrbno shranili in jih v prihodnosti delili z mlajšimi rodovi.

PRIREDITVE OB SVETOVNEM DNEVU MIRU

Pomnik braniteljem slovenske zemlje na Cerju

i Občina Miren-Kostanjevica
tajnistvo@miren-kostanjevica.si
www.miren-kostanjevica.si;
Gimnazija Nova Gorica,
suzana.cerne@gimng.si

23. september, 9.00-16.00

V okviru mednarodnega Unescovega projekta Meja se bo ob pomembnem spomeniku srečalo okoli 500 učencev in dijakov Unescovih šol iz vse Slovenije in gostje iz tujine. Skupaj bodo ustvarjali na glasbeni, gledališki in literarni delavnici v različnih jezikih (slovenskem, italijanskem, angleškem, nemškem, španskem in ruskem jeziku), na likovni in fotografski delavnici ter na zgodovinski delavnici.

24. september, 11.00

Osrednja Proslava ob dnevu miru, ki jo občina organizira v sodelovanju z vsemi veteranskimi in domoljubnimi organizacijami. Ob kulturnem programu bodo na ogled tri muzejske razstave na temo prve svetovne vojne in človeka.

 oš1 / oš2 / oš3 / sš

29. september

Gimnazija Jurija Vege
Študentovska ulica 16

i Gimnazija Jurija Vege
ester.mrak@guest.arnes.si;
Geopark Idrija

8.00-14.00

DEDIŠČINA V IDRIJI, SPOZNAJMO MESTO

Gimnazijo Jurija Vege obiskujejo dijaki iz različnih krajev in v njej prebijejo štiri leta. Zato na začetku njihovega šolanja en dan namenimo spoznavanju mesta in njegove dediščine, povezane z rudnikom in etnološkimi značilnostmi. Dijaki bodo spoznavali nastanek rudišča, razmišljali o pomenu rudnika skozi čas, opazovali in dokumentirali arhitekturno dediščino mesta in se seznanili s pomenom vpisa na seznam UNESCOVE dediščine, pomenom geoparkov in načini, na katere se lahko mladi vključujejo v njihovo delovanje. Poseben del predstavitve bo namenjen letošnji temi – dediščina okoli nas. V družboslovni dan bomo vnesli praktične naloge, ki bodo dijakom popestrile dogodek in jim dale trajnejša znanja.

sš

1. oktober

Zbor na Ahacijevem trgu. Od tam se bomo do lokacij odpeljali z osebnimi avtomobili.

i Muzejsko društvo Idrija
muzejskodrustvo.idrija@gmail.com

9.00

PO POTEH STARIH ŽGALNIC

Cinabaritno rudo so v prvih sto petdesetih letih delovanja idrijskega rudnika žgali v glinastih retortah na odprtih ognjiščih. Ostanki starih žgalnic, poleg arhivskih virov, odkrivajo podatke o načinih pridobivanja, priprave, transporta in žganja živosrebreve rude. Ogledali si bomo izbrane lokacije starih žgalnic.

 sš

4. oktober

Osnovna šola Idrija, Lapajnetova ulica 50

i Mestni muzej Idrija – muzej za Idrijsko in Cerkljansko
anton.zelenc@muzej-idrija-cerkno.si
www.muzej-idrija-cerkno.si;
Osnovna šola Idrija

8.00-13.00

OD KLAVŽ DO GRABELJ

Idrijski rudnik živega srebra, drugi največji živosrebreve rudnik na zemeljski obli, je v vseh obdobjih svojega delovanja potreboval ogromne količine lesa za jamsko podporje, kurjenje žgalniških peč in parnih kotlov, pridobivanje oglja, ogrevanje stanovanj, gradnjo objektov in naprav itd. Porečje Idrije in njenih pritokov ima zelo bogate gozdove, s katerimi je rudnik v preteklosti v veliki meri sam gospodaril. Do začetka 20. stoletja za transport ni bilo ustreznih gozdnih cest in prevoznih sredstev, zato je bil najprimernejši način spravila lesa v dolino plavljenje po naravnih vodnih poteh. Izjemno izpopolnjen sistem plavljenja po reki Idriji in njenih pritokih je s pomočjo klavž neprekinjeno potekal od konca 16. stoletja do velike povodnji leta 1926, ki je podrla leseno lovilno pregrado – grablje v Idriji in Spodnji Idriji. Učenci bodo spoznali pomen klavž in grabelj, na terenu si bodo ogledali lokacijo grabelj in jo primerjali s stanjem danes. Rezultat bo priložnostna razstava.

 oš2 / oš3

4. oktober

Pred zgradbo idrijske Kamšti na Vodnikovi ulici

i Center za idrijsko dediščino
www.geopark-idrija.si

17.00–18.00

ČUTNA POT Z GEOPARKOM IDRİJA

Geopark Idrija ponuja številne možnosti za spoznavanje bogate naravne in kulturne dediščine v Idriji in njeni okolici. Tokrat se bomo podali v gozd, kjer bomo pod drevesnimi krošnjami z vsemi svojimi čutili spoznavali naravo. Na čutni poti bomo izdelali gozdno krono, raziskovali, kaj se skriva v škatlah presenečanja, poslušali gozdni orkester in se podali na slepo stezo. Program čutna pot je primeren za predšolske otroke in učence 1. triade osnovne šole (največje število udeležencev je 8). Obvezne prijave zbiramo do 3. oktobra 2016 na info@geopark-idrija.si ali 041 557 892.

5. oktober

TIC Idrija, Mestni trg 2

i Center za idrijsko dediščino
www.geopark-idrija.si

17.00–19.00

ODKRIVANJE SKRITIH ZAKLADOV PO MESTU Z MOBILNO APLIKACIJO TURF HUNT

Pametni telefoni in aplikacije nas spremljajo že na vsakem koraku. Zakaj ne bi z njimi enkrat spoznavali mesta Idrija? Vabljeni na odkrivanje majhnih detajlov po mestu, ki nam govorijo zanimivo zgodbo o 500-letnem rudarjenju in pridobivanju živega srebra. Tokrat na malce drugačen način – z mobilno aplikacijo Turf Hunt na pametnih telefonih, ki vas bo vodila od točke do točke, na katerih bomo reševali različne izzive. Skrite zaklade bomo odkrivali v skupinah s 3 člani. Pohitite s prijavo, število skupin je omejeno! Če bo vreme slabo, dogodek odpade. Obvezne prijave zbiramo do 3. oktobra 2016 na info@geopark-idrija.si ali 041 557 892.

5. oktober

Mestni muzej Idrija, grad Gewerkenegg
Razstavišče Nikolaja Pirnata
Prelovčeva ulica 9

i Mestni muzej Idrija – muzej za Idrijsko in Cerkljansko
anton.zelenc@muzej-idrija-cerkno.si
www.muzej-idrija-cerkno.si

18.00–19.00

MEŠČANSKI SALON: DAME IN ČIPKE

Na vodenem ogledu razstave Dame in čipke: Prizori iz življenja meščanske Idrije (1860–1918) vas bomo v preteklost popeljali nekoliko drugače, saj se boste z načinom življenja v drugi polovici 19. stoletja seznanili po pravih nepopustljive meščanske etikete.

5. oktober

Idrija, Ulica sv. Barbare 4–5

i Mestna knjižnica in čitalnica Idrija
milanka.trusnovec@idr.sik.si
www.idr.sik.si;
Likovno društvo Cinober Idrija

18.00

ODPRTJE RAZSTAVE EX-TEMPORE 2016 IN DELAVNICA

Avgusta izpeljani natečaj likovnih del v okviru ex-tempora 2016 bo posvečen 70-letnici delovanja Mestne knjižnice in čitalnice Idrija, še posebej monumentalni stavbi magazina, v kateri knjižnica deluje, in detajlom na tej stavbi. (I)zbrana dela z natečaja bodo razstavljena v Galeriji Magazin. Razstava bo na ogled do 22. oktobra 2016.

6. oktober

Mednarodni center idrijske čipke,
Prelovčeva ulica 2

i Center za idrijsko dediščino
www.geopark-idrija.si

17.00–19.00

EKOVREČKA S POTISKOM IDRIJSKE ČIPKE

Vabimo vas na delavnico, na kateri bomo iz odpadnega blaga izdelali ekovrečko s potiskom čipke.

Obvezne prijave zbiramo do 4. oktobra 2016 na branka.m-peternelj@visit-idrija.si ali 05 934 40 78.

7. oktober

TIC Idrija, Mestni trg 2

i Prijave sprejemamo do 5. oktobra 2016 in so obvezne. Več informacij in prijave na:
tic@visit-idrija.si ali 05 37 43 916.

17.00–18.00

VODENI OGLED PO UNESCOVI IDRIJI

Z lokalnim vodnikom se boste sprehodili po mestnem središču in spoznali zgodbo o nastanku in razvoju najstarejšega slovenskega rudarskega mesta. Ogleдали si boste glavne mestne znamenitosti, trge in slavne zgradbe, med drugim stavbo prve slovenske realke, zgrajeno leta 1903, cerkev Sv. trojice iz leta 1500, ki stoji na mestu, kjer so leta 1490 prvič opazili samorodno živo srebro ... Obvezne prijave sprejemamo do 5. oktobra 2016 na tic@visit-idrija.si ali 05 37 43 916. Če bo vreme slabo, dogodek odpade!

2. oktober

Zbor v parku v Črnem Vrhu

i Center za idrijsko dediščino
info@geopark-idrija.si
041 557 892;
Skupina krajanov za obujanje tradicije pridelave in predelave lanu na Črnovrškem

14.00–18.00

POHOD PO POTI PO VISOKEM KRASU

Vabljeni na pohod po poti po visokem krasu, kjer si bomo ogledali nekatere kraške pojave (Habečkovo brezno, škraplje, požiralnike) ter spoznavali zgodovino in tradicijo ob poti po Idrijskem Logu. Pohod bo trajal predvidoma 4 ure. Potrebni sta dobra obutev in primerna obleka. Pijačo in jedačo naj imajo pohodniki s seboj. Če bo vreme slabo, pohod odpade.

3. oktober

Podružnična šola Godovič, Godovič 35b

i Osnovna šola Idrija
Podružnična šola Godovič
os.godovic@guest.arnes.si

7.50–12.10

DEDIŠČINA OKOLI NAS, TEHNIČNI DAN

Ustvarjalne delavnice za učence PŠ Godovič na temo Dediščina okoli nas. Ustvarjanje iz različnih materialov in z različnimi tehnikami (kiparjenje, modeliranje, slikanje, fotografiranje ...).

OŠ1 / OŠ2

4. oktober

Podružnična šola Godovič, Godovič 35b

- i** Osnovna šola Idrija
Podružnična šola Godovič
os.godovic@guest.arnes.si

7.50–12.10

LOV NA DEDIŠČINO, ŠPORTNI DAN

Pohod do točk, ki so del naravne in kulturne dediščine našega kraja. Na vsaki točki bomo dobili nalogo, ki nas bo vodila do naslednje točke.

 oŠ1 / oŠ2

6. oktober

Podružnična šola Godovič, Godovič 35b

- i** Osnovna šola Idrija
Podružnična šola Godovič
os.godovic@guest.arnes.si

17.00–18.30

DEDIŠČINA OKOLI NAS

Odprije razstave likovnih del, ki bodo nastala v septembru in na tehničnem dnevu, s kratkim kulturnim programom.

oŠ1 / oŠ2

3.–7. oktober

vrtni, osnovne in srednje šole, zavodi,
društva in kulturni domovi po vsej Sloveniji

- i** Slovenski gledališki inštitut – Gledališki muzej
sandra.jenko@slogi.si, www.slogi.si

9.00–15.00

SLOGI MOBILNI – GLEDALIŠKA DEDIŠČINA NA OBISKU

Opis je na strani 94.

1. oktober

Slovenska cesta 15 in Pot v Trnje

- i** Turistično društvo Fara
sgkosmac@gmail.com (Simona Golja
Kosmač);
Osnovna šola Spodnja Idrija;
Vrtec Spodnja Idrija

10.00–12.00

SKODELICA CVETOČEGA TRAVNIKA

Staro znanje nabiranja, sušenja in predelave zdravilnih zelišč v čaje, tinkture, sirupe in pijače se že dolgo prenaša iz roda v rod. Ob domačijah so zrastle majhne hiške, zidane sušilnice sadja in zelišč, v katerih so ljudje sušili nabrana zelišča in plodove. Našli smo že skoraj pozabljene zidane sušilnice ter pripomočke in z njih pobrisali prah. Tako se bomo predstavili z razstavo zeliščnih in sadnih pripravkov ter z degustacijo in predstavitvijo starih veščin. Prikazali bomo tudi pomen, delovanje in način predelave sadja in zelišč v posebni zidani sušilnici. Vse bomo zaokrožili s kulturnim programom.

5. oktober

Podružnična šola Zavratec, Zavratec 1

- i** Osnovna šola Idrija
Podružnična šola Zavratec
darja.kogovsek@guest.arnes.si

8.00–13.00

LOV NA SKRITO DEDIŠČINO

Zavratec je majhna vasica, a ima veliko stavbne dediščine. Nekaj je dobro ohranjene, nekaj pa je še skrite, in to bomo iskali. Učenci bodo šli na lov v skupini in z zemljevidom v roki. O najdenih zanimivostih bodo imeli možnost povprašati tudi domačine, ki jim bodo razložili zgodbo in zgodovino najdenega zaklada. Učenci bodo znamenitosti opisali in pripravili seznam nepremične dediščine, ki jo je treba ohranjati tudi za prihajajoče rodove.

oŠ1 / oŠ2

Lokavec

LOKAVEC IN ČAS

5.–7. oktober, 9.00–13.00

Podružnična šola Lokavec, Lokavec 128

- i** Osnovna šola Danila Lokarja Ajdovščina, Podružnica Lokavec marta.benko@gmail.com; Goriški muzej; Društvo za oživiljanje lokavškega izročila »DOLI«, boris.blazko@goriskimuzej.si

DELAVNICE NA TEMO STARIH IGER

Vsak dan se bo zvrstila po ena osnovna šola. Program predvideva obisk Batičeve hiše, ogled stare kovačije, branje pravljic ter delavnice na temo starih otroških iger.

V / OŠ1 / OŠ2 / OŠ3

7. oktober, 18.00

Podružnična šola Lokavec, Lokavec 128 in Dvorana Edmunda Čibeja, Lokavec 197

KULTURNA DEDIŠČINA OKOLI NAS, ODPRTJE RAZSTAVE

Razstava bo nastala kot sodelovanje učencev Osnovne šole Danila Lokarja, Podružnica Lokavec, pod strokovnim vodstvom Goriškega muzeja in v sodelovanju z društvom DOLI.

8. oktober, 9.00–13.00

Podružnična šola Lokavec, Lokavec 128

PETEROBOJ OSNOVNIH ŠOL V STARIH IGRAH

Po udeležbi učencev na delavnici o starih igrah bo v soboto na sporedu peterboj v starih igrah (škulje, pandolo, kago ...), na katerem se bodo pomerili učenci različnih šol.

OŠ1 / OŠ2 / OŠ3

9. oktober, 8.00–15.00

Zbor pred dvorano Edmunda Čibeja, Lokvec 197.

POHOD Z OGLEDOM KULTURNE, TEHNIŠKE IN NARAVNE DEDIŠČINE

Tematski pohod po zaselkih Lokavca z vodenim ogledom kulturne, tehniške in naravne dediščine.

9. oktober, 19.00

Podružnična cerkev Marije Vnebovzete

- i** Društvo DOLI boris.blazko@goriskimuzej.si

UROŠ KOVAČ IN POSEBNA LJUBEZEN DO KULTURNE DEDIŠČINE

Uroš Kovač, dijak, letošnji maturant in član društva DOLI, je v kleti adergaškega samostana naletel na stare, skoraj uničene in propadle orgle, ki datirajo v drugo polovico 19. stoletja. Sklenil je, da jih bo obnovil, zato je s svojo žepnino plačal njihov prevoz v domačo garažo. Želel je, da bi v stari lokavški župnjski cerkvi ponovno zadonel ta instrument. Dela se je lotil odgovorno in pod vodstvom strokovnjakov. Obnova bo končana predvidoma do konca leta 2016 in orgle bodo svečano zaigrale na kulturni praznik prihodnje leto.

Nova Gorica

28. september

Mestni park Borov gozdiček pri knjižnici v Novi Gorici

- i** Vrtec Nova Gorica; Karin Lavin, www.karinlavin.com

9.00

SKRIVNOSTI NARAVE SREDI MESTA – ODPRTO UČNO OKOLJE

Na vse učne teme lahko pogledamo skozi prizmo dediščine ter v bližnjem okolju poiščemo izzive za raziskovanje in aktivno učenje. S preprostimi vajami senzibilizacije postane občutenje učinkovito orodje raziskovanja, doživljanja in učenja. Vzgojiteljice Vrta Nova Gorica so v okviru tečaja senzibilizacije, dodatnega strokovnega izobraževanja pod vodstvom Karin Lavin, pripravile različne teme, ki v učne in vzgojne procese vključujejo bližnje okolje vrtec ter s tem otroke povežejo z dediščino domačega kraja. Na prireditvi vzgojiteljice Vrta Nova Gorica vodijo skupine otrok (učiteljev/vzgojiteljev) in prikažejo različne vaje odprtega učnega okolja, ki na senzibilen, celosten in ustvarjalen način obravnavajo izzive za učenje v okolju. S tem predstavljajo metode poučevanja skozi dediščino, in park sredi mesta postane učilnica na prostem. Obvezne predhodne prijave na naslov lavin@siol.net ali 041 823 927.

Nova Gorica

30. september

Grad Kromberk, Grajska cesta 1

- i** Goriški muzej Kromberk – Nova Gorica david.kozuh@goriskimuzej.si www.goriskimuzej.si; Kulturni dom Nova Gorica

20.00

SLAVKO FURLAN

V okviru največjega razstavnega projekta na Goriškem v letu 2016 bomo odprli manjšo občasno razstavo, posvečeno umetniku Slavku Furlanu. Na gradu Kromberk bodo na ogled njegovi avtoportreti, portreti, tuši in krokiji. Sploh njegovi hitri portreti – krokiji so razpršeni po vsem Goriškem. Tudi Slavko Furlan oz. njegova dela so okoli nas, razkrojena med prijatelji, sodelavci ali barskimi znanci. Del tega opusa bo združen in na ogled obiskovalcem.

Opatje selo

11. september

Plac v Opatjem selu

- i** Krajevna skupnost Opatje selo, ks.opatjeselo@gmail.com www.opatje-selo.si; Prosvedno društvo Kras; TD Cerje; Društvo žensk Žbrinca; Športno društvo Kras; ECO Zavod

18.00-22.00

OPAJSKI SEMENJ

Tradicionalna prireditev prikaza lokalne dediščine s predstavitevijo lokalnih društev in pridelovalcev. Poleg kulturnega programa si bo mogoče ogledati še izdelavo bičev in žbrince. Na ogled bo minimuzej kamnoseštva, sodarstva in bičarstva z eksponati, ki so zaznamovali življenje kraja Opatje selo.

v / oŠ1 / oŠ2 / oŠ3 / sŠ

Solkán

7. oktober

Vila Bartolomei, Pod vinogradi 2

- i** Goriški muzej Kromberk – Nova Gorica david.kozuh@goriskimuzej.si www.goriskimuzej.si

18.00

IGRE MOJE MLADOSTI

Ob zaključku Tedna kulturne dediščine in v okviru tedna otroka odpiramo v Solkanu občasno razstavo Igre moje mladosti, na kateri bomo predstavili številne igre in igrače, s katerimi so se različne generacije igralle v prejšnjem stoletju. Manjši del bo namenjen tudi prvim videoigram, igre na prostem bodo predstavljene s pomočjo videoposnetkov, prvič pa bomo razstavili tudi zbirko lutk, ki jih je Goriškemu muzeju podarila Ada Bačar. S tem se Goriški muzej vključuje v Lutkovno leto.

Šempas

6. oktober

Osnovna šola Šempas, Šempas 76c

- i** Osnovna šola Šempas mateja.hocevargregoric@kate.si; Krajevna skupnost Šempas

18.00-19.00

BILO JE NEKOČ V ŠEMPASU

Učenci bodo skušali med starejšimi informatorji v vasi nabrati čim več razlagalnih pripovedk, legend, bajk, pravljic in drugih podobnih zgodb, ki so zgodovinsko povezane z območjem Šempasa. Na večerni prireditvi bodo učenci zbrano gradivo predstavili. Gradivo bomo dodali fotografije in ga v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Šempas kasneje natisnili v brošuri.

oŠ1 / oŠ2 / oŠ3

Tolmin

1. oktober

Grahovo ob Bači – Koritnica (Baška grapa)

- i** Društvo Baška dediščina 041 601 248 info@tpnasvojizemlji.si www.tpnasvojizemlji.si http://drustvobaskadediscina.nvoplanota.si; KS Grahovo ob Bači; ŠD Zarja Koritnica; PGD Grahovo ob Bači; ŠD Rudi Bašelj Koritnica

10.00-15.00

4. POHOD PO TEMATSKI POTI NA SVOJI ZEMLJI

4. Po tematski poti Na svoji zemlji: sobota, 1. oktobra 2016, pohod iz Grahovega ob Bači na Koritnico in nazaj; zbirno mesto: ob 10.00 pred domom krajanov na Grahovem ob Bači; trajanje pohoda: 6 ur (daljša varianta), 4 ure (krajša varianta); težavnost: nezahtevno; oprema: pohodniška obleka in obutev; cena: 12 €/osebo (vključuje startnino, vodenje, športno-kulturni program na tematskih točkah, malico na koncu pohoda).

18. september

Domačija pisatelja Franceta Bevka, Zakojca 10

i Cerkljanski muzej
info@muzej-idrija-cerkno.si
www.bevkovidnevi.si
www.muzej-idrija-cerkno.si;
KUD Cerkno
kudcerkno@hotmail.com;
Društvo Baška dediščina
drustvobaskadediscina@gmail.com
http://drustvobaskadediscina.
vnoplanota.si

12.00

DAN ODPRTIH VRAT DOMAČIJE PISATELJA FRANCETA BEVKA IN POHOD PO BEVKOVIH POTEH

Pohodniki se bodo v Zakojco odpravili po dveh poteh, ob 8.00 iz Cerknega ali ob 9.00 iz Hudajužne. Ob 12.00 se bodo srečali pred Bevkovo domačijo. Sledila bosta kulturni program in ogled domačije.

oŠ1 / oŠ2 / oŠ3 / sŠ

6. oktober

Pri sekvoji na gričku Ruperč vrh

i Osnovna šola Šmihel
Podružnica Birčna vas, Birčna vas 1

15.30

SEKVOJA ŠE VEDNO ŠUMI

Z učenci bomo spoznali sekvojo, ki raste blizu naše šole. Ugotovili bomo, kakšno je to drevo, kam ga uvrščamo, kakšna sta les in njegova uporabnost, ugotovili bomo starost sekvoje, višino, obseg debla, opazovali skorjo, veje, spoznali, kaj je pomenila krajonom nekoč in kaj jim danes ... Sekvojo bomo upodobili v sliki in besedi (risali bomo, pisali zgodbe, pesmi ...). Gradivo bomo zbrali v priložnostnem glasilu. Za učence, starše in krajane bomo pripravili zaključno prireditev ob sekvoji ter razstavo zbranega in ustvarjenega gradiva.

oŠ1 / oŠ2

28.–30. september

Osnovna šola Milke Šobar – Nataše, Črnomelj, Kurirska steza 8a

i Osnovna šola Milke Šobar – Nataše,
os-msn-crnomelj@guest.arnes.si;
Društvo upokojencev Semič;
Krajinski park Kolpa

8.20–13.35

NARAVNA IN KULTURNA DEDIŠČINA BELE KRAJINE

28. september

V okviru kulturnega dne bomo na šolo povabili pripadnike starejše generacije, da bodo z nami delili spomine na običaje iz svojega otroštva in mladosti. V okviru različnih delavnic bodo učenci spoznali ljudsko obrt, petje, pastirske igre in kulinariko Bele krajine.

29. september

Učenci višjih razredov bodo v okviru tehniškega dne spoznavali javne stavbe v mestu in obiskali muzej v Črnomlju.

30. september

V okviru športnega dne se bomo podali na Župančičev pohod, ki poteka od Dragatuša do Vinice. Na njem se bomo spomnili življenja in del našega rojaka Otona Župančiča.

oŠ1 / oŠ2 / oŠ3

Dolenjske Toplice, Stična, Rašica

4. oktober

i Osnova šola Dolenjske Toplice
marija.andrejic@guest.arnes.si

8.30-15.00

PO POTEH PRVIH ZAPISKOV

Učenci 9. razreda si bodo ogledali Stiški rokopis in Rastočo knjigo v Stični ter na Rašici v Trubarjevi rojstni hiši spoznali še očeta slovenskega jezika in književnosti Primoža Trubarja. Tam bodo imeli tudi knjigoveško delavnico in si izdelali miniaturno knjžico, ki jo bodo odnesli s seboj za spomin.

 OŠ1 / OŠ3

Dolenjske Toplice

7. oktober

Osnovna šola Dolenjske Toplice, Pionirska cesta 35

i Osnova šola Dolenjske Toplice
marija.andrejic@guest.arnes.si
helena.jordan@od-dt.si

8.30-15.00

DAN ODPRTIH VRAT

Učenci zadnje triade bodo spoznavali naravno in kulturno dediščino Dolenjskih Toplic in okolice. V šoli bodo potekale različne aktivnosti, povezane s spoznavanjem kulturne in tehniške dediščine, ter raziskovalne in ustvarjalne dejavnosti. Izdelke učencev bomo predstavili na dnevu odprtih vrat.

   OŠ1

Kočevje

30. september–7. oktober

Zavod za ohranitev kulturne dediščine
Nesselstal Koprivnik, Koprivnik pri Kočevju
13

i Zavod za ohranitev kulturne dediščine
Nesselstal Koprivnik
info@kocevskirog.si (Matjaž Matko)
www.kocevskirog.si

9.00-16.00

KOČEVARSKA DEDIŠČINA, NEKOČ IN DANES – PRIKAZ PREDDELAVE SADJA NA STARODOBEN NAČIN

Projekt bo potekal v treh sklopih: 1. seznanjanje s postopkom ekološke predelave jabolka v jabolčni sok na tradicionalen način s sodelovanjem mladih v celotnem postopku, vse do končnega izdelka, jabolčnega soka; 2. likovno izražanje in izobraževanje mladih, ki združuje, povezuje ter hkrati dokumentira tematiko jabolka in postopka pridobivanja jabolčnega soka v besedo in sliko v obliki slikovne zgodbe oz. likovnega dela; 3. predstavitev, razstava, (avdiovizualen) prikaz poteka celotnega projekta širši javnosti s tem, da mladi sami predstavijo lastne izdelke in doživetja ob ustvarjanju in izobraževanju.

   OŠ3 / SŠ

Kočevje

1. september–31. december

Osnovna šola Stara Cerkev, Stara Cerkev
21

i Osnovna šola Stara Cerkev
ira.hodnik@gmail.com;
Pokrajinski muzej Kočevje;
Knjižnica Kočevje

9.00-19.00

V DEŽELI POZABLJENIH MLINOV

V okviru projektnega dela bodo učenci s pomočjo učiteljev, staršev, Pokrajinskega muzeja Kočevje in Knjižnice Kočevje raziskovali dediščino zapuštenih in pozabljenih mlinov na Kočevskem.

OŠ1 / OŠ2 / OŠ3

3.–7. oktober

*vrtni, osnovne in srednje šole, zavodi,
društva in kulturni domovi po vsej Sloveniji*

i Slovenski gledališki inštitut – Gledališki muzej
sandra.jenko@slogi.si, www.slogi.si

9.00-15.00

SLOGI MOBILNI – GLEDALIŠKA DEDIŠČINA NA OBISKU

Opis je na strani 94.

7.–30. oktober

Knjižnica Kočevje, Trg zbora odposlancev
26

- i** Knjižnica Kočevje, sikkoc@koc.sik.si,
www.knjiznica-kocevje.si;
Pokrajinski muzej Kočevje;
Osnovna šola Stara Cerkev

9.00–19.00

POTEP PO VODNIH VIRIH NA KOČEVSKEM, RAZSTAVA

Živimo v času velikih sprememb. Človeštvo se čedalje bolj zaveda pomena sožitja z naravo ter s tem tudi pomena vode in njene sporočilne in življenjske sile.

7. oktober

Knjižnica Kočevje, Trg zbora odposlancev
26

- i** Knjižnica Kočevje, sikkoc@koc.sik.si,
www.knjiznica-kocevje.si;
Pokrajinski muzej Kočevje;
Osnovna šola Stara Cerkev

8.00–12.00

IZGINULA VODOVJA, PRAVLJIČNE URICE ZA PREDŠOLSKE IN ŠOLSKE OTROKE PRVE TRIADE

S povedkami o izginulih vodah iz knjige Wilhelma Tschinkla Kočevarska folklor: v šegah, navadah, pravljicah, povedkah, legendah in drugih folklornih izročilih bomo spoznavali kulturno dediščino, ki nam jo je zapustila nekdanja skupnost kočevskih Nemcev.

V / OŠ1

3. november

Pokrajinski muzej Kočevje, Prešernova
ulica 11

- i** Pokrajinski muzej Kočevje
muzej@pmk-kocevje.si
(Vesna Jerbič Perko, Živa Ogorelec)
www.pmk-kocevje.si

7.00–18.00

VODA IN SVETLOBA OKOLI NAS

Obiskovalcem bomo predstavili lutkovno igrico za otroke V deželi Kačariji, s katero jim bomo na kratek in poučen način predstavili življenje brez elektrike. Pripravili bomo javno vodstvo po razstavi 120 let javne rabe elektrike na Slovenskem - Vodarna in elektrarna mesta Kočevje 1896–2016. V sodelovanju z Osnovno šolo Stara Cerkev in Knjižnico Kočevje bomo obiskovalcem približali razvoj oskrbe z vodo v naših krajih ter korake, ki so pripeljali do tega, da nam danes v vsakem kotičku sveti luč. Tako bomo opozorili na pomen dediščine, ki nas obdaja, le prepoznati in ceniti jo moramo.

V / OŠ1 / OŠ2 / OŠ3 / SŠ

6. oktober

Osnovna šola Šmihel, Šmihel 2

- i** Osnovna šola Šmihel
mihaela.gerjovic@os-smihel.si
majda.jarnovicglivar@os-smihel.si

17.00–18.00

SKRBNIKI JULIJINEGA GROBA

V okviru Unescovega projekta Mladi posvojijo spomenik bomo posvojili grob Julije Primic na Šmihelskem pokopališču. Spoznavali bomo njen življenjepis, povezanost s pesnikom Francetom Prešernom in z mestom, kjer je nekaj časa živela Julija, z Novim mestom. Zbirali bomo stare fotografije in zapise, likovno in literarno ustvarjali na izbrano temo. Zbrano gradivo bomo na prireditvi predstavili staršem in širši javnosti. Ker bomo postali skrbniki Julijinega groba, ga bomo vsako leto obiskali in uredili.

OŠ2

Orehovica

3.–7. oktober

Podružnična šola Orehovica, Orehovica 14

i Osnovna šola Šentjernej, Podružnica Orehovica, os.sentjernej@quest.arnes.si
www.os-sentjernej.si

9.00–11.00

TOPLINA DOMAČE KUHINJE

Obiskali bomo mlinarstvo Rangus in se seznanili z različnimi vrstami moke. Učenci bodo razmišljali o medosebnih odnosih pri pripravi hrane in obrokih. Spoznali bodo nekatere jedi, ki so jih pripravljale že babice in so se ohranile do danes. Obiskali bodo gospodinje, ki jim bodo jedi pripravile. Naučili se bodo nekaterih pesmi, ki so jih prepevale že generacije pred njimi. Izdelovali bodo izdelke iz gline. Povabili bomo članice Društva kmetič Šentjernej, da nam bodo predstavile zanimive jedi in z nami zapele.

 oŠ1

Semič

3. oktober

Osnovna šola Belokranjskega odreda Semič, Šolska ulica 1

i Osnovna šola Belokranjskega odreda Semič
vlasta.henigsman@guest.arnes.si,
www.osbos.eu/sola in Zavod Mošnice

8.00–12.30

KDO SO BILI KOČEVARJI

V sodelovanju z Zvezo kočevarskih organizacij bomo predstavili kočevarsko kulturno dediščino in spoznali življenje Kočevarjev, nekdanje nemško govoreče skupnosti, ki je tu kot najvzhodnejši del kočevskega otoka živela od prvih desetletij 14. stoletja pa do začetka druge svetovne vojne. Namen projekta je pri mladih vzbuditi občutek odgovornosti do kulturne dediščine. Pozornost bomo posvetili preučevanju kultur, jezikovne in kulturne raznolikosti. Projekt je priložnost, da se mladi seznanijo z vprašanji strpnosti in sodelovanja, človekovih pravic, demokracije, migracije, identitete. Seznanili se bodo s predsodki, stereotipi in diskriminacijo na osnovi jezika ali kulture v povezavi z različnimi kulturami in sprejemanjem drugačnosti.

 oŠ3

Semič

3.–7. oktober

Osnovna šola Belokranjskega odreda Semič, Šolska ulica 1

i Osnovna šola Belokranjskega odreda Semič
vlasta.henigsman@guest.arnes.si
www.osbos.eu/sola

8.00–12.30

DEDIŠČINA V ROKAH MLADIH, PROJEKTI TEDEN

Naša šola se bo v DEKD in TKD vključila z namenom ozaveščanja otrok o pomenu ohranjanja kulturne dediščine s poudarkom na raziskovanju, kreativnem ustvarjanju in medgeneracijskem druženju. Povezali se bomo s krajanji, dedki in babicami, družvi in posamezniki v lokalnem okolju. Pri projektu bodo aktivno sodelovali vsi učenci šole. Vsebine kulturne dediščine v naši okolici bodo učenci spoznavali v okviru dejavnosti in z medpredmetnim povezovanjem vsebin s pomočjo različnih virov, zapisanih ali ustnih, iskali njeno zgodovino. Obiskali bodo kulturne ustanove v okolici ter likovno in glasbeno ustvarjali. Želimo si, da bi mladi razmišljali o pomenu kulturne in naravne dediščine, ki je pomembna za življenje. Prav tako bomo pozornost posvetili medkulturnemu učenju.

 v / oŠ1 / oŠ2 / oŠ3

Semič

5. oktober

Srednja vas

i Osnovna šola Belokranjskega odreda Semič
vlasta.henigsman@guest.arnes.si,
www.osbos.eu/sola in Zavod Mošnice

9.00–12.00

DEDIŠČINA V ROKAH MLADIH, FOTOGRAFSKO POTEKANJE PO NEKDANJI KOČEVARSKI VASI

Na fotografsko potepanje vabimo mlade fotografe in njihove mentorje iz UNESCOVIH šol, osnovnih in srednjih šol iz naše okolice ter povabljenih šol iz Hrvaške, Italije in Avstrije. V objektiv fotoaparata bomo poskušali ujeti veliko lepih motivov, povezanih z zanimivo naravno in kulturno dediščino nekdanje kočevarske Srednje vasi ter bližnjega Divjega potoka, ki s svojo lepoto navduši vsakogar. Pozornost bomo posvetili vasi, ki priča o življenju Kočevarjev, pripadnikov nekdanje nemško govoreče skupnosti, ki je tu tvorila jezikovni otok. Želimo si, da bi mladi razmišljali o vodi kot o vrednoti, ki je pomembna za življenje. Prav tako bomo pozornost posvetili medkulturnemu učenju. Člani Zveze kočevarskih organizacij bodo udeležencem predstavili kočevarsko kulturno dediščino, jih seznanili s kulturno in jezikovno raznolikostjo tega območja ter osvetlili zgodovinska dejstva.

 oŠ3

3.–8. oktober

Vrtec Čebelica Šentjernej, Trubarjeva
cesta 5

i Vrtec Čebelica Šentjernej
07 337 44 70
vrtec-cebelica.sentjernej@guest.arnes.si

10.00

DEDIŠČINA OKOLI NAS, RAZSTAVA

Letos bodo otroci s svojimi vzgojiteljicami raziskovali bogato dediščino Občine Šentjernej. Povezali se bodo predvsem s starejšimi prebivalci v kraju, ki še pomnijo, kakšen je bil Šentjernej nekdaj, kako so živeli, kakšno orodje in pripomočke so uporabljali ... Veliko nesnovne dediščine pa je shranjene tudi v srcu teh ljudi: ljudska pesem ter stare igre in običaji. Vse to bodo otroci skušali ujeti in podživeti s svojo ustvarjalnostjo. Razstava bo na ogled v knjižnici Mirana Jarca – oddelek v Šentjerneju.

V

4. in 5. oktober

Osnovna šola Šentjernej, Prvomajska cesta
9, Šentjernej, in Muzej na prostem Pleterje

i Osnovna šola Šentjernej
maja.sintic@gmail.com
www.os-sentjernej.si

9.00–12.00

ZLATA ZRNJA ŠENTJERNEJSKEGA POLJA

Ko se v septembru popeljemo po poteh šentjernejskega polja, nam pogled na Gorjance prestrežejo koruzni nasadi, ki so naša dediščina že mnogo let in nam nudijo možnost preživetja in ustvarjalnosti v mnogoterih oblikah. Šentjernejski osnovnošolci bomo svojo ustvarjalnost usmerili v raziskovanje koruze z vsemi čutili. Koruzna stebela, listi in plodovi bodo otrokom izhodišče za raziskovanje in izdelovanje različnih izdelkov.

 oš1

29. september

Krajevna knjižnica Šentrupert, Šentrupert
57

i Knjižnica Pavla Golje Trebnje;
Krajevna knjižnica Šentrupert
patricija.tratar@kpgt.si, www.tre.sik.si;
Dežela kozolcev

17.00

POKUKAJMO V JURČKOV KOVČEK IN ODKRIVAJMO DEDIŠČINO ŠENTRUPERTA

Na delavnici se bodo predšolski in šolski otroci naučili izdelovati zanimive izdelke iz Jurčkovega kovčka na temo slovenske kulturne dediščine. Izdelke bomo nato razstavili v Deželi kozolcev.

 v/oš1

1. oktober

Osnovna šola dr. Pavla Lunačka, Šentrupert
57

i Osnovna šola dr. Pavla Lunačka
Šentrupert

9.00–12.00

ŠENTRUPERT SKOZI MLADE OČI

Učenci bodo s pomočjo mentorjev vodili obiskovalce po štirih kulturnozgodovinskih oz. turističnih točkah v občini Šentrupert: po stalni razstavi v šoli, po Deželi kozolcev, cerkvi sv. Ruperta, muzeju/gručini na Veseli Gori. Obiskovalcem bodo na voljo zloženske s predstavitvami. Zaključek prireditve s kulturnim programom in pogostitvijo bo potekal v večnamenski dvorani v šoli.

 v/oš1/oš2/oš3/sš

6. oktober

Gasilski dom PGD Sveti Rok, Dolenje Jesenice 17

i Zavod Rožlin
031 874 213, zavod.rozlin@gmail.com

17.00

SMO V MALN PRPELAL: MLINI NA JESENIŠČICI IN NJENIH PRITOKIH, PREDSTAVITEV KNJIGE

Območje Šentrupertu na Dolenjskem zaznamuje gosta mreža raznovrstne stavbne dediščine, v kateri pomembno mesto zavzemajo tudi mlini. Čeprav se mlinska kolesa ne vrtijo več, pa so prav zgodbe desetih mlinov, ki so zbrane v knjigi *Smo v maln prpelal: Mlini na Jeseniščici in njenih pritokih*, dragoceno vodenje o preteklosti ter neprecenljiva popotnica znanja in razvojnih priložnosti za prihodnost. Na predstavitvi knjige, ki je rezultat večletnega terenskega raziskovalnega dela, bosta avtorici Liljana Jantol Weber in Mojca Ramovš predstavili proces nastajanja knjige.

4. september

Hiša žive dediščine, Bela Cerkev 6

i Občina Šmarješke Toplice
mateja.bobic@smarjeske-toplice.si
www.smarjeske-toplice.si;
Turistično društvo Šmarješke Toplice;
Društvo podeželskih žena in deklet Bela Cerkev;
Društvo vinogradnikov Bela Cerkev;
Društvo godba na pihala Šmarješke Toplice

9.00–16.00

DAN ODPRTIH VRAT

Hiša žive dediščine je medgeneracijski interpretacijski center v Beli Cerkvi, ki združuje kulturne, turistične, etnološke, kulinarične in glasbene dejavnosti. Ob dnevu odprtih vrat za obiskovalce pripravljamo voden ogled stalne razstave v Deželi arheologije, animacije za otroke v Škratovi sobi, glasbene utrinke v Zwitterovi dvorani, ustvarjalne delavnice v Sobi ustvarjalnosti in razstavo jedi ter kulinarične delavnice v Sobi žive dediščine.

28. september

Knjižnica Pavla Golie Trebnje, Kidričeva ulica 2

i Knjižnica Pavla Golie Trebnje
patricija.tratar@kpgt.si, www.tre.sik.si;
Osnovna šola Veliki Gaber

8.20–10.20

ARHEOLOŠKA PODOBA TREBNJEGA IN OKOLICE

Arheološko podobo Trebnjega in okolice bo učencem 7. razreda predstavila domačinka iz Trebnjega, ki je sodelovala pri arheoloških izkopavanjih v svojem kraju in ima veliko izkušenj s področja arheologije. Učencem bo razložila, kako izkopavanja potekajo, katere predmete pri tem arheologi uporabljajo in katere predmete so pri katerem od izkopavanj našli. Učencem bo prinesla tudi predmete, ki so jih našli, in jim predstavila življenje v rimskih časih, abecedo, številke, nošo in vsakdanje življenje. Nato bomo za učence pripravili delavnico, povezano z rimskim obdobjem. Razstava del učencev bo na ogled do konca oktobra 2016.

1. oktober

Razbor

i Jože Zupančič;
Kulturno-umetniško društvo
popotovanje Frana Levstika Čatež;
Zavod za varstvo kulturne dediščine
Slovenije, Območna enota Novo mesto,
dusan.stepec@zvkd.si

10.00–12.00

PRAZNIK RAZBORŠKIH ŠKREBELNOV

Prireditev bo organizirana pri obnovljeni stari sadni sušilnici v Razborah pri Čatežu, ki je v lasti Jožeta Zupančiča. Obiskovalci si bodo lahko ogledali delovanje sušilnice, poskusili škrebeline (posušene krljhe) in druge proizvode iz sadja, predstavljena pa bo tudi obnova sušilnice. Ob tej priložnosti bo predstavljena publikacija o sadnih sušilnicah na Čatežu in v okolici.

 V / OŠ1 / OŠ2 / OŠ3 / SŠ

30. september

Osnovna šola Žužemberk, Baragova 1

i Osnovna šola Žužemberk
07 308 70 22
tajnistvo-os.zuzemberk@guest.arnes.si
www.oszuzemberk.si

8.00-12.00

BOGASTVO NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE SUHE KRAJINE

Učenci od 1. do 4. razreda bodo skupaj z učitelji, mentorji in sokrajani izvajali delavnice na temo Plesi in igre nekoč (izdelovanje igrač, plesne in rajalne igre, prepevanje ljudskih pesmi, druženje z babicami in dedki ...). Učenci od 5. do 9. razreda pa bodo v okviru jesenskih ekskurzij raziskovali naravne in kulturne spomenike Suhe krajine (Medenov mlin, Zupančev spominski park, sakralne objekte, grad Žužemberk, rimski nagrobnik, muzej železarstva, plavž, ribogojnico, lehnjakove pragove na Krki ...) ter obiskali umetnostnega kovača in se poučili o znanih Suhokranjcih. Sodelovali bomo z različnimi društvi, ki delujejo v naši občini.

i i i oš1 / oš2 / oš3

30. september

Grad Žužemberk, Grajski trg 1

i Turistično društvo Suha krajina
td.suha-krajina@siol.net
vlado.kostevc@zuzemberk.si
www.tdsuhakrajina.webs.com

18.00

ČUDOVITA KALIGRAFIJA

Predavanje o kaligrafiji s prikazom pisal, pisave, tušev, barv in vsega, kar je povezano s to čudovito zvrstjo umetnosti, ki oblikuje pisavo. Izdelovanje pergamentov in iluminiranje starih zapisov, kot so to počeli menihi 800 in več let nazaj.

i i i oš1 / oš2 / oš3

3. oktober

Koroški pokrajinski muzej, Muzej Dravograd, Bukovje 13

i Koroški pokrajinski muzej
aleksandra.cas@kpm.si, www.kpm.si

10.00-12.00

KOMETRI IN PUKŠTAJN

Zgodovina gradu in gospodstva Pukštajn (nemško Puchenstein) v Bukovju pri Dravogradu sega daleč v preteklost. Že v zgodnjem 13. stoletju je stal grad Andeških-Meranskih, pozneje v lasti oglejskega patriarhata. V teku časa se je na utrdbi zvrstila kopica lastnikov. Zadnje veliko poglavje v zgodovini Pukštajna je zapisala plemiška rodbina Kometrov, ki so tod gospodovali od leta 1817 pa vse do smrti zadnjega moškega člana družine. S tem se je nekoč gospodarsko uspešno posestvo z dvorcem in bogato notranjo opremo po letu 1932 razdrobilo v vrtincu dražb.

oš2 / oš3

5. oktober

Koroški pokrajinski muzej, Muzej Slovenj Gradec, Glavni trg 24

i Koroški pokrajinski muzej
marjan.kos@kpm.si, www.kpm.si

10.00-12.00

SREDNJEVEŠKO MESTNO OBZIDJE

Mestno obzidje, ki je bilo zgrajeno v 13. stoletju, je bilo v 14. stoletju opremljeno z več stolpi, v sredini 15. stoletja, ko so slovenski prostor pričeli ogrožati turški pohodi, pa še z obrambnimi jarki. Mesto je imelo tudi dvojje utrjenih vrat, zaščitenih s stolpoma na obeh severnih vogalih, ter vsaj enega na vzhoznem delu obzidja. Mestnemu obzidju se je v 16. stoletju pridružil še obodni zid graščinskega kompleksa, katerega severna stranica je, čeprav znižana, v celoti ohranjena.

oš2 / oš3 / sš

5. oktober

Podzemlje Pece, Glančnik 8

- i** Podzemlje Pece, turistični rudnik in muzej – Informacijski center Geoparka Karavanke
suzana.fajmut@podzemljepece.com
www.podzemljepece.com;
Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Maribor, Geopark Karavanke

17.00–18.00

FOSILI – ZGODBE IZ PRETEKLOSTI

Kako vemo, da je bilo na območju današnjega Geoparka Karavanke nekoč morje? Odgovor se skriva v kamninah. V njih so našli fosile, okamenle ostanke rastlin in živali, njihove sledove ali odtise. Na delavnici Fosili – zgodbe iz preteklosti se bomo vrnili nekaj milijonov let v geološko preteklost in spoznali življenje v geološki zgodovini Geoparka Karavanke. V doživljajskem parku bomo srečali dinosavre, na delavnici pa si bomo izdelali vsak svoj fosil.

? i oš1 / oš2

6. oktober

Podzemlje Pece, Glančnik 8

- i** Podzemlje Pece, turistični rudnik in muzej – Informacijski center Geoparka Karavanke
suzana.fajmut@podzemljepece.com
www.podzemljepece.com;
Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Maribor, Geopark Karavanke

10.30–11.30

EN KOVAČ KONJA KUJE ...

Ali si že videl kovača pri delu? Ali te zanima, kako se kuje železo? Ali je železo mineral? Zakaj se uporablja? ... Odgovore na vsa ta vprašanja boš dobil na delavnici v Podzemlju Pece – Informacijskem centru Geoparka Karavanke. Lahko boš opazoval kovača pri delu in se tudi sam preizkusil v kovaških spretnostih, spoznal boš zgodovino Mežiške doline, rudarstvo in železarstvo ter zanimive rudne minerale, ki jih skriva gora Peca.

? i oš1 / oš2

6. oktober

Koroški pokrajinski muzej, Muzej Radlje ob Dravi, Koroška cesta 68

- i** Koroški pokrajinski muzej
alenska.verdinek@kpm.si, www.kpm.si

10.00–12.00

MOJ KRAJ – MOJ SVET

Razglednice krajev Koroške iz zbirke Koroškega pokrajinskega muzeja sodijo v čas od konca 19. stoletja do danes. V središču Radelj predstavljamo četrto ulično razstavo Moj kraj – moj svet, ki obsega 18 razglednic s podobo Radelj s konca 19. in iz prve polovice 20. stoletja. Razglednice so izjemen dosežek tiskarstva, vir informacij o založnikih, s proučevanjem poštnih znakov in žigov lahko sledimo politični zgodovini in razvoju poštne službe.

oš2 / oš3

3.–7. oktober

vrtilci, osnovne in srednje šole, zavodi, društva in kulturni domovi po vsej Sloveniji

- i** Slovenski gledališki inštitut – Gledališki muzej, sandra.jenko@slogi.si, www.slogi.si

9.00–15.00

SLOGI MOBILNI – GLEDALIŠKA DEDIŠČINA NA OBISKU

Opis je na strani 94.

4. oktober

Koroški pokrajinski muzej, Muzej Ravne na Koroškem, Na gradu 2

- i** Koroški pokrajinski muzej
liljana.suhodolcan@kpm.si, www.kpm.si

10.00–12.00

FORMA VIVA RAVNE NA KOROŠKEM (1964–2014)

Ob 50-letnici Forme vive na Ravnah na Koroškem smo med drugim pričeli celostno strategijo na področju promocije te, nekdaj nacionalno pomembne kulturne manifestacije na Slovenskem. V okviru jesenskih aktivnosti načrtujemo tudi postavitev stalne razstave v muzejskem razstavišču na gradu Ravne, pri čemer se bomo osredotočili na Formo vivo in njeno vlogo v kraju in med prebivalci v današnjem času.

oš2 / oš3 / sš

Gorjansko

30. september in 1. oktober

Gorjansko, zaledje

i Društvo Univerza za tretje življenjsko obdobje Kras, 031 716 210, nadja.mislej-bozic@guest.arnes.si, www.facebook.com/univerzazatretjezivljenjskoobdobjekras; Vaška skupnost Gorjansko; RKTŠD Gorjansko; Partnerstvo kraške suhozidne gradnje

30. september, 15.00–18.00

1. oktober, 13.00–18.00

OBNOVIMO SUHOZIDNO HIŠICO, DELAVNICA

V organizaciji Univerze za tretje življenjsko obdobje Kras vsako leto obnovimo vsaj eno suhozidno hiško v zaledju Gorjanskega, kjer je sedež univerze. Povabimo prostovoljce, ki se želijo naučiti novih znanj in lahko pridejo od vsepovsod. Delali bomo pod mentorstvom Borisa Čoka, Ivana Pavlina in Vojka Ražma. Primerna starost udeležencev je od desetega leta dalje.

 oŠ3 / SŠ

Hruševica

30. september

Vaški dom Hruševica

i Društvo UTŽO Kras, 031 716210; Vaška skupnost Hruševica, 031 897 756

19.00

MLADOST TI, MOJA

Študijska skupina Slovensko ljudsko izročilo je pod okriljem Univerze za tretje življenjsko obdobje Kras raziskovala navade in običaje po pripovedih ali doživetjih in otroštvu na Krasu ter jih zapisala. Člani skupine nam jih bodo pripovedovali na etnografskem večeru, kjer bomo z njimi tudi zapeli.

 oŠ2 / oŠ3 / SŠ

3.–7. oktober

vrtni, osnovne in srednje šole, zavodi, društva in kulturni domovi po vsej Sloveniji

i Slovenski gledališki inštitut – Gledališki muzej
sandra.jenko@slogi.si, www.slogi.si

9.00–15.00

SLOGI MOBILNI – GLEDALIŠKA DEDIŠČINA NA OBISKU

Opis je na strani 94.

Izola/Isola

5. oktober/5 ottobre

Mestna knjižnica Izola/Biblioteca civica di Isola, Ulica Osvobodilne fronte/via Fronte di Liberazione, 15

i Mestna knjižnica Izola – Biblioteca civica di Isola, marina.hrs@guest.arnes.si, www.izo.sik.si; Muzej Parenzana Izola/Museo della Parenzana Isola (za zgornji dogodek)

19.00

KAKO JE INDUSTRIJA SPREMINJALA IZOLO, PREDAVANJE SREČKA GOMBAČA /COME L'INDUSTRIA HA CAMBIATO ISOLA, CONFERENZA DI SREČKO GOMBAČ

Z bogatim slikovnim gradivom bodo prikazani vzroki in potek industrializacije Izole ter njene posledice na najpomembnejša področja družbenega dogajanja v našem okolju. *Con l'ausilio di un ricco corredo fotografico, saranno illustrate le cause, lo sviluppo e le conseguenze dell'industrializzazione di Isola nei più importanti campi della vita sociale nel nostro ambiente.*

7. oktober/7 ottobre

19.00

SLOVENSKO STAROSELSTVO IN ISTRI, PREDSTAVITEV ZBORNIKA /GLI SLOVENI AUTOCTONI E GLI ISTRI, PRESENTAZIONE DEL VOLUME MISCELLANEO

Zbornik Slovensko staroselstvo in Istri je del projekta študijskih krožkov Istrske teme in Beseda Slovenske Istre. V knjigi petnajst avtorjev predstavlja novo ogrnico iz biserov spoznanj, dejstev in dokazov o tem, da smo Slovenci staroselski narod. Zbornik bodo predstavili so-delavci in avtorji, med njimi Leda Dobrinja, dr. Duša Krnel Umek, Andrej Šiško in Nadja Rajac. V istrskem govoru bosta na večeru spregovorili Marija Koren in Marija Jerman.

Il volume miscellaneo Gli Sloveni autoctoni e gli Istri è parte del progetto dei circoli di studio Istrske teme e Beseda Slovenske Istre. Nella pubblicazione quindici autori presentano una nuova raccolta di »perle« di conoscenze, fatti e prove attestanti l'autoctonia del popolo sloveno. Il libro sarà presentato dai collaboratori e dagli autori, tra cui Leda Dobrinja, la dr. Duša Krnel Umek, Andrej Šiško e Nadja Rajac. Interverranno in dialetto istriano locale Marija Koren e Marija Jerman.

Komen

6. oktober

Zadružni dom, Komen 118

i Goriški muzej Kromberk – Nova Gorica david.kozuh@goriskimuzej.si
www.goriskimuzej.si; Občina Komen

19.00

MUZEJSKI TORKOV VEČER: RAZŠIRJENOST UPORABE KAMNA V ARHITEKTURI MESTA SEŽANA

Gost večera bo mag. Davor Kernel, ki se je ukvarjal z razširjenostjo uporabe kamna v arhitekturi Sežane.

Na Krasu se na vsakem koraku srečamo z arhitekturo, v kateri ne vidimo tekmovalja človeka z naravo, ampak sobivanje narave in človekovega ustvarjanja. Stara vaška jedra in posamezne hiše ter drugi objekti so običajno iz naravnega kraškega kamna. Enako velja tudi za starejše stavbe v mestih. Toda tu se postavljajo vprašanja: Ali so res prav vsi gradbeni in arhitekturni elementi v mestih na Krasu iz naravnega kraškega kamna? Ali je uporaba naravnega kraškega kamna v mestih na Krasu res vsestranska, kot se nam zdi na prvi pogled, in ali je uporaba naravnega kraškega kamna v mestih na Krasu res samozadostna in ne dovoljuje uporabe nobenega drugega materiala? Številnim vprašanjem občasno ne sledi enoznačni odgovor in sem ter tja se pojavi nov problem, ki ga je treba rešiti.

Koper/Capodistria

29. september–10. oktober
29 settembre–10 ottobre

Pretorska palača/*Palazzo Pretorio*, Titov trg/*Piazza Tito* 3

i Vrtec Koper/*Asilo di Capodistria*, Enote/*Sezioni* Kekec, Pobeji – Zajček, Ribica, Vanganel – Pikapolonica, Žogica, helena.hrvatin@guest.arnes.si, Mestna občina Koper/*Comune città di Capodistria*

9.00–17.00

DEDIŠČINA OKOLI NAS, RAZSTAVA
/IL PATRIMONIO ATTORNO A NOI, MOSTRA

Otroci iz Vrta Koper bodo med igro, pripovedovanjem odraslih, obiskom knjižnice, muzeja in arhiva odkrivali Dediščino OKOLI nas. Razstavljeni bodo izdelki otrok na različne teme: Obiskala nas je Šavrinka, Jedi po starem, Teden kulture, Zajčkov pohod po Porečanki, Praznovanja, Nekoč je bilo, Igre skozi čas. *Attraverso il gioco, i racconti degli adulti, la visita alla biblioteca, al museo e all'archivio i bambini dell'Asilo di Capodistria scoprono IL PATRIMONIO ATTORNO A NOI. Alla mostra sono esposti i lavori realizzati dai bambini su temi diversi: «Ci ha fatto visita un'abitante dei Colli Savrin», «I cibi di un tempo», «La settimana della cultura», «L'escursione del coniglietto lungo la Parenzana», «Le festività», «C'era una volta», «I giochi nel tempo».*

 oš1

Koper/Capodistria

5. oktober/5 ottobre

Pokrajinski muzej Koper/*Museo regionale di Capodistria*, Kidričeva ulica/*via Kidrič* 19

i Pokrajinski muzej Koper – Museo Regionale di Capodistria
brigita.jenko@pokrajinskimuzejkoper.si
www.pokrajinskimuzejkoper.si;
Mestna občina Koper/*Comune città di Capodistria*; Vrtec Koper/*Asilo di Capodistria*; Pokrajinski arhiv Koper/*Archivio regionale di Capodistria*; Skupnost Italijanov Santorio Santorio/*Comunità degli Italiani Santorio Santorio*

10.30

PO POTEH CARPACCIA
/SULLE TRALLE DEL CARPACCIO

Na otvoritvenem dogodku bodo nastopili otroci Vrta Koper, ki so maja ob pomoči Pokrajinskega muzeja Koper raziskovali Dediščino OKOLI nas – skrite koticke Kopra, povezane z velikim slikarjem Carpacciem. Svoj pogled na umetnika bodo predstavili na razstavi v muzeju.

Alla manifestazione inaugurale si esibiranno i bambini dell'asilo di Capodistria che nel mese di maggio, con il supporto del locale Museo regionale hanno fatto ricerche sul «Patrimonio attorno a noi» – gli angoli nascosti di Capodistria legati al famoso pittore Vittore Carpaccio. Presenteranno le loro impressioni sull'artista in una mostra allestita nel museo.

 v

Koper/Capodistria

5. oktober/5 ottobre

Palača Gravis-Butturai/*Palazzo Gravis-Butturai*, Ulica Osvobodilne fronte/*via Fronte di Liberazione* 10

i Scuola elementare/Osnovna šola Pier Paolo Vergerio il Vecchio Koper-Capodistria
os-vergerio@guest.arnes.si
www.vergerio.si;
Univerza na Primorskem – Inštitut za arheologijo in dediščino Sredozemlja/*Università del Litorale- Istituto per l'archeologia e il patrimonio del Mediterraneo*

17.00

SPOZNAJMO MITSKI PARK RODIK
/SCOPERTA DEL PARCO MITOLOGICO-ARCHEOLOGICO DEL CARSO (RODIK)

Odprte razstave del učencev bo spremljal kulturni program, ki bo predstavil vsebino in posebnosti parka ter zgodovino in ustno izročilo. Razstava bo odprta do 12. oktobra 2016.

Mostra dei lavori creati dai ragazzi in ambito al progetto «Scoperta del Parco mitologico-archeologico del Carso». L'apertura della mostra sarà accompagnata da un programma culturale che presenterà il contenuto del parco e la sua unicità. La mostra sarà aperta fino al 12.10.2016.

 v/oš1/oš2/oš3/sš

Piran/Pirano

29. september/29 settembre

Apolonijeva palača, Župančičeva ulica 9/*Palazzo Apollonia, via Župančič* 9

i ABAKKUM Zavod za krajino, kulturo in umetnost Piran/*Istituto per il paesaggio, la cultura e l'arte* Piran, 070 500 445 (Romana Kačič)
abakkumpiran@icloud.com
www.abakkum.eu

15.00–16.30

(NEDOSTOPNA) DEDIŠČINA OKOLI NAS, DELAVNICA IN VIDEOPROJEKCIJA/PATRIMONIO (INACCESSIBILE) ATTORNO A NOI, LABORATORIO E PROIEZIONE VIDEO

V piranskem obalnem pasu je veliko nepremičninske dediščine, ki propada ter je zapuščena, zaprta, nedosegljiva. Vsak dan ob 8.00 bo na FB (Romana Kačič) naložena slika ene od osmih celic, ki bi lahko – če bi bile oživiljene – regenerirale celotno tkivo pribalnega prostora.

Lungo la fascia costiera piranese ci sono importanti esempi del nostro patrimonio immobiliare che versano in un grave stato di degrado, sono abbandonati, chiusi, inaccessibili. Ogni giorno alle 8:00 sarà caricata sulla rete sociale (Romana Kačič) la foto di una delle otto unità che – se riportate in vita – potrebbero rigenerare l'intero tessuto dell'area costiera.

 v/oš1/oš2/oš3/sš

29. september/29 settembre

Apolonijeva palača/*Palazzo Apollonio*,
Župančičeva ulica / *via Župančič* 9

i ABAKKUM Zavod za krajino, kulturo in umetnost Piran/*Istituto per il paesaggio, la cultura e l'arte Pirano* 070 500 445 (Romana Kačič) abakkumpiran@icloud.com www.abakkum.eu

17.00–19.00

PIRANSKI VRTOVI, POMEMBNI DELI MOZAIKA KULTURNE KRAJINE, DELAVNICA/GLI ORTI-GIARDINI DI PIRANO, TASSELLI FONDAMENTALI DEL PAESAGGIO CULTURALE, LABORATORIO

Na delavnici bomo spoznavali piranski vrt in ugotavljali, kaj vse je značilno zanj: terasasto oblikovan travnik, kjer se večinoma posajene oljke. Pergole, ograje in podpore iz kanel, suhozidovi, zbiranje deževnice in še in še. Bogastvo barv, vonjav, okusov in čudovitih razgledov proti morju.

Nel corso del laboratorio avremo modo di conoscere e di individuare le caratteristiche dell'orto-giardino piranese. Pastini a prato con alberi, soprattutto ulivi. La ricchezza di colori, profumi, sapori e splendide viste sul mare. Pergole, recinti e sostegni di canne, muri a secco, raccolta dell'acqua piovana e tanto altro ancora.

 v / oŠ1 / oŠ2 / oŠ3 / sŠ

30. september/30 settembre

Osnovna šola/*Scuola elementare Vincenzo e Diego de Castro Pirano*, Vojkova ulica/*via Vojko 1*, mestno jedro/*centro storico*

i ABAKKUM Zavod za krajino, kulturo in umetnost Piran/*Istituto per il paesaggio, la cultura e l'arte Pirano* 070 500 445 (Romana Kačič) abakkumpiran@icloud.com; *Scuola elementare/Osnovna šola Vincenzo e Diego de Castro Pirano*

10.00–12.00

KAMNITA PREPROGA, UMETNIŠKA DELAVNICA /TAPPETO DI PIETRA, LABORATORIO ARTISTICO

Peščenjak, materija iz katere so najstarejše piranske preproge tkane, s svojo sivookrasto barvo objema hiše, cerkve, parke, morje ... Poleg likovnih in estetskih vrednot, je kamniti tlak narejen v tehnikah, ki temeljijo na suhogradnji, najprimernejši tudi v okoljskem smislu.

Con il suo colore grigio-ocra l'arenaria, il materiale con cui è tessuto questo tappeto, abbraccia le case, le chiese, i parchi, il mare.... Oltre che per la sua valenza artistica ed estetica, la pavimentazione in pietra, realizzata con tecniche di posa a secco, è la più idonea anche da un punto di vista ambientale.

 oŠ1 / oŠ2 / oŠ3

30. september/30 settembre

Apolonijeva palača/*Palazzo Apollonio*,
Župančičeva ulica/*via Župančič* 1

i ABAKKUM Zavod za krajino, kulturo in umetnost Piran/*Istituto per il paesaggio, la cultura e l'arte Pirano* 070 500 445 (Romana Kačič) abakkumpiran@icloud.com; Barbara Škarja

18.00–19.30

KAKŠEN PIRAN SI ŽELIMO /QUALE PIRANO DESIDERIAMO?

Vabljeni na iskanje odgovorov na vprašanje kako ravnati z dragoceno dediščino preteklosti, na kateri temeljita identiteta mesta in njegova vrednost. Predstavili vam bomo Priročnik za ohranjanje in valorizacijo lepote in bogastva mesta Piran, na osnovi katerega boste lahko razvijali lasten čut za estetično prostora in presojo posegov v javni prostor. *Siete invitati all'incontro durante il quale cercheremo di dare una risposta al quesito sul come gestire il prezioso patrimonio del passato su cui si basano l'identità e il valore della città. Vi sarà presentato il materiale illustrativo della bozza del Manuale per la valorizzazione delle bellezze e delle ricchezze della città di Pirano in base al quale avrete modo di sviluppare il proprio senso per l'estetica dello spazio pubblico.*

 oŠ1 / oŠ2 / oŠ3 / sŠ

30. september/30 settembre

Tartinijeva hiša/*Casa Tartini*, Kajuhova ulica/*via Kajuh* 12

i Kristjan Knez, *Società di studi storici e geografici Pirano/Društvo za zgodovinske in geografske študije Piran /societa.pirano@gmail.com, www.comunitapirano.com; Associazione Comunità degli Italiani Giuseppe Tartini Pirano/Združenje Skupnost Italijanov Giuseppe Tartini Piran*

19.00–21.00

GIUSEPPE TARTINI, PREDAVANJE KRISTJANA KNEZA /CONFERENZA DI KRISTJAN KNEZ KONCERT ALBERTA CAMMAROTE /CONCERTO DI ALBERTO CAMMAROTA

Letos mineva 120 let od postavitve Tartinijevega spomenika. Delo beneškega kiparja Antonia Dal Zotta, namenjeno počastitvi 200-letnice Tartinijevega rojstva, so odkrili 2. avgusta 1896. Predavanje bo osvetlilo zgodovinski in kulturni oris spomenika. Ob 20. uri bo violinist Alberto Cammarota igral na Tartinijevo violino.

Sono trascorsi 120 anni dalla posa del monumento a Giuseppe Tartini. Opera dello scultore veneziano Antonio Dal Zotta, destinato a celebrare il 200° anniversario della nascita del musicista, è stato inaugurato il 2 agosto del 1896. La conferenza ne illustrerà la cornice storico-culturale. Seguirà, alle 20, il concerto di Alberto Cammarota che suonerà il violino di Tartini.

 sŠ

Piran/Pirano

1.–31. oktober
1–31 ottobre

Mestna knjižnica Piran/*Biblioteca civica Pirano*, Župančičeva ulica/via Župančič 4

i Mestna knjižnica Piran/*Biblioteca civica Pirano*, ksenija.petasos@guest.arnes.si, www.pir.sik.si

sob./sab. 09.00–13.00
pon.–pet./lun.–ven. 10.00–18.00

**V ISTRI NI NIKOLI DOLGČAS/IN
ISTRIA NON CI SI ANNOIA MAI,
FOTOGRAFSKA RAZSTAVA NATAŠE
FAJON/MOSTRA FOTOGRAFICA DI
NATAŠA FAJON**

V Istri se na vsakem koraku, srečujemo z dediščino različnih etničnih kultur iz različnih časovnih obdobij, ki se načrtno ali spontano prepleta z vsakdanjim življenjem današnjih prebivalcev. Ta istrski vsakdan skozi objektiv fotografskega aparata že vrsto let beleži ljubiteljska fotografinja Nataša Fajon iz Pirana. Njene fotografske podobe nam razkrivajo mnoge podrobnosti, ki sicer neopazno bežijo mimo nas.

In Istria ci si imbatte ad ogni passo nel patrimonio culturale pertinente a differenti etnie e a diversi periodi storici che si intreccia spontaneamente e non con la vita quotidiana degli abitanti odierni. La fotografa amatoriale Nataša Fajon registra da anni questa quotidianità istriana. Le sue fotografie ci fanno scoprire molti particolari che normalmente ci sfuggono.

 OŠ3 / SŠ

Piran/Pirano

1. oktober/1 ottobre

Piranski mandrač/*Mandracchio di Pirano*

i *Comunità autogestita della nazionalità italiana Pirano/Samoupravna skupnost italijanske narodnosti Piran* petronio.amalia@gmail.com www.comunitapirano.com

9.00

**VESLANJE PO BENEŠKO PIRAN,
PREDSTAVITEV SKUPINE VESLAČIC
AMALIE PETRONIO IN DUŠKE ŽITKO
/VOGA VENETA PIRANO, AMALIA
PETRONIO E DUŠKA ŽITKO
PRESENTERANNO IL GRUPPO DI
VOGATRICI**

Edina skupina v Sloveniji, ki vesla stoji. Štiri veslačice veslajo v čolnu tipa topo, ki je leseno tradicionalno plovilo s ploskim dnom. Taka plovila so Pirančani uporabljali do 70. let prejšnjega stoletja, z njimi so prevažali sol in kmetijske pridelke iz Pirana v Koper in Trst ter z njimi pluli po kanalih in rekah severnega Jadrana. Če ni bilo dovolj moških, so pogosto veslale tudi ženske, da so lahko prepelejale pridelke na različna tržišča. Beneški način veslanja je še posebej primeren za navigacijo v zaščitenih prostorih, kot so Sečoveljske soline.

Unico gruppo in Slovenia che rema in piedi, 4 vogatrici remano sul topo, la tradizionale imbarcazione veneziana a fondo piatto. Sino agli anni '70 del secolo scorso i piranesi usavano imbarcazioni simili per trasportare sale e prodotti agricoli da Pirano a Capodistria e Trieste, navigando anche lungo i canali e i fiumi dell'Adriatico settentrionale. Quando non c'erano abbastanza uomini per trasportare le merci alle varie piazze, spesso remavano anche le donne. La voga alla veneta è particolarmente indicata per la navigazione nelle aree protette come le saline di Sicciole.

 OŠ3 / SŠ

Piran/Pirano

1. oktober/1 ottobre

Svetilnik na Puntì in trgi po Piranu/*Faro in Punta e piazze di Pirano*

i Društvo Anbot Piran /*Associazione Anbot Pirano*, natalija.planinc@gmail.com; Občina Piran/*Comune di Pirano*

10.00

**SE DOBIMO NA »PJACI«
/CI INCONTRIAMO »IN PIASSA«**

Od trga do trga – vodeni sprehod po trgih, ki jim bomo vdahnili zgodovinski spomin bogate preteklosti mesta, od Turšičevega trga – gestaldov trg – do Trga 1. maja, kjer so se prebivalci oskrbovali z vodo, do Židovskega trga in zgodbe Marie Monaro – svetleče žene, do Tartinijevega trga, kjer je pred dobrim stoletjem mandrač nudil pristan pomorcem, sedaj pa spomenik upodablja slavnega violinista ...

Da piazza a piazza – visita guidata alle piazze, cui infonderemo la memoria storica del ricco passato della città: da piazza Turšič – del gestaldo, a piazza Primo Maggio dove la popolazione si riforniva di acqua, sino alla Piazza degli ebrei e alla storia di Maria Monaro – la donna luminosa. E poi avanti verso Piazza Tartini, che sino a oltre un secolo fa offriva un approdo ai marinai, oggi invece la decora il monumento al famoso violinista ...

Piran/Pirano

1. oktober/1 ottobre

Krajinski park Sečoveljske soline, Fontanigge, Kanal Giassi, Muzej solinarstva/*Parco Naturale delle Saline di Sicciole, Fontanigge, Canal Giassi, Museo delle saline*

i ABAKKUM Zavod za krajino, kulturo in umetnost Piran/*Istituto per il paesaggio, la cultura e l'arte Pirano* 070 500 445 (Romana Kačič) abakkumpiran@icloud.com; Pomorski muzej - Museo del Mare Sergej Mašera Piran - Pirano

16.00–17.00

**ZVOČNA KRAJINA SOLIN
/PAESAGGIO SONORO DELLE SALINE**

Zapuščena ulica solinarskih hiš, kulturna krajina, katere vzorec je premočno načet. Ptice in letala režejo v tišino časa, ki vztrajno ruši nekdanje domove solinarjev brez streh, vrat, oken, ognjišč ... Ali si lahko s poslušanjem zvokov orišemo podobe, vzpostavimo izgubljene vezi s prostorom, najdemo odvzeto identiteto? *La via abbandonata con le case dei salinai, un paesaggio culturale il cui aspetto originario è molto compromesso. I suoni degli uccelli e degli aerei tagliano il silenzio del tempo che continua, inesorabile, a ridurre in rovina quelle che erano le case dei salinai – oramai senza tetti, porte, finestre, focolari... Ascoltando i suoni, possiamo immaginare la fisionomia di un paesaggio culturale, riallacciare i legami perduti con l'ambiente, ritrovare l'identità sottratta?*

  V / OŠ1 / OŠ2 / OŠ3 / SŠ

2. oktober/2 ottobre

Pokopališče Piran/Cimitero di Pirano, Ulica IX. Korpusa/Via IX Corpo d'Armata

- i** ABAKKUM Zavod za krajino, kulturo in umetnost Piran/Istituto per il paesaggio, la cultura e l'arte Pirano 070 500 445 (Romana Kačič) abakkumpiran@icloud.com; Mattias Lidén; Amalia Petronio; Tina Škrokov

10.00-11.00

PIRANSKO POKOPALIŠČE, VODSTVO /CIMITERO DI PIRANO, VISITA GUIDATA

Pokopališče bo predstavljeno s krajinskoarhitekturnega, sociološkega in dediščinskega vidika. Poudarjen bo pomen njegovega varovanja in vzdrževanja. Predstavljen bo tudi pomen pokopališč za kulturno krajino Istre, tipološko različnost starih in novih grobov ter primere simbolov »odsevov Egipta« na nagrobnih spomenikih.

Il cimitero sarà presentato dall'ottica dell'architettura del paesaggio, da un punto di vista sociologico e del patrimonio culturale. L'accento sarà posto sull'importanza della sua tutela e gestione. I contenuti che saranno nuovamente illustrati spaziano dal significato dei cimiteri per il paesaggio culturale istriano, alle caratteristiche tipologiche delle vecchie e delle nuove tombe, sino agli esempi dei simboli »riflessi dell'Egitto« sui monumenti.

 v / oŠ1 / oŠ2 / oŠ3 / sŠ

4. oktober/4 ottobre

Mestna knjižnica Piran/Biblioteca civica Pirano, Župančičeva ulica/via Župančič 4

- i** Mestna knjižnica Piran/Biblioteca civica Pirano, ksenija.petaros@guest.arnes.si, www.pir.sik.si

19.00

TRADICIONALNA PLOVILA SEVERNE ISTRE - OD SPOMINA DO NAČRTA, OD NAČRTA DO PLOVILA, PREDAVANJE SLOBODANA SIMIČA SIMETA/IMBARCAZIONI TRADIZIONALI DELL'ISTRIA SETTENTRIONALE - DAL RICORDO AL PROGETTO, DAL PROGETTO ALLA BARCA, CONFERENZA DI SLOBODAN SIMIČ-SIME

Izdelava lesenih plovil, večstoletna vsakdanja dejavnost prebivalcev ob morju, danes postaja vse večja redkost, zato je pomembno, da to dediščino spoznavamo in jo zaščitimo. Vrste tradicionalnih plovil, kje, kako in kdo jih je izdeloval, ter možnosti ohranjanja in revitalizacije te izjemne pomorske dediščine nam bo ob bogati in zanimivi diaprojekciji predstavil vodilni slovenski poznavalec tradicionalnih plovil Istre ter avtor mnogih člankov, knjig in načrtov. Izvedeli bomo tudi, kako lahko sami izdelamo različne lesene čolne, in spoznali načrte za samogradnjo, ki so na ogled v domoznanski zbirki knjižnice.

La costruzione di imbarcazioni di legno, una secolare attività quotidiana degli abitanti della costa, sta diventando sempre più una rarità e per tale motivo è importante conoscere e tutelare questo patrimonio. Con l'ausilio di un'interessante e ricca proiezione di diapositive, uno dei principali conoscitori delle tradizionali imbarcazioni istriane nonché autore di numerosi articoli, libri e progetti, illustrerà i vari tipi di imbarcazioni tradizionali, le maestranze e i luoghi in cui sono state costruite nonché la possibilità

di conservare e rivitalizzare questa eccezionale eredità marinara. Ci spiegherà come realizzare diverse imbarcazioni di legno con i progetti per l'autocostruzione che si possono consultare nella raccolta di Storia patria della biblioteca.

i oŠ3 / sŠ

4. oktober/4 ottobre

Aerodrom Portorož, d.o.o., Sečovelje/Sicciole 19

- i** Scuola dell'Infanzia La coccinella Pirano/Vrtec La coccinella Piran, nives.matijasic@lacoccinella.si, sara.bicic@lacoccinella.si, www.lacoccinella.si; Aerodrom Portorož; Scuola elementare Vincenzo e Diego de Castro - Scuola periferica di Sicciole/Osnovna šola Vincenzo e Diego de Castro - Podružnica Sečovelje; Krajevna skupnost Sečovelje/Comunità locale Sicciole

17.00

RUDARJI IN SEČOVELJSKI RUDNIK/ I MINATORI E LA MINIERA DI SICCIOLLE

Brez ohranjanja tradicije ni kulturne dediščine. Zaradi tega smo se odločili, da ne bomo pozabili na vrednote, ki so včasih povezovalne ljudi, ne glede na to, od kod so prihajali. Radi bi obudili del tradicije, ki je bil nekoč ponos delovnih ljudi v Sečoveljah - Sečoveljski rudnik. Otroci, starši in vzgojitelji smo na osmem Istrskem karnevalu s ponosom predstavili rudarje in njihove težke delovne pogoje.

Ob odprtju razstave bodo otroci skupaj z vzgojiteljicami peli, plesali in predstavili projekt. Vabljeni otroci, starši, učenci in učitelji osnovnih šol, babice in dedki, prijatelji in vsi občani.

Perdendo le tradizioni si perde la cultura, si dimentica tutto ciò che l'uomo ha creato nel tempo in un determinato territorio. Per ricordare un'attività importante del paese in cui viviamo, che in passato ha unito persone del luogo, quelle provenienti da paesi vicini e più lontani, abbiamo deciso di risvegliare quello che un tempo era l'orgoglio della nostra località - la miniera di Sicciole. I bambini della Scuola dell'Infanzia La Coccinella insieme alle loro maestre presenteranno il progetto I minatori e la miniera di Sicciole nella cerimonia di apertura della mostra, che rimarrà aperta fino all' 8.10.2016. All'evento sono invitati i bambini, i genitori, gli alunni della scuola elementare e i loro insegnanti, le nonne e i nonni e tutti i cittadini.

v / oŠ1 / oŠ2 / oŠ3

4. oktober/4 ottobre

Italijanska skupnost/Comunità degli Italiani, TARTINIJEVA HIŠA/Casa Tartini, Kajuhova ulica/via Kajuh 12

i Comunità autogestita della nazionalità italiana Pirano/Samoupravna skupnost italijanske narodnosti Piran /, Fulvia Zudič, 05 673 30 90, 041 771 738, comunita.italiana@siol.net, www.comunitapirano.com; Associazione Comunità degli Italiani Giuseppe Tartini Pirano/Združenje Skupnost Italijanov Giuseppe Tartini Piran

18.00

BODIKA, PREDSTAVITEV AVTIOBIOGRAFSKEGA ROMANA NEVENKE KOVAČIČ/PRESENTAZIONE DEL ROMANZO AUTOBIOGRAFICO BODIKA (AGRIFOGLIO) DI NEVENKA KOVAČIČ

Večer bosta vodili Amalia Petronio in Manuela Rojec. Profesor Bojan Glavina bo na klavirju zaigral nekaj skladb. *La serata sarà condotta da Amalia Petronio e Manuela Rojec. Il professor Bojan Glavina suonerà alcuni brani al pianoforte.*

 sš

5. oktober/5 ottobre

Osnovna šola/Scuola elementare Vincenzo e Diego de Castro Pirano, Vojkova ulica/via Vojko 1

i Scuola elementare/Osnovna šola Vincenzo e Diego de Castro Pirano/preside@scuoladecastro.net (Nadia Zigante), www.scuoladecastro.net; Pomorski muzej-Museo del Mare Sergej Mašera Piran-Pirano

11.00

IZLOŽBA MESECA: »VINCENZO DE CASTRO«/LA VETRINA DEL MESE: »VINCENZO DE CASTRO«

Na razstavi o življenju in delu someščana Vincenza de Castra bodo predstavljeni dokumenti, ki pričajo o veličini človeka, po katerem naša šola nosi ime. Vincenzo de Castra je bil pomembna osebnost 19. stoletja na področju kulture, literature, pedagogike in politike. *La scuola organizza una mostra (e presentazione della stessa, prevista per il giorno 5.10.2016 alle ore 11.00 presso la sede di Pirano) sulla figura e l'opera del concittadino Vincenzo de Castro, eminente personalità nel campo letterario, culturale e politico e pedagogo del XIX secolo, in collaborazione con il Museo del mare S. Mašera. Verranno illustrati documenti, materiali ed altro inerenti al de Castro, di cui il nostro istituto scolastico porta il nome, ed al suo tempo.*

 oš2 / oš3

5. oktober/5 ottobre

Križišče Ulice IX. Korpusa in Kumarjeve ulica. V primeru dežja v pritličju Mediadom Pyrhani/Incrocio tra le vie IX Corpo d'Armata e Kumar. In caso di pioggia al pianterreno del Mediadom Pyrhani, Kumarjeva ulica/via Kumar 3

i ABAKKUM Zavod za krajino, kulturo in umetnost Piran/Istituto per il paesaggio, la cultura e l'arte Pirano 070 500 445 (Romana Kačič) abakkumpiran@icloud.com; Zavod Festival evropskega in mediteranskega filma (FEMF)/Ente Festival del film europeo e mediterraneo; Občina Piran/Comune di Pirano

19.00-20.00

»KOZMOS 2« IZ ULICE NA ULICO, VIDEO PROJEKCIJA / »KOZMOS 2« DI STRADA IN STRADA, PROIEZIONE VIDEO

Kozmos 2 poziva k odkritju, dopolnitvi in nadgradnji vsebin osmih točk mestnega jedra, predstavljenih ob lanskem dogodku Čarobne točke Pirana. Video bo promoviral manj znane dele mesta in nudil možnost doživljanja vsebinskega bogastva Pirana, njegovega fizičnega in abstraktnega prostora. Pri interpretaciji svetlobe in zvokov, povezanih z določeno točko, opredeljeno z zemljepisnimi koordinatami, bo poudarek na iskanju večplastnosti identitete Pirana. *»KOZMOS 2« vi invita a scoprire, completare e integrare i contenuti degli otto siti del nucleo urbano presentati nel mese di dicembre dello scorso anno in occasione della manifestazione Čarobne točke Pirano - Punti magici di Pirano. Il video promuoverà le zone meno note della città e la possibilità di viverle in rapporto alla ricchezza intrinseca di Pirano e del suo ambiente fisico e astratto. L'accento sarà posto sulla stratificazione dell'identità di Pirano attraverso*

l'interpretazione della luce e dei suoni legati al tempo e a uno specifico punto, determinato mediante le sue coordinate geografiche.

   v / oš1 / oš2 / oš3 / sš

6. oktober/6 ottobre

Tartinijeva hiša/Casa Tartini, Kajuhova ulica/via Kajuh 12

i Associazione Comunità degli Italiani Giuseppe Tartini Pirano/Združenje Skupnost Italijanov Giuseppe Tartini Piran, Fulvia Zudič, 05 673 30 90, 041 771 738, comunita.italiana@siol.net, www.comunitapirano.com

10.00

STENSKÉ POSLIKAVE TARTINIJEVE HIŠE/PITTURE PARIETALI DI CASA TARTINI

Vodeni ogled poslikav s konca 18. stoletja v rojstni hiši Giuseppeja Tartinija in sedeža Skupnosti Italijanov Piran. Notranjščina Tartinijeve hiše je pomemben primer beneške stenske dekoracije meščanske arhitekture. V eni izmed sob sta na svetlih praznih stenah v ovalnih medaljonih naslikana dva manjša prizora letnih časov, sosednja soba, soba s kadlji, pa ima dekoracijo s pompejansko motivno v rdečih, zelenih, rjavih in rumenih tonih. Sledila bo predstavitev likovnih del, nastalih na ustvarjalnih delavnicah pod vodstvom akademskih slikark Mire Ličen Krmpotić in Fulvie Zudič.

Visita guidata alle pitture parietali di fine Settecento nella casa natale di Giuseppe Tartini e sede della Comunità degli Italiani di Pirano. Gli interni dell'edificio sono un importante esempio di apparato decorativo con dipinti murali di scuola veneziana in una dimora borghese. In una delle stanze, sul fondo chiaro delle specchiature vuote, entro medaglioni ovali, sono dipinte due piccole scene con le quattro stagioni; l'ambiente attiguo, detto Sala degli incensieri, è decorato con motivi pompeiani nei toni del rosso, del verde, del marrone e del giallo. Seguirà la presentazione delle opere figurative realizzate nel corso dei laboratori sotto la guida delle pittrici accademiche Mira Ličen Krmpotič e Fulvia Zudič.

 OŠ3 / SŠ

7. oktober / 7 ottobre

Pomorski muzej - Museo del mare »Sergej Mašera« Piran - Pirano, Cankarjevo nabrežje/Riva Cankar 3

i Pomorski muzej - Museo del mare »Sergej Mašera« Piran, duska.zitko@guest.arnes.si, www.pomorskimuzej.si; Comunità degli Italiani Giuseppe Tartini Pirano/Skupnost Italijanov Giuseppe Tartini Piran

11.00

OBLEŽJE GABRIELLI DE CASTRO / PANNELLO GABRIELLI DE CASTRO

Pomorski muzej »Sergej Mašera« Piran ima sedež v palači Gabrielli. Zgradila jo je družina Lodovico Gabriellija in Regine Rota ter predvsem njun sin Pier Felice Gabrielli, ki je bil med letoma 1848 in 1856 piranski župan. Ob tej priložnosti bomo predstavili tudi uglednega Pirančana, ki se je rodil v palači Gabrielli, to je znani italijanski zgodovinar, pisatelj, statistik in diplomat Diego de Castro. Predstavili bomo dve likovni deli: portret Pier-Feliceja Gabriellija in portret Anne Gabrielli de Castro.

Il Museo del Mare »Sergej Mašera« di Pirano ha la sede nel Palazzo Gabrielli, eretto dalla famiglia di Lodovico Gabrielli e Regina Rota, in particolare dal loro figlio Pier Felice, che tra gli anni 1848 e 1856 fu sindaco di Pirano. In questa occasione illustreremo anche la figura del piranese Diego de Castro, nato in questo palazzo, eminente storico, scrittore, statistico e diplomatico. Presenteremo due opere pittoriche: il ritratto di Pier-Felice Gabrielli e quello di Anna Gabrielli de Castro.

 OŠ3 / SŠ

Piran/Pirano

8. oktober / 8 ottobre

Mladinski EPI Center Piran / EPIcentro giovanile di Pirano, Ulica IX. Korpusa / via IX Corpo d'Armata 44

i ABAKKUM Zavod za krajino, kulturo in umetnost Piran / Istituto per il paesaggio, la cultura e l'arte Pirano, 070 500 445 (Romana Kačič), abakkumpiran@icloud.com; Mladinski EPI Center Piran / EPIcentro giovanile di Pirano; Društvo za ohranjanje tradicionalnih gradbenih in obrtnih znanj slovenske Istre - Jugna / Associazione per la conservazione delle tradizionali tecniche edilizie e artigianali dell'Istria slovena - Jugna; Društvo šola zdravja Piran / Associazione scuola della salute Pirano

9.00-14.00

**TERASASTA KRAJINA, OBNOVA
SUHEGA ZIDU, DELAVNICA
/ PAESAGGI TERRAZZATI, RESTAURO
DEL MURETTO A SECCO, LABORATORIO**

Vhod v Piran je razpoznaven po klifu. Obzidje, zidovi ob poteh, poti same, trgi, skromne hiške in večnadstropne palače, cerkve, pomoli, vse je v Piranu zgrajeno iz kamna. Piran je naša dediščina in zato je dediščina tudi vsak kamen, ki ga sestavlja. Med delavnico obnove suhozida se bomo poučili, kako se ga obnavlja in ohranja. Omenili bomo tudi, da je suhozid sestavni del slike kulturne krajine slovenske Istre, ki bo omenjena v sklopu tretjega srečanja na temo terasastih krajin (III World Meeting on Terraced Landscapes) oktobra letos. *Le falesie e l'uso della pietra locale conferiscono riconoscibilità all'immagine paesaggistica di Pirano. Le mura, le pietre lungo le vie, le vie stesse, le piazze, le casette modeste e i palazzi a più piani, le chiese, i moli: in passato a Pirano quasi tutto era costruito in pietra. Pirano è la nostra eredità e quindi lo è anche ogni pietra che la compone. Nel corso del laboratorio*

impareremo come va restaurato e conservato un muretto a secco. Menzioneremo pure il fatto che il muro a secco è parte integrante della fisionomia del paesaggio culturale dell'Istria slovena, come sarà sottolineato anche nell'ambito del terzo incontro sul tema dei paesaggi terrazzati - »III World Meeting on Terraced Landscapes« - che avrà luogo nell'ottobre di quest'anno a Padova e a Trieste.

 V / OŠ1 / OŠ2 / OŠ3 / SŠ

Sežana

29. september

Kosovelova knjižnica, Ulica Mirka Pirca 1

i Kosovelova knjižnica Sežana, Magdalena Svetina Terčon, 05 731 00 31, magdalena.svetina-tercon@guest.arnes.si, www.sez.sik.si

17.00-18.00

**PRIPOVEDKE S KRASA, PRAVLJIČNA
URICA IN USTVARJALNA DELAVNICA**

Pravljična urica bo posvečena slovenskim ljudskim pripovedkam iz našega okolja, ki odražajo način življenja na Krasu ter povezanost ljudi z naravo. Pri tem bosta poudarjena vloga narave in človekov odnos do nje. Otroci bodo pripovedko najprej poslušali, nato pa svoje doživetje izrazili na ustvarjalni delavnici, na kateri bodo ustvarjali izdelke iz naravnih materialov. Dogodek organiziramo v sodelovanju z Občino Sežana.

V / OŠ1

1. oktober

Kopriva 5

i Kulturno društvo Kraški šopek Sežana, kraski.sopek1@gmail.com; JSKD OI Sežana

19.00

KAJ SO NAM ZAPUSTILI NA KRASU, PREDSTAVITEV KNJIGE

Dogodek pripravljamo ob deseti obletnici delovanja Kulturnega društva Kraški šopek Sežana. Člani društva so zbrali veliko ljudskega gradiva: pesmi, ki so jih pevke društva našle na Krasu in jih prepevajo. Te pesmi so peli tudi njihovi očetje, mame, none, nonoti. Ljudske pesmi so imele vedno določeno vlogo in so spremljale pomembne dogodke osebnega življenja, koledarske praznike in druge priložnosti. Iz njihovih besedil lahko razberemo številne sestavine materialne kulture, šeg, čustvovanja, mišljenja in odzivanja na zgodovinske dogodke. Člani društva so zbrali tudi veliko anekdot in običajev, ki so bili značilni za Kras v preteklosti. V knjigi ne manjka narečnih izrazov in starih fotografij.

1. oktober

Bunčetova domačija, Dutovlje 65

i TIC Sežana, tic.sezana@visitkras.info, www.visitkras.info

10.00-16.00

BREZPLAČNI OGLED DVEH VRTOV: PEPINEGA KRAŠKEGA VRTA TER PEPINE ZGODBE

Na ogled bosta dva vrtova – Pepin kraški vrt, ki je prejel zlato medaljo v kategoriji malih vrtov na hortikulturni razstavi Hampton Court Palace Flower Show v Londonu leta 2009, in vrt Pepine zgodbe, ki je na isti razstavi leta 2012 prejela pozlačeno medaljo v kategoriji rokodelskih vrtov.

2. oktober, 17.00

FESTIVAL KRAŠKA GMAJNA ODPRTJE POTUJOČE RAZSTAVE KRAŠEVCI – SINNOVI BURJE

Razstava, ki jo je pripravil Klub kraških ovčarjev Slovenije in je bila prvič predstavljena javnosti v Notranjskem muzeju Postojna, nas bo s slikami, fotografijami in rekviziti popeljala skozi zgodovino pašništva na Krasu in njenega nepogrešljivega dela, kraškega ovčarja. Kraševca bo predstavil avtor razstave B. Vehovar. Na odprtju boste lahko občudovali tudi kraške ovčarje.

2. oktober

Botanični vrt Sežana – vrt ob vili Mirasso

i Komunalno stanovanjsko podjetje, d. d., Sežana, 05 731 1243, 031 625 093, storitve@ksp-sezana.si

10.00-11.30, 14.00-15.30

VODENI OGLED BOTANIČNEGA VRTA SEŽANA – VRTA OB VILI MIRASSO

Botanični vrt Sežana – vrt ob vili Mirasasso – se ponaša s statusom vrtnoarhitekturne dediščine. Na sprehodu po vrtu se bomo sprehodili skozi njegov čas, od leta 1848 do danes, ter spoznali zgodbo, ki se odraža v izjemni kulturni zakladnici, tako zelo pomembni za Kras in Slovenijo nasploh.

5. oktober in 8. oktober

Živi muzej Krasa

i TIC Sežana, tic.sezana@visitkras.info, www.visitkras.info

5. oktober, 9.00-10.30 in 8. oktober, 9.30-12.30

KRAS, TISOČLETNA KRAJINA – POHOD V ŽIVI MUZEJ KRASA

Na vodenem pohodu v Živem muzeju Krasa bomo spoznavali izjemnost prostora, ki ga je človek skozi tisočletja oblikoval v edinstven ekosistem. Kraška kamnina je bistveno vplivala na nastanek te izjemne kulturne krajine, ki se uvršča med najstarejše v Evropi, in prav ta kamnina je tudi osnova za nastanek Geoparka Krasa. O elementih dediščine, kako jih lahko povežemo z Geoparkom in kaj nam lahko ponudi to izjemno bogastvo, bomo spregovorili na pohodu. Pohod je nezahteven. Obvezne prijave sprejemamo do torka, 4. oktobra 2016, na naslov:

tic.sezana@visitkras.info.

Če bo vreme slabo, dogodek odpade.

V / OŠ1 / OŠ2 / OŠ3 / SŠ

Domžale

19. september–7. oktober

Knjižnica Domžale, Cesta talcev 4

i Osnovna šola Rodica
katarinaskofic@gmail.com
sonja.perne@dom.sik.si
www.sola-rodica.si;
Knjižnica Domžale
www.knjiznica-domzale.si

17.00

NAŠI POSVOJENI SPOMENIKI, RAZSTAVA

Razstava z naslovom Naši posvojeni spomeniki je likovni prikaz spomenikov, ki smo jih posvojili v okviru UNESCO projekta: grobeljskega drevoreda, učne poti ob Mlinščici in Kofutnikove domačije. S fotografijami in slikami ter risbami so se učenci še bolj poglobljeno seznanili s spomeniki, ki predstavljajo našo kulturno dediščino. Dediščina, ki nas obkroža, je tako postala tudi del nas. Bolj ko spoznavamo dediščino okoli nas, bolj ta postane del našega vsakdana in našega sobivanja z njo.

oŠ1 / oŠ2 / oŠ3

Domžale

5. oktober

Menačenkova domačija, Cankarjeva ulica 9

i Kulturni dom Franca Bernika Domžale
menacenk@kd-domzale.si
www.kd-domzale.si

9.00–12.00 za predšolske in šolske
skupine z obvezno najavo in
18.00 za splošno javnost

KAKO JE GAVČO MARTÍN FIERRO NAŠEL DOMŽALE

Predstavitve argentinskega epa o gavču Martínu Fierro in njegovih likovnih upodobitev je namenjena povezovanju argentinske in slovenske dediščine. Ep je leta 1970 v slovenščino prevedel dr. Tine Debeljak in ga posvetil 90-letnici prihoda Slovencev v Argentino. Slovenski kipar France Ahčin, rojen v Menačenkovi domačiji, je knjigo likovno opremil s 16 reliefi. Danes je zbirka reliefov razstavljena v Menačenkovi domačiji in v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale. Raziskovali in primerjali bomo epske junake obeh držav ter njihove zgodbe in njihove likovne upodobitve. Predstavljena bosta tudi delovanje in umetnost slovenskih izseljencev v Argentini. Program traja 1 uro in je prilagojen starosti prijavljenih skupin.

i v / oŠ1 / oŠ2 / oŠ3 / SŠ

Domžale

7. oktober

Slamnikarski muzej, Kajuhovala cesta 5

i Kulturni dom Franca Bernika Domžale
menacenk@kd-domzale.si
www.kd-domzale.si

17.30

LOKALNA KULTURNA DEDIŠČINA, KI JO V DOMŽALAH OHRANJAMO

Vodeni ogled po stalni zbirki 300 let slamnikarstva na Domžalskem s prikazom pletenja kit iz slame in šivanja slamnikov. Slamnikarski muzej gradi svoje poslanstvo na stalni razstavi zbirke slamnikov, slamnikarskih predmetov, pripomočkov, orodij, naprav, fotografij in dokumentov ter na življenjskih zgodbah ljudi, povezanih s slamnikarstvom. Hkrati se v tem muzeju srečujejo ljudje, ki v ohranjeni dediščini slamnikarstva prepoznajo vrednoto in čutijo, da je to skupen in pomemben element, ki krepi našo lokalno in nacionalno identiteto. Program traja 1 uro.

Litija

1. oktober

Mestni muzej Litija, Cesta komandanta Staneta 2

i ZKMŠ Litija, Mestni muzej Litija
mestnimuzej@zkms-litija.si
(Helena Hauptman), jzk.si/muzej

10.00

PO STOPINJAH ČOLNARJEV, KULTURNOZGODOVINSKA POT PO LITIJI

Krožna pot, ki poteka po starem mestnem jedru Litije ter na levem bregu Save, odkriva zanimivost stavb in ljudi, ki so živeli v njih, ter stare običaje in navade ljudi.

i oŠ1 / oŠ2 / oŠ3 / SŠ

10. september–2. oktober

Galerija Kresija, Stritarjeva ulica 6

i Lutkovno gledališče Ljubljana
01 300 09 75, muzej@lgl.si;
www.allstringsattached.eu;
Comune di Cividale del Friuli, Italija;
Titeres Etcetera, Španija;
Umjetnička akademija u Osijeku,
Hrvaška

19.00, ODPRTJE RAZSTAVE

pon.–pet.: 10.00–18.00

sob.: 10.00–14.00

ned.: 10.00–13.00

PIONIRJI EVROPSKEGA LUTKARSTVA

Lutkovna umetnost je v prvi polovici 20. stoletja doživljala velike spremembe. To obdobje je zaznamovala generacija izjemnih osebnosti, ki je v lutkarstvo vpeljala nove izrazne forme ter skupaj z izbranimi glasbeniki, literati in drugimi umetniki ustvarjala celostno domišljene lutkovne predstave. Na razstavi bodo predstavljeni Milan Klemenčič (1875–1957) in njegovo miniaturno gledališče, Vittorio Podrecca (1883–1959) in njegovo marionetno lutkovno gledališče show-biz ter lutkovna avantgarda Hermenegilda Lanza (1983–1949), ki v družbi skladateljke Manuela de Falle in pesnika Federica Garcíe Lorce velja za enega od utemeljiteljev španskega lutkarstva.

v / oš1 / oš2 / oš3 / sš

30. september

16.00

IZMISLI SI ZGODBO, DOŽIVLJAJSKA DELAVNICA ZA OTROKE

4+, 60 MIN

Vodi David Kožuh, kustos pedagog, Goriški muzej

Tako kot Don Kihot se bomo podali v svet dogodivščin. Iz magične škatle bomo izbirali predmete in si pripovedovali zgodbe o velikih lutkovnih mojstrih in njihovih gledališčih, ki so nastopala po vsem svetu. Prek igre bomo spoznavali preteklo stoletje, v katerem je lutkovna umetnost doživela velike spremembe in nov ustvarjalni zagon.

29. september–28. oktober

Zavod sv. Stanislava, Štula 23

i Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana
sabina.ravnika@zvkd.si;
Zavod sv. Stanislava
bernarda.podlipnik@guest.arnes.si
www.stanislav.si

RAZSTAVA PLAKATOV ZAVODA ZA VARSTVO KULTURNE DEDIŠČINE SLOVENIJE, OBMOČNA ENOTA LJUBLJANA

Razstava plakatov prikazuje delovanje ZVKDS, Območne enote Ljubljana, od ustanovitve leta 1951 do današnjih dni. Prikazani so nekateri ključni primeri sanacij, obnov in končnih prezentacij različnih objektov, s čimer želimo pokazati, da uspešno nadaljujemo delo naših prednikov ter ga bogatimo z novimi idejami. V času odprtja razstave bomo izvajali tudi delavnice za učence osnovne in srednje šole na temo dediščina okoli nas.

oš1 / oš2 / oš3

30. september–8. oktober

Mednarodni grafični likovni center, Grad Tivoli, Pod turnom 3

i Mednarodni grafični likovni center
01 241 3800/818
lili.sturm@mgcl-lj.si, www.mgcl-lj.si;
Zavetišče za zavržene rastline (umetniški
Anamari Hrup in Eva Jera Hanžek)

10.00–18.00

ZAVETIŠČE ZA ZAVRŽENE RASTLINE

Zavetišče za zavržene rastline je interaktivni umetniški projekt z ekološkimi, socialnimi, ekonomskimi in duhovnimi konotacijami ter vključuje javna komunikacijska sredstva s spleta, kot so Facebook, Twitter in druge javne platforme. Projekt se zavzema za pomoč zavrženim rastlinam v urbanih prostorih. Galerija prevzame vlogo začasnega zavetišča, kjer se obiskovalci lahko srečajo z rastlinami in jih posvojijo. Dogodek je organiziran v sklopu akcije Ljubljana – Zelena prestolnica Evrope 2016.

 v / oš1 / oš2 / oš3 / sš

30. september–7. oktober

Srednja poklicna in strokovna šola Bežigrad Ljubljana, Ptujška ulica 6

- i** Srednja poklicna in strokovna šola Bežigrad Ljubljana, 01 280 53 09 (knjižničarka Nataša Pečkar) knjižnica@spssb.si, www.spssb.si

10.30

RAZSTAVA RISB SLOVENSКИH KOZOLCEV, ODPRTJE RAZSTAVE

Risbe kozolcev so nastale pri pouku umetnosti. Dijaki naše šole izhajajo iz različnih slovenskih regij, veliko jih je tudi iz drugih držav, tako da lahko rečemo, da so razredi pestra kulturna mešanica. Pri obravnavanju kulturne dediščine smo se pogovarjali o slovenskih posebnostih in ugotovili, da je slovenski kozolec predstavnik edinstvene narodne arhitekturne dediščine. Dijaki so zbirali slike in fotografije kozolcev iz svojih domačih krajev ter jih predstavili v šoli. Podrobno smo spoznali pomen, nastanek in ohranjanje kozolcev. Srečali smo se z vsemi vrstami kozolcev, spoznali smo tudi Deželo kozolcev v Šentrupertu. Kozolce smo pri likovni umetnosti narisali v tehniki svinčnik.

 sš

30. september

Zbor v atriju Slovenskega gledališkega inštituta – Gledališkega muzeja, Mestni trg 17

- i** Slovenski gledališki inštitut – Gledališki muzej sandra.jenko@slogi.si, www.slogi.si

17.00

GLEDALIŠKI SPREHOD PO LJUBLJANI

Zgodovino gledališča bomo odkrivali kar na kraju samem. Pod vodstvom se bomo sprehodili po osrčju Ljubljane, po poti kapucinske procesije iz 17. stoletja bomo prišli do krajev, kjer so jezuiti nekoč uprizarjali šolske igre in kjer so igrale potujoče gledališke skupine. Izvedli bomo, kje je stalo prvo stalno gledališče v Ljubljani in kateri kulturni hrami iz tistega časa so še danes dejavni.

1. oktober

KULT 316 – Biotehnični center Ljubljana, Prušnikova ulica 74

- i** Zavod PARNAS info@zavod-parnas.org zavod-parnas.org; Biotehnični center Ljubljana

9.00–15.00

SREČANJE NOSILK DEDIŠČINE PRIPRAVE POPRTNIKOV, POSVET Z DELAVNICAMI

Nosilci dediščine priprave božičnega kruha bodo opozorili na smiselnost ohranjanja te nesnovne dediščine v različnih koncih Slovenije. Z Marjeto Keršič Svetel in Martino Tekavec bomo iskali sprejemljive oblike turistične ponudbe, v praktični delavnici z Marjeto Cevc in Sabino Zgonec pa bomo izmenjali izkušnje pri izboljševanju tehnoloških postopkov priprave testa. V delavnici bodo sodelovali tudi dijaki BIC Ljubljana, predstavljena bo potujoča razstava o pripravi poprtnikov. Program podpira Ministrstvo za kulturo.

 sš

1. oktober

Plečnikova hiša, Karunova ulica 4–6

- i** Muzej in galerije mesta Ljubljane 01 24 12 506, prijava@mgml.si www.mgml.si; Ljubljana – Zelena prestolnica Evrope

11.00

PLEČNIK IN REKA: UREDITEV NABREŽIJ IN MOSTOV V LJUBLJANI, JAVNO VODSTVO Z OGLEDOM PLEČNIKOVIH VODNIH UREDITEV NA LJUBLJANICI Z AVTORICO RAZSTAVE ANO POROK

»Plečnik je v razmeroma kratkem času, gre za obdobje 15 let, uredil nabrežja Gradaščice in Ljubljani ter stopnišča in mostove ob njih. Prostor ob reki je uredil po meri človeka, odprl je nove poglede in poti proti vodi, tako da je dandanes to najprijetnejši in najbolj obiskani del mesta, kjer se vsi radi zadržujemo, to pa je verjetno bila tudi arhitektova želja. Svojo arhitekturo, ki jo je pretanjeno vpletel v obstoječe mestno tkivo, je vedno dopolnjeval še z ureditvijo zelenja, s katerim je iskal ravnovesje med naravo in grajenim. Ta princip je lepo viden v ureditvi Trnovskega pristani, kjer vijuge kamnitih stopnic, ki se spuščajo do reke, lirično dopolnjujejo dolge veje brez žalujk, ki so zasajene na zgornji terasi,« je o razstavi povedala njena avtorica.

1. oktober

Zbor na igrišču pri Osnovni šoli Valentina Vodnika, Vodnikova cesta 162

- i** Osnovna šola Valentina Vodnika
aida.zorc@os-vv.si;
Vodnikova domačija
katja.presa@divjarnisel.org

11.00– 13.00

SKRIVNOSTNO POPOTOVANJE PO SLEDEH ŠIŠENSKKE KULTURNE DEDIŠČINE

Udeleženci dogodka bodo prejeli zemljevid, ki jih bo s pomočjo namigov vodil mimo zanimivih točk po Vodnikovi cesti. Te točke bodo učenci skupaj z Vodnikovo domačijo Šiška odkrivali preko zgodb ljudi, ki so odraščali ob Vodnikovi cesti. Z zbiranjem gradiva bodo učenci raziskali zgodovino Vodnikove ceste. Pot se bo zaključila na skrivnem mestu, kjer bo osrednje dogajanje z različnimi zanimivimi gosti. Namenjeno bo druženju štirih generacij, ki bodo v naslednjih mesecih z medsebojnim povezovanjem in sodelovanjem poskrbele za to, da se bo dediščina Vodnikove ceste ohranila tudi za prihodnje rodove. Tako bo vsaka generacija prispevala pomemben delček v mozaik šišenske kulturne dediščine.

 V/OŠ1/OŠ2/OŠ3/SŠ

1. oktober

Narodna galerija, Prešernova cesta 24

- i** Narodna galerija
01 24 15 414/415 (Oddelek za izobraževanje in animacijo)
01 24 15 418 (Blagajna)
dejavnosti@ng-slo.si, www.ng-slo.si

16.00

KAKO VARUJEMO UMETNINE, USTVARJALNA DELAVNICA

Galerija hrani veliko število umetnin. Na delavnici bomo izvedeli, kako je treba ravnati s slikami in kipi. V roke bomo vzeli merilnik vlage in temperature, se z njim sprehodili po prostorih stalne zbirke in izmerili, v kakšnih pogojih hranimo razstavljene umetnine. Izvedeli bomo tudi, kako slike, kipe in dela na papirju pravilno pospravimo v galerijskih depojih.

 V/OŠ1

2. oktober

Narodna galerija, Prešernova cesta 24

- i** Narodna galerija
01 24 15 414/415 (Oddelek za izobraževanje in animacijo)
01 24 15 418 (Blagajna)
dejavnosti@ng-slo.si, www.ng-slo.si

11.00

DEDIŠČINA STALNE ZBIRKE, JAVNO VODSTVO PO STALNI ZBIRKI NARODNE GALERIJE

Kulturno dediščino ustvarjajo, razumejo in varujejo ne le strokovnjaki, temveč predvsem običajni ljudje. Spoznali bomo umetnine v stalni zbirki, ki so jih rešili in ohranili kmetje, meščani, plemiči in drugi umetniki.

2. oktober

Mestni muzej Ljubljana, Gosposka ulica 15

- i** Muzej in galerije mesta Ljubljane
01 241 25 06
prijava@mgml.si, www.mgml.si

11.00

KLEKLJANA ČIPKA: ENIM DROBIŽ, DRUGIM PRESTIŽ, STROKOVNO VODSTVO Z AVTORICAMI RAZSTAVE MOJCO FERLE, DR. IRENO ŽMUC IN ANO POKRAJAC ISKRA

Razstava govori o pojavu čipke kot prestižnega modnega dodatka v oblačilni kulturi plemstva in meščanstva skozi zgodovino, o prvi čipkarski šoli na Slovenskem, ustanovljeni v Ljubljani leta 1763, o razvoju ljubljanskih šol in institucij za proizvodnjo, promocijo in prodajo čipk ter o pojavu čipke v umetnosti in oblikovanju sodobnega časa. Z razstavo se vključujejo v Mednarodni čipkarski kongres OIIFA.

2. oktober

Slovenski etnografski muzej, Metelkova 2

i Slovenski etnografski muzej
01 300 87 45, 01 300 87 00
etnomuz@etno-muzej.si
www.etno-muzej.si

15.00–18.00

ČIPKA OKOLI NAS

Čipka ponazarja nevidne vezi med različnimi časi, prostori in ljudmi. Na čipkarskem popoldnevu vam bomo predstavili čipke vseh vrst ter različne tehnike, elemente, vzorce, motive, historična dejstva in domišljajske oblike. Vabimo vas, da se nam pridružite na vodstvu po razstavi ČIPKAste vezi (15.00), demonstraciji izdelave čipk (16.00–18.00), za otroke pa smo pripravili ustvarjalno delavnico (16.00–18.00).

3.–7. oktober

Vrtec Vodmat, enota Vodmat, Korytkova ulica 24

i Vrtec Vodmat, enota Vodmat
01 520 71 00
vrtec-vodmat@guest.arnes.si

9.00–17.00

VRTEC NA VRTU

V odraslih in otrocih želimo ozavestiti spoznanje, da je naravno in kulturno okolje, ki nas obdaja, prostor srečevanja ljudi, predmetov, rastlin in živali, ob čemer vzpostavljamo tudi odnos s samim seboj, širimo svoj socialni prostor ter oblikujemo identiteto. Zavedamo se, da je narava ključnega pomena za preživetje človeka, tako kot so se tega zavedali naši dedki in babice, zato smo postali načrtovalci in sooblikovalci okolja, skrbniki vrtičkov in oskrbovanci ter smo s tem ozaveščali soodvisnost narave in človeka.

 V / OŠ1 / OŠ2 / OŠ3

3.–7. oktober

Osnovna šola Riharda Jakopiča, Derčeva ulica 1

i Osnovna šola Riharda Jakopiča
01 500 46 42 (tajništvo)
tajnistvo.oslirj@guest.arnes.si
www.osrihardajakopica.si

8.00–13.00

IŠČEMO, BEREMO, POJEMO

V tednu kulturne dediščine bodo učenci od doma prinašali priljubljena slovenska ljudska besedila tako pesmi, ljudskih in epskih, kot tudi basni, pripovedk, pravljic, bajk, legende ... (iščemo) Pri tem jim bodo v pomoč tako starši kot stari starši in drugi sorodniki. V šoli bodo besedila prebirali, tako po izboru učitelja kot po lastnem izboru (beremo) ter uglasbena prepevali pri urah glasbe (pojemo). Učiteljica glasbe bo petje ljudskih pesmi nadgradila z letnim koncertom šolskih pevskih zborov aprila prihodnje leto, ki bo posvečen slovenski ljudski glasbi.

 OŠ1 / OŠ2 / OŠ3

3.–7. oktober

Vrtec Viški gaj, Enota Kozarje, Hacetova ulica 13

i Vrtec Viški gaj, Enota Kozarje
anja.campelj@gmail.com
www.viskigaj.si

9.30–12.00

KAKO SO SE POGOVARJALI IN IGRALI BABICE IN DEDKI

Ves teden se bomo igrali in spoznavali besede, igre, običaje naših babic in dedkov. Med drugim tudi s spoznavanjem slovenskega ljudskega izročila in slovstva. Dejavnosti bodo potekale ves teden in bodo zajemale prebiranje zgodbic, delavnice na temo glavnih junakov (igre in običaji, plesi, igre z besedami – izmišljarije, rimarije ...). K sodelovanju bomo pritegnili starše in stare starše in s skupnimi dejavnostmi povezali in zaokrožili tudi dneve simbioze, ki bodo potekali teden dni prej.

 V

3.–7. oktober

Osnovna šola Riharda Jakopiča, Derčeva ulica 1

i Osnovna šola Riharda Jakopiča
tajnistvo.oslrlj@guest.arnes.si
www.osrlj.si

9.30–12.00

RAZISKUJEMO NAŠO DEDIŠČINO

Učenec je ob dedku čebelarju spoznaval življenje in delo čebel in čebelarja. Učenki sta pri raziskovanju tradicionalnih jedi ljubljanske pokrajine po gostilnah ugotavljali, katere značilne jedi so našle pot tudi na današnje menije gostiln. Učenca sta se ukvarjala z infrastrukturo v rimski Emoni, ugotavljala sta visoko stopnjo takratne razvitosti in hkrati to, kako dobro Ljubljančani poznamo ta del dediščine. Učenka je iskala pot od babičine »kozmetike« do naravne kozmetike sedanjih časov. Svoje ugotovitve bodo predstavili učencem drugega in tretjega triletja naše šole, učiteljem in zainteresiranim staršem. Ob tem bomo lahko okusili med deda našega raziskovalca in nekatere tradicionalne ljubljanske jedi ter preizkusili naravne kozmetične izdelke.

 oŠ2 / oŠ3

3.–7. oktober

vrtni, osnovne in srednje šole, zavodi, društva in kulturni domovi po vsej Sloveniji

i Slovenski gledališki inštitut – Gledališki muzej
sandra.jenko@slogi.si, www.slogi.si

9.00–15.00

SLOGI MOBILNI – GLEDALIŠKA DEDIŠČINA NA OBISKU

Za vas smo pripravili izbor pedagoških programov, s katerimi gledališko dediščino in kulturo približujemo otrokom in mladim v njihovih vrtnih, osnovnih ali srednjih šolah. Izbirate lahko med naslednjimi delavnicami: Moje gledališče v malem (vrtec, OŠ1), Gledališke maske (vrtec, OŠ1), Obleka naredi človeka (OŠ, SŠ), Znaki v gledališču (OŠ2/3, SŠ), Baročne odrske čarovnije (OŠ2/3, SŠ), Ta veseli dan (OŠ3, SŠ) in Elizabetinsko gledališče (OŠ3, SŠ). Več o vsebini delavnic si lahko preberete na:

www.slogi.si/index.php?path=izobr_prog. Program in datum po dogovoru do zasedbe prostih terminov. Vse, kar potrebujemo za izvedbo pri vas, je ustrezen prostor in skupino do 30 udeležencev z veliko dobre volje! Prijave na: sandra.jenko@slogi.si.

V / oŠ1 / oŠ2 / oŠ3 / SŠ

3.–17. oktober

Osnovna šola Vižmarje Brod, Na gaju 2

i Osnovna šola Vižmarje Brod
breda.grenc@guest.arnes.si

9.00–12.00

DEDIŠČINA OKOLI NAS, ODPRTJE RAZSTAVE

S pomočjo različnih strategij za spoznavanje dediščine (delo z različnimi vrstami besedil, intervjuji s starši, starimi starši, vodji nekaterih prostovoljnih društev, s slikovnim gradivom, maketami in drugimi viri) smo skušali prikazati in ovrednotiti pomen slovenske naravne in kulturne dediščine v preteklosti ter vzroke za spremembe v sedanjosti. Učenci so si izbirali različne teme, kot na primer Naša hiša nekoč in danes, Moja soba, Sodarstvo na Brodu, Mlini na Savi, Razvoj mostov preko Save v mojem domačem kraju, Mizarstvo in naša družina, Pod Šmarno goro je bil rojen Jakob Aljaž in podobno. Razstavo v šolski avli si bodo ogledali tudi učenci in učitelji iz nizozemske dvojezične šole iz mesta Bemmel, s katero poteka že večletna izmenjava.

oŠ2

4. oktober

Slovenski gledališki inštitut – Gledališki muzej, Mestni trg 17

i Slovenski gledališki inštitut – Gledališki muzej
mihael.cepeljnik@slogi.si, www.slogi.si

18.00

PREDSTAVITEV SLOVENSKEGA PRISPEVKA IN NAPOVED MEDNARODNE POTUJOČE RAZSTAVE ZGODOVINA EVROPE – KOT JO PRIPOVEDUJEJO GLEDALIŠČA

Od 24. oktobra 2016 do konca leta bo v Ljubljani na ogled mednarodna potujoča razstava Zgodovina Evrope – kot jo pripovedujejo gledališča. Projekt podpira Evropska unija preko programa Kultura.

Mag. Tea Rogelj, kustosinja Slovenskega gledališkega inštituta – Gledališkega muzeja, bo predstavila zasnovno in nastanek projekta ter bo obiskovalce popeljala skozi devet osrednjih tem razstave (Sredozemska izkušnja, Verski vpliv, Spreminjajoča se družba – spreminjajoče se stavbe, Estetika in tehnologija, Narod, Ogenj!, Prečkanka meja, Vojna, Demokracija); poseben poudarek bo namenila slovenskemu prispevku k posameznim poglavjem.

Ljubljana

5. oktober

Mestna hiša Ljubljana, Mestni trg 1

- i Univerza za tretje življenjsko obdobje
01 433 20 90 (Alijana Šantej)
univerza-3@guest.arnes.si
www.utzo.si

15.00-17.30

PO SLEDEH FABIANIJEVE ARHITEKTURNE DEDIŠČINE V LJUBLJANI

Študijska skupina Univerze za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani Spoznajmo svoje mesto posveča svoje izobraževalno delo spoznavanju arhitekta Maksa Fabianija in preučevanju njegovih arhitekturnih stvaritev v Ljubljani. Dr. Maks Fabiani je bil prvi arhitekt, ki je ob sodelovanju z županom Hribarjem postavil smernice za obnovo Ljubljane po potresu leta 1895. Oglede se začne z videopredstavitvijo in ob 16.30 nadaljuje na poti od Prešernovega spomenika skozi Miklošičev park do Hribarjeve hiše.

oŠ2 / oŠ3 / sŠ

Ljubljana

5. in 6. oktober

Srednja šola za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo, Zdravstvena pot 1

- i Srednja šola za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo
lidija.golc@guest.arnes.si
david.fidler@ssfzk.si, www.ssfzk.si

9.00-12.00

SLOVENSKI LITERATI OKOLI SŠFKZ

Dijaki bodo predstavili slovenske literate, ki sooblikujejo kulturno dediščino okolice SŠFKZ. Večina ustvarjalcev je delovala v Cukrarni in Dijaškem domu Ivana Cankarja. Predstavitve bodo nastopajoči pripravili pisno kot seminarske naloge in z govornimi nastopi za dijake.

Ljubljana

5. in 6. oktober

Srednja gradbena, geodetska in okoljevarstvena šola Ljubljana, Dunajska cesta 102, 1. nadstropje

- i Srednja gradbena, geodetska in okoljevarstvena šola Ljubljana
alena.tomsic-grguric@guest.arnes.si
www.sggos.si;
Unesco ASPnet;
Čebelarska zveza Slovenije;
muzeji;
Srednja vzgojiteljska šola in gimnazija Ljubljana

5. oktober, 9.00-12.00

6. oktober, 17.00

ZA KRANJSKO ČEBELICO - ZAPIS

Dejavnosti v okviru naše teme Tradicionalno in urbano čebelarjenje na Slovenskem bomo zaključili s prireditvijo, ki z naslovom napoveduje trojni pomen našega udejevanja: predstavitev dediščine čebelarjenja (zapis), »čebelja šola« (zApis) in zavzemanje za ohranjanje slovenske avtohtone čebelje rase (za Apis). Za obiskovalce pripravljamo predavanje našega dijaka, mladega čebelarja, razstavo in ustvarjalne delavnice (likovno, čebelarstvo, botanično ...) ter medeno sladko pogostitev.

oŠ2 / oŠ3 / sŠ

Ljubljana

6. oktober

Vrtec Otona Župančiča Ljubljana, Na Peči 20

- i Vrtec Otona Župančiča Ljubljana
zivzav.vvzljoz@guest.arnes.si (Ksenija Grabovica), www.vrtecoz-lj.si

17.00

UMETNOST SKOZI ČAS

Imeli bomo popoldanske delavnice, na katerih bomo skupaj raziskovali umetnost skozi čas na različne načine. Ustvarjali bomo na 101 način ter razvijali kulturo z besedo, plesom in podobnim izražanjem.

6. oktober

Slovenski etnografski muzej, upravna muzejska hiša, dvorana v 2. nadstropju, Metelkova 2

- i** Civilna pobuda za ohranitev Plečnikovega stadiona v izvorni obliki
karmen.stariha@gmail.com

18.00–20.30

PLEČNIKOV STADION V LJUBLJANI IN PROBLEMATIKA SPOMENIŠKE STROKE V SLOVENIJI, PREDAVANJA

1. Aktualni problemi slovenske spomeniške stroke skozi perspektivo javnosti, Karmen Stariha, Civilna pobuda za ohranitev Plečnikovega stadiona v izvorni obliki
2. Kulturna dediščina kot človekova pravica, dr. Jerneja Penca
3. Prihodnost Plečnikovega stadiona v Ljubljani, dr. Peter Krečič

6. in 7. oktober

Prešernov trg

- i** Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana
mija.toplicanec@zvkd.si
aleksandra.rencelj@zvkd.si

10.00 in 12.00

NARODOVI VELIKANI

Sprehod po Ljubljani z ogledom javnih spomenikov oziroma upodobitev znanih Slovencev, ki so močno zaznamovali slovensko zgodovino, bomo popestrili z zgodbami, ki so nastale ob nastanku in postavitvi teh spomenikov.

V / OŠ1 / OŠ2 / OŠ3

9. oktober

Slovenski etnografski muzej, Metelkova 2

- i** Slovenski etnografski muzej
01 300 87 45, 01 300 87 00
etnomuz@etno-muzej.si
www-etno-muzej.si

10.00–18.00

STRIPBURGERJEVA DELAVNICA LINOREZA

Enodnevno delavnico linoreza bo vodil francoski ustvarjalec Romuald Sourisse, specialist za grafično tehniko, knjigoveštvo in restavracijsko delo, asistiral bo David Krančan. Delavnica je namenjena starejšim od 12 let, ki bi radi usvojili osnovne veščine grafične tehnike ali jih nadgradili. Namen delavnice je prikazati način izdelave poceni tiskarske preše za linorez, se naučiti osnov linoreza in odtisniti lastno delo.

Delavnica je del spremljevalnega programa ob razstavi Inferno Marcela Ruijtersa in Romualda Sourissa v Galeriji Alkatraz, ki jo organizira revija Stripburger.

Prijave na delavnico so obvezne na: 01 300 87 45, 031 728 955 ali blagajna@etno-muzej.si.

7. oktober

Osnovna šola Tabor Logatec z okolico, Tržaška cesta 150

- i** Osnovna šola Tabor Logatec
andreja.krzisnik@guest.arnes.si

BABIČINA SKRINJA

Učenci 4. razredov se bomo z učiteljicami in starimi starši odpravili na pot raziskovanja babičine skrinje. V skrinjici se bodo skrivali namigi, ki jih bodo v odprtem učnem okolju učenci razreševali in z njimi spoznavali dediščino našega podeželja.

Medvode

30. september–8. oktober

Aljaževa domačija, Zavrh pod Šmarno goro 2

i Kulturno društvo »Sejalec umetnosti«
041 511 147 (Agata Trojar)
agata.trojar@gmail.com

18.00

OTROŠKE IGRE IN IGRAČE V PRETEKLOSTI – SEJEMO DEDIŠČINO 2016

Zapeljite se v dediščino starih iger in igrač! Igrajte se »po starem« na dvorišču Aljaževe domačije v Zavrhu pri Medvodah in si oglejte razstavo starih igrač iz preloma 19. v 20. stoletje. Pred otvoritvijo razstave se lahko pridružite delavnici izdelave punčke iz cunj ali frače, se pomerite v igranju marjance, v hoji s hoduljami ali metanju podkev na kol, morda pa v skakanju v žakljih ali pa v plesu in izštevankah. Prejeli boste opise več starih iger in prepričani smo, da jih boste zaigrali v svojem domačem okolju ter si popestrili pu-ste večere ali pa deževne dni.

Medvode

3.–8. oktober

Knjižnica Medvode, Cesta komandanta Staneta 10

i Knjižnica Medvode
01 316 30 53
info@knjiznica-medvode.si
www.knjiznica-medvode.si

pon.–pet.: 9.00–19.00, sob.: 7.30–12.30

MLINI NA MEDVOŠKIH POTOKIH, RAZSTAVA FOTOGRAFIJ

Na naših potokih je delovalo triinštirideset mlinov, ki so mleli žita, rožičevo moko, ješprenj, proso, laneno seme in pridobivali olje. Gospod Don Bregar je obiskal nekatere potomce mlinarjev, se z njimi pogovarjal in posnel fotografije ostankov naprav, kjer so še vidni.

Moravče

24. september–5. oktober

Osnovna šola Jurija Vege Moravče, Vegova ulica 38

i Osnovna šola Jurija Vege Moravče
o-jvmoravce.lj@guest.arnes.si
www.osmoravce.si;
KID Limbar;
Zdrav življenjski slog Majin šport

8.00–19.00

DEDIŠČINA PRI NAS, OKOLI NAS

Če želimo, da bodo otroci in mladi spoštovali domačo kulturno dediščino, jo morajo spoznati ob pravem času in na prav način ter jo primerjati z dediščino in navadami drugih držav.

Naše druženje bomo začeli v šoli ter ga nato prenesli v naravo, ki je naša velika učiteljica. Krmečka opravila, stare obrti in ljudsko izročilo so tisti temelji v življenju naroda, ki so mu omogočili preživeti, pa tudi oblikovati kulturno dediščino, s pomočjo katere se je obdržal skozi stoletja in je prepoznaven med drugimi narodi. Vse to in še več smo odkrivali z osnovnošolci v času poletnih počitnic ter nato predstavili na pregledni razstavi.

V / OŠ1 / OŠ2 / OŠ3

Muljava

1. oktober

Jurčičeva domačija, Muljava 11

i Kulturno društvo kresnička
031 259 816 (Tatjana Lampret)
tatjana@lampret.si;
Zavod za turizem in kulturo Prijetno domače; Kulturno društvo Josipa Jurčiča Muljava; JSKD RS, OI Ivančna Gorica; Zveza kulturnih društev Ivančna Gorica; Osnovna šola Stična Podružnična šola Muljava

17.00

JURČIČEVA DOMAČIJA – PROSTOR DIALOGA MED PRETEKLIM IN SEDANJIM

V avgustu se bomo v ustvarjalnih družinskih delavnicah vrnil k rokaju, velikemu slovenskemu pripovedniku Josipu Jurčiču. Izdelovali bomo portrete njegovih junakov, uprizorili zgodbe teh v Letnem gledališču, v Krjavljevi koči poiskali dragocen predmet, ki je zmagal nad časom, v metrgi zamesili testo za zmesni kruh, grajska Manica pa nas bo pogostila s slastnimi rogljiči. Krjavelj nam bo jeseni ob odprtju razstave pekel kostanj in točil mošt, otroci bodo svojo energijo sproščali ob pastirskih igrah in na plesih. Priložnost, da spoštljivo pritrldimo bogati dediščini, naši duhovni podobi, ter se ozremo k vrednotam zlahtnih razsežnosti z vizijo prihodnosti.

Pokojišče nad Borovnico

6. oktober

Zbor pred Osnovno šolo dr. Ivana Korošca, Paplerjeva ulica 15, Borovnica

i Občina Borovnica
andrej.klemenc@borovnica.si
www.borovnica.si;
Osnovna šola dr. Ivana Korošca;
Center ONKD; Turistično društvo
Borovnica; HUD Karel Barjanski

10.00–16.00

RIMSKA VOJSKA V NAŠEM KRAJU

Predavanje o rimski postojanki na zapornem zidu na Pokojišču. Ogled ostankov zapornega zidu. Delavnice za otroke na temo rimske vojske in načina življenja v rimskem času, izdelava opreme rimskega vojaka iz papirja, lesa in odpadnih materialov.

 oš1 / oš2

Polhov Gradec

4.–7. oktober

Muzej pošte in telekomunikacij, Polhov Gradec 61

i Muzej pošte in telekomunikacij
(Tehniški muzej Slovenije)
01 364 00 83
muzejpt@tms.si, www.tms.si

9.00–11.00

NAJ SE SLIŠI DELO!

Program vabi vrtčevske otroke k odkrivanju interaktivnih postaj. Otroci bodo prisluhnili zvokom tehniške dediščine ter se na igriv in poučen način sprehodili skozi zgodovino. S pomočjo zvokov bodo spoznavali zgodbo iz zgodovine Polhovega Gradca ter odkrivali, kako potuje pismo, kako se prevažajo pismo-noše in kako so zveneli prvi telefoni. Prijave so obvezne do 30. septembra 2016.

 v

Smlednik, Valburga, Hraše

6. oktober

Zbor pred Osnovno šolo Simona Jenka, Smlednik 73

i Osnovna šola Simona Jenka Smlednik
natasamajetic@hotmail.com

8.30–12.10

DVOREC LAZARINI, HRAŠKI BAJER

Pot nas bo vodila od šole proti renesančnemu dvorcu Lazarini v Valburgi. Dvorec so začeli graditi v 18. stoletju, ko so opustili bivanje na starem Smledniškem gradu. Nato bomo nadaljevali pot skozi vas proti Hrašam, kjer si bomo ogledali Hraški bajer. To je edinstven habitat, ki se je v spremenjenih razmerah v okolju prevelil v pravo oazo za več deset vrst ptic, dvoživk, žuželk, sesalcev in raznih drugih živalskih vrst, med katerimi je veliko redkih in ogroženih. Po ogledu se bomo vrnili proti šoli.

oš1

Stična

30. september–9. oktober

Muzej krščanstva na Slovenskem, Stična 17

i JSKD RS OI Ivančna Gorica
oi.ivancna.gorica@jskd.si

PUSTI, NAJ TE NOSI VODA (DAN D)

Prenos razstave po natečaju za mlade likovnike v organizaciji JSKD RS koordinacija Osrednja Slovenija
Razstava nam govori o tem, kaj je voda, zakaj je pomembna, kako nam pomaga živeti, zakaj ljudje brez nje ne morejo preživeti, kako so vodo uporabljali v preteklosti, kje nekateri kupujejo vodne vire in prodajajo vodo, kako jo drugi onesnažujejo, kako morje narašča in se topijo ledeniki ... Mladi umetniki so narisali, kako nam ena vodna kaplja očisti dušo, kako nas ledeni kristali navdihujejo s svojo slepečo lepoto, kako nas valovanje razburkanega morja preplavi z ustvarjalno energijo, kako se kaplje dežja mešajo z našimi slanimi solzami, kako potoki in reke lenobno tečejo in proizvajajo značilen zvok, kako slapovi šumijo in nam pripovedujejo o svojem izvoru, kako mlake in ribniki regljajo in kako v njih plavajo zlate ribice ...

Šmartno pod Šmarno goro

30. september–21. oktober

Osnovna šola Šmartno pod Šmarno goro, Cesta v Gameljne 7

i Osnovna šola Šmartno pod Šmarno goro, renata.kern@os-smartno.si

8.30–16.30

RAZGLEDNICE IZPOD ŠMARNE GORE, RAZSTAVA IN DAN DEJAVNOSTI

Naša šola nima le bogate 150-letne zgodovine, temveč ohranja in neguje marsikatero tradicionalno dejavnost, se povezuje s krajem in se vključuje v obujanje bogatega izročila šolskega okoliša. Vse to bomo na dan dejavnosti vzeli pod drobnogled in vam predstavili na razstavi v obliki razglednic.

oŠ1 / oŠ2 / oŠ3

Šmartno pri Litiji

30. september, 9.00–10.30

Vrtec Ciciban, Za Povrtmi 6

i Vrtec Ciciban
maja.toplak.primc@gmail.com

DAN BREZ IGRAČ OZIROMA KAKO SO SE IGRALI VČASIH

Najmlajši v vrtcu bodo dan preživel brez igrač, ki so jim sicer na voljo vsak dan. V okviru vodene dejavnosti se bodo seznanili z igrami, ki so se jih včasih igrali otroci, ko so pasli ovce in pazili mlajše sorojence, na poti v šolo, med ličkanjem oziroma ob drugih domačih opravilih in praznikih. Otroci bodo spoznali tudi staro ljudsko pesem in rajalne igre, ob tem pa tudi oblačila, ki so jih nekoč nosili otroci.

v

30. september–7. oktober, 8.00–12.00

Štangarske Poljane

i Osnovna sola Šmartno, Podružnična šola Štangarske Poljane

PRETEKLO IN SEDANJE Z ROKO V ROKI

Učenci bodo raziskali pomen hišnih imen oz. imen domačij v bližnji okolici in dopolnili obstoječi zapis, sestavili slovarček znanih, manj znanih in neznanih, zastarelih, pogovornih in narečnih besed ter pripravili jed, kakršno so kot otroci jedli njihovi dedki in babice. K sodelovanju bomo pritegnili starše in stare starše ter druge krajanje iz šolskega okoliša. Dogajanje bo potekalo v okviru pouka.

oŠ1

30. september, dopoldan

Lupinica – Frškinov mlin

i Osnovna sola Šmartno, Podružnična šola Velika Kostrevnica

ODKRITJE INFORMATIVNE TABLE S SLIKO IN KRATKIM OPISOM DELOVANJA MLINA

i v / oŠ1 / oŠ2

3.–7. oktober, 8.00–12.30

Osnovna šola Šmartno, Pungrt 9

i Osnovna šola Šmartno
polona.zagorc@guest.arnes.si

DEDIŠČINA NAS BOGATI

Učenci od 1. do 4. razreda bodo pri pouku spoznavali dragocene drobce dediščine: igrali se bodo stare otroške igre, se učili ljudske pesmi, spoznavali in pripravili bodo stare jedi, izdelovali bodo rože iz krep papirja, predstavili zgodbe s starih fotografij, izdelali družinsko drevo, spoznavali pomen starih, že skoraj pozabljenih besed ...

oŠ1 / oŠ2

5. oktober, 9.00–11.30

Štangarske Poljane 15

i Osnovna sola Šmartno, Podružnična šola Štangarske Poljane
petra.ivanusic@guest.arnes.si

PREDMETI IN IGRE NAŠIH BABIC IN DEDKOV

Učenci v sodelovanju s starejšimi krajanje spoznajo igre in predmete naših dedkov in babic.

oŠ1

Šmartno pri Litiji

6. oktober

Staro jedro

i Osnovna šola Šmartno
sonja.marin@guest.arnes.si
danica.sedevcic@guest.arnes.si

16.30

KAMNITI PORTALI V ŠMARTNEM PRI LITJI

Del kulturne dediščine Šmartna pri Litiji so tudi ohranjeni kamniti portali hiš, pa tudi nekateri drugi stavbni elementi (vogalni kamni, pragovi, stopnice ...). Učenci OŠ Šmartno so že v preteklosti raziskovali ta del dediščine, v tem šolskem letu pa delo nadaljujejo učenci izbirnega predmeta turistična vzgoja. V okviru DEKD bodo učenci vodili krajanje po starem jedru kraja ter jim predstavili ohranjene portale in njihove posebnosti. S tem želimo vzbuditi zanimanje za dragocene detajle šmarskih hiš, ki jih pogosto sploh ne opazimo.

i **i** **i** oŠ2 / oŠ3 / sŠ

30. september

Muzej Petra Svetika, Vače 10

i Društvo za razvoj in varovanje GEOSS-a
info@društvo-geoss.si (Vojka Cestnik)
www.društvo-geoss.si

18.00-20.00

KULTURNA DEDIŠČINA V SRCU SLOVENIJE – BOGASTVO VAČ IN SLIVNE, POLJUDNO STROKOVNO PREDAVANJE ANKE KOLENC IN VOJKE CESTNIK

V predavanju bomo prikazali bogato kulturno dediščino, ki jo na Vačah srečamo na vsakem koraku. Najbolj znamenite točke so trg Vače, cerkev sv. Andreja z znamenitim Božjim grobom, perišče – uda, sušilnica lanu, rojstna hiša skladatelja Antona Lajovca in škofa Matevža Ravnikarja, ki je danes spremenjena v muzej, 250 let star hram, Geometrično središče Slovenije na Slivni ter arheološko najdišče nad bližnjo vasjo Klenik. Živa nesnovna dediščina se ohranja v delu keramičarke Barbare Vrtačnik.

29. september

Levstikov dom, Stritarjeva cesta 1

i Občina Velike Lašče
obcina.velike-lasce@siol.net
www.velike-lasce.si;
KUD Primož Trubar Velike Lašče;
MKL, Knjižnica Frana Levstika Velike Lašče

19.00

KULTURNI VEČER OB LEVSTIKOVEM ROJSTNEM DNEVU Z ODPRTJEM RAZSTAVE KNJIŽNIH IZDAJ MARTINA KRAPAN

Osemindvajsetega septembra 2016 bo minilo 185 let od rojstva slovenskega književnika in Retenječana Frana Levstika. Obležitico bomo počastili s kulturnim večerom in razstavo najrazličnejših (tudi zelo redkih) knjižnih izdaj Levstikovega Martina Krpana iz zasebnih zbirk ter likovnih upodobitev tega velikega literarnega junaka.

1. oktober

Trg pred Levstikovim domom, Stritarjeva cesta 1

i DPŽ Velike Lašče
dpz.velikelasce@gmail.com
dpz.velike-lasce.si

9.00-12.00

BUČNO-MARMELODNI DAN

»Ko se jesen počasi preveša v svojo sivo polovico ter so kašče polne, sadno drevje obrano in listje že rumeno, razkažemo tisto največje in najslajše. Največje so buče in samo velika buča je prava buča. Brez marmelade pa nam živeti ni.« Bučno-marmeladni dan že vrsto let poteka v Laščah na prvo oktobrsko soboto, ko se zberejo članice DPŽ Velike Lašče in razkažejo svoje pridelke, marmelade in druge sladke dobrote. Obiskovalcem prikažejo delček jesenskih opravil iz starih časov in praznovanj, ki so potekala ob zaključku del na polju.

7. oktober

Trubarjeva domačija, Rašica

i Občina Velike Lašče –
Trubarjeva domačija
www.trubarjeva-domacija.si
info@trubarjeva-domacija.si
01 788 10 06, 781 03 60

19.00

PAVLE ŠČURK – AKVARELI IN AKRILI, OTVORITEV LIKOVNE RAZSTAVE

»Pavle Ščurk je slikar, ki je javnosti poznan kot krajinar. Pri svojih delih venomer izhaja in črpa iz pokrajine, pa naj bo tema jezero, morje, travnik, gora ali igriva reka. Pri izbiri motivov se ne omejuje in tako nastajajo tudi dela na temo mestnih ulic, kraških hiš, kozolcev ... Ščurk ima sposobnost ujeti utrip mesta, duha mestnih ulic in hiš ter življenja v njem. Trenutek, ko se življenje v njem prebujata in ko gre spat. Do narave ima spoštljiv odnos. Opazuje jo, in ko postane del nje, ko vzpostavi vez, prenese na platno svoje občutke, impresije ... Sveta ne vidi samo, kakršen je navzven, ampak začuti njegovo življenje, bit [...]« (Ana Papež)

5. oktober

Cankarjeva knjižnica Vrhnika, Tržaška cesta 32

- i** Cankarjeva knjižnica Vrhnika
01 755 31 14
sonja.zakelj@ckv.si, www.ckv.si;
Občina Logatec in Milan Trobič

17.00–19.00

PREDSTAVITEV NOVE KNJIGE MILANA TROBIČA ŠE VEDNO NA PREPIHU

V knjigi je zbranih 705 pripovedi, ki se nanašajo na kraje med Logatcem in Črnim Vrhom ter Uncem in Rovtami, nekaj pripovedi je tudi z Zaplane. V spomin shranjujejo potovanja ljudi, načine življenjskega preživetja, značilne dejavnosti, družbene stike in odnose, verovanja, vrednote, besede in druge značilnosti dnevnega življenja. Avtor – etnolog in novinar – je morda v zadnjem hipu tenkočutno prestregel spomine na pretekle dogodke in podeželsko kulturo, ki so jo vzdrževala številna kmečka in obrtna opravila, različne oblike furmanstva, spremljale pa so jih delovne in letne šege ter šege življenjskega kroga s praznovanji, bogato znanje, večšine in modrosti. Knjiga je izšla v zbirki Glasovi: knjižna zbirka folklornih pripovedi s slovenskega etničnega ozemlja iz današnjih dni.

6. oktober

Cankarjeva knjižnica Vrhnika, Tržaška cesta 32

- i** Cankarjeva knjižnica Vrhnika
natasa.oblak.japelj@ckv.si;
Muzejsko društvo Vrhnika

17.00–19.00

IUV NA PORTALU KAMRA, ODPRTJE RAZSTAVE OD OBRTNIH DELAVNIC DO INDUSTRIJE USNJA VRHNIKA

V Grabeljškovi dvorani bomo praznovali 70. obletnico ustanovitve Industrije usnja Vrhnik (IUV). Ob panojih razstave z naslovom Od obrtnih delavnic do Industrije usnja Vrhnik (Muzejsko društvo Vrhnik, 2007) si bomo ogledali prispevek Nekoč je bila IUV, objavljen na portalu Kamra, in mu prisluhnili. Avtorica prispevka Nataša Oblak Japelj je posnela sedem intervjujev z ljudmi, ki so bili zaposleni v podjetju IUV.

7. oktober

Osnovna šola Cirkovce, Cirkovce 47

- i** Osnovna šola Cirkovce
ravnateljica@os-cirkovce.si (Ivanka Korez), www.os-cirkovce.si

18.00

45-LETNICA OTROŠKE FOLKLORNE SKUPINE OŠ CIRKOVCE

V šoli bomo pripravili različne delavnice, na katerih bomo spoznavali ljudske pesmi in plese našega kraja. Zvečer bo kulturna prireditel v počastitev 45-letnice Otroške folklorne skupine OŠ Cirkovce, na kateri bodo nastopile skupina vrtca, skupina I. triade ter skupina starejših otrok. Gostja bo Folklorna skupina Vinko Kororže Prosvetnega društva Cirkovce.

30. september

Zbor na parkirišču pred gradom Borl

- i** Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Maribor
monika.podgorelec@zrsvn.si
02 333 13 77
www.zrsvn.si, www.travisca.si;
Društvo za oživitve gradu Borl
02 795 32 00, www.borl.si

10.00–12.00

HALOZE – NARAVNA IN KULTURNA DEDIŠČINA Z ROKO V ROKI

Na sprehodu po travniku bodo otroci najprej ugotavljali, katera so vsakodnevna opravila haloškega kmeta in kakšno krajino oblikujejo, ter raziskovali posebnosti rastlinskega in živalskega sveta Haloz. Po kratkem sprehodu bosta sledili ustvarjalna delavnica izdelovanja metuljev in netopirjev ter igra z žabicami iz kartona. Dogodek bo na prostem. V primeru dežja odpade.

oŠ1 / oŠ2

Fram

28. september–9. oktober

Vrtec Fram, Mlinska ulica 8

i Vrtec Fram, vrtec.fram@gmail.com

9.00–12.00

BILO JE NEKOČ

Otroci bodo spoznavali ljudske običaje v Framu, ljudske plese, pesmi, izštevance, ljudske igre, lutke, značilnosti Frama (oljarna, mlin, žaga, stari grad ...). Predstavili bomo vsakodnevnne dejavnosti, povezane z ljudskimi običaji, kot so ustvarjalne delavnice, orientacijski pohodi, ljudska pesem, ljudski ples, ogled gradu Rače, ogled muzeja. Ob zaključku pa pripravljamo prireditev s predstavitvijo glavnih značilnosti Frama.

3.–7. oktober

vrtni, osnovne in srednje šole, zavodi,
društva in kulturni domovi po vsej Sloveniji

i Slovenski gledališki inštitut – Gledališki muzej
sandra.jenko@slogi.si, www.slogi.si

9.00–15.00

**SLOGI MOBILNI –
GLEDALIŠKA DEDIŠČINA NA OBISKU**

Opis je na strani 94.

Fram

5. oktober

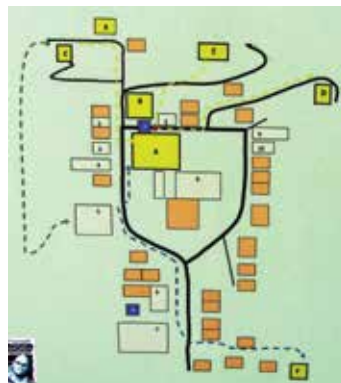
Osnovna šola Fram, Turnerjeva ulica 120

i Osnovna šola Fram
simona.napast@guest.arnes.si
www.osfram.si;
Občina Rače-Fram;
Krajevna skupnost Fram

8.30–12.30

ŠOLSKA UČNA POT

Učenci se bodo podrobneje seznanili z ostanki bogate preteklosti dediščine na našem ožjem in širšem področju. Šolska učna pot v bližini šole vodi med verskimi, kulturnimi in naravnimi spomeniki. Spominja na pomembne zgodovinske dogodke, ki jih bomo z različnimi likovnimi, literarnimi in glasbenimi dogodki ponovno obudili.

Majšperk

4.–6. oktober

Osnovna šola Majšperk, Majšperk 32 b

i Osnovna šola Majšperk
frlez.jadranka@os-majšperk.si

6. oktober, 17.00–18.30

DA NE UTONE V POZABO

Učenci bodo v času projekta iskali poti po preteklosti, odkrivali zgodbe naših krajev (pripovedi Čarovniška Donačka gora, Strahovi, ki so burili ljudsko domišljijo ...), obujali praznovanja nekoč (postni čas, velikonočni čas, žegnanja) in domača opravila. Raziskovali bodo tudi narečja domačega kraja ter pripravili prireditev in razstavo ob zaključku projekta.

Makole

6. in 7. oktober

Osnovna šola Anice Černejeve, Makole 24

i Osnovna šola Anice Černejeve
Anita Koren, www.os-makole.si

8.00–13.00

**KAR SE V MLADOSTI NAUČIŠ, OD TEGA
V STAROSTI ŽIVIŠ (140. OBLETNICA
OSNOVNE ŠOLE ANICE ČERNEJEVE)**

Osnovna šola Anice Černejeve Makole letos praznuje 140 let šolske stavbe. Ta visoki jubilej bomo obeležili z dnevi dejavnosti, med katerimi bodo naši učenci spoznavali bogato zgodovino kraja, naravno in kulturno dediščino. Dejavnosti bomo zaključili s prireditvijo, k sodelovanju pa bomo povabili tudi društva in druge občane Makol.

oŠ1 / oŠ2 / oŠ3

13. september–28. oktober

Pokrajinski arhiv Maribor, Glavni trg 7

i Pokrajinski arhiv Maribor
info@pokarh-mb.si
www.pokarh-mb.si

12.00

ARHIVI – ZAKLADNICE SPOMINA

Skupna razstava desetih slovenskih arhivov naj bi poleg najlepših in najpomembnejših dokumentov ponudila nekakšen prerez ali vzorec ohranjenega arhivskega gradiva. Na 25 panojih si lahko ogledate reprodukcije več kot 140 dokumentov, ki segajo od 9. stoletja do leta 1990. Vsak dokument spremlja naslov, čas nastanka in kratek vsebinski opis, prav tako je navedeno nahajališče izvirnika. Za popestritev razstavnih panojev bo poskrbelo več digitalnih projekcij in originalno arhivsko gradivo, ki ga hranita oba sodelujoča arhiva iz Maribora. Organizatorji razstave: Arhiv Republike Slovenije, Pokrajinski arhiv Koper, Pokrajinski arhiv Maribor, Pokrajinski arhiv v Novi Gorici, Zgodovinski arhiv Celje, Zgodovinski arhiv Ljubljana, Zgodovinski arhiv na Ptujju, Nadškofijski arhiv Ljubljana, Nadškofijski arhiv Maribor, Škofijski arhiv Koper.

i **u** **o**š3 / sš

20. september–25. oktober

Srednja gradbena šola in gimnazija Maribor, Smetanova ulica 35

i Srednja gradbena šola in gimnazija Maribor, 02 23 50 600
metka.topolic@guest.arnes.si
www.gradbena.si;
Fotoklub Maribor

11.00

KULTURNA DEDIŠČINA OKOLI NAS

Člani Fotokluba Maribor so s fotoaparati dokumentirali lepote Slovenije s poudarkom na stavbni dediščini, s katero se srečujemo na vsakem koraku. Del manj znane domovine bomo delili z obiskovalci na odprtju fotografske razstave, kjer bodo sodelovali dijaki Srednje gradbene šole in gimnazije Maribor, fotografije pa bodo prispevali Gero Angleitner, Dušan Gajšek, Miha Kacafura, Branimir Ritonja, Bojan Šenet, Teodor Vajngerl in Miro Vlašič.

i **u** **o**š3 / sš

23. september–13. oktober

i Mariborska knjižnica
info@mb.sik.si, www.mb.sik.si;
Fotoklub Maribor

Knjižnica Nova vas: pon.–pet.: 9.00–19.00; sob.: 8.00–13.00; Knjižnica Tabor: pon.–pet.: 9.00–19.00; sob.: 8.00–13.00; Knjižnica Kamnica: pon.–sre.: 12.00–18.00; pet.: 10.00–15.00; Knjižnica Šentilj: pon.–sre.: 12.00–18.00; pet.: 10.00–15.00; Knjižnica Duplek: pon.–sre.: 10.00–15.00; pet: 10.00–15.00; odpiralni čas na www.mb.sik.si

FESTIVAL FOTOGRAFIJE MARIBOR: RAZSTAVA PRIZNANIH FOTOGRAFOV, ČLANOV FOTOGRAFSKEGA KLUBA MARIBOR

Ob 80-letnici Fotokluba Maribor in v sklopu prvega Festivala fotografije v Mariboru se praznovanju pridružujemo z obširno razstavo fotografij več priznanih avtorjev. V naših enotah bodo razstavljali Mateja Glavica, Leon Gobec, Miha Kacafura, Anita Kirbiš, Saša Korošec, Špela in Matjaž Malenšek, Suzana Pušauer in Branko Zorovič.

i **u** **o**

26.–29. september

Pokrajinski muzej Maribor, Grajska 2

i Pokrajinski muzej Maribor
02 228 35 51, museum@maribor.si
www.museum-mb.si

18.00

MUZEJSKI VEČERI – DVORCI IN GRADOVI

S projektom Muzejski večeri – Dvorci in gradovi opozarjamo na nepremično dediščino, ki je v zadnjih letih na prepihu zaradi neprimernega vzdrževanja, propadanja in splošne devastacije, po drugi strani pa primeri dobrih praks kažejo na možne rešitve ohranjanja nepremične dediščine ter možnosti novih vsebin. V sklopu muzejskih večerov bomo posamezne muzejske večere namenili naslednjim gradovom in dvorcem: 1. grad na Piramidi v Mariboru, 2. grad Hompoš, 3. grad v Slovenski Bistrici, 4. dvorec Sternthal (Strnišče).

27. september

Pokrajinski muzej Maribor, Razstavišče Kino Partizan, Grajska ulica 5

i Fakulteta za arhitekturo, Univerza v Ljubljani, sonja.ifko@fa.uni-lj.si; Pokrajinski muzej Maribor

12.00-13.00

NOMEN EST OMEN, PREDSTAVITEV PROJEKTA

S projektom so študenti, pod mentorskim vodstvom doc. dr. Sonje Ifko, sodelovali na natečaju Gugalnik idej Pokrajinskega muzeja Maribor. Gre za spletno predstavitev dediščine industrializacije, ki jo sodobnost neusmiljeno briše iz našega prostora. Izhodišče predstavitev so imena ulic, ki se po načelu latinskega reka Nomen est omen navezujejo na industrializacijo. Delavska ulica, Industrijska cesta, Papirniški trg so le nekateri od prostorov, ki so v sistemu QR-kod predstavljeni javnosti v različnih slovenskih krajih in na nomenestomensite.wordpress.com.

28. september-12. oktober

Dom Danice Vogrinec, Čufarjeva cesta 9

i ZVKDS, Območna enota Maribor srecko.stajnbaher@zvksd.si
www.zvksd.si;
Dom Danice Vogrinec
www.danica-vogrince.si

16.00

DEDIŠČINA OKOLI NAS, RAZSTAVA IN PREDAVANJE

Zavedanje, kako pomembno je približati pomen varovanja kulturne dediščine najširšemu krogu, se povezovati in delovati medgeneracijsko, je naše vodilo pri pripravi tovrstnih dogodkov. Uspešni konservatorsko-restavratorski posegi na najpomembnejših kulturnih spomenikih z območja Koroške, Štajerske in Prekmurja bodo predstavljeni na razstavi. Ob dogodku bo izvedeno predavanje z naslovom Primeri dobrih praks pri obnovi kulturnih spomenikov na tem območju.

30. september

Izobraževalni center Piramida Maribor, Park mladih 3

i Izobraževalni center Piramida Maribor 02 320 86 22
vesna.grgan@icp-mb.si, www.icp-mb.si;
Mestna občina Maribor

9.30-15.00

MEDENE DOBROTE

Dijaki bodo na dan odprtih vrat na stojnicah predstavili slaščičarske, pekovske in mesarske izdelke. Na ta dan bodo potekale še naslednje aktivnosti: – predstavitev Čebelarске zveze društev Maribor, – predstavitev naših diplomantov, – predstavitev dobrih praks: med v prehrani, – tekmovanje srednješolcev: okraševanje dražgoških kruhkov, – tekmovanje v znanju o medu, – tekmovanje osnovnošolcev v izdelavi medenjakov, – športne aktivnosti in družabne igre. Lahko si boste ogledali predstavitve povabljenih gostov, na stojnicah pa bo možna degustacija izdelkov.

3. oktober

Srednja gradbena šola in gimnazija Maribor, Smetanova ulica 35

i Srednja gradbena šola in gimnazija Maribor 02 23 50 600
ciril.ambrož@guest.arnes.si
www.gradbena.si;
Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Maribor

8.00-13.00

MOZAIKI

Spoznali bomo mozaike in njihovo pettisočletno zgodovino. Spregovoril bo Bine Kovačič, strokovnjak z ZVKDS, Območna enota Maribor. V šolskih prostorih bomo pripravili delavnico izdelave mozaikov, sestavljenih iz kamenčkov, koščkov keramike, stekla in drugih materialov. Izdelali bomo okrasne in uporabne izdelke: slike, podstavke za vročo posodo.

4. oktober

Srednja gradbena šola in gimnazija Maribor, Smetanova ulica 35

- i** Srednja gradbena šola in gimnazija Maribor
02 23 50 600
natasa.lampret@guest.arnes.si
www.gradbena.si

16.30

ZNAMENITOSTI NIZOZEMSKÉ - POTOPIS S ŠOLSKE EKSKURZIJE

Marca 2016 smo se dijaki in učitelji potepali po Nizozemski, ogledali smo si Amsterdam z okolico, mlina, kanale ter polderje, Rijksmuzej in ... Še marsikaj smo videli in doživeli. S fotografijami bomo predstavili projektno delo dijakov ter opisali pot in znamenitosti, s poudarkom na kulturni dediščini. Dijaki bodo dodali svoja opažanja in primerjali dediščino na Nizozemskem z dediščino na Slovenskem.

 oš3 / sš

5. oktober

Srednja gradbena šola in gimnazija Maribor, Smetanova ulica 35

- i** Srednja gradbena šola in gimnazija Maribor
02 23 50 600
dunja.pocivalsek@guest.arnes.si
www.gradbena.si

11.00

OSTALE SO STAVBE, KAJ BI Z NJIMI?

Ostale so stavbe, kaj bi z njimi? je naslov raziskovalne naloge, ki smo jo izdelali na Srednji gradbeni šoli in gimnaziji Maribor. Naloga je povezana z dediščino vojaške arhitekture v Mariboru, ki jo bomo predstavili. Pripravili pa bomo tudi pogovor s strokovnjaki s področja urbanizma in arhitekture na temo zapuščine vojaških objektov in degradiranega območja mesta, kjer ti objekti stojijo.

 oš3 / sš

6. oktober

Osnovna šola Franceta Prešerna Maribor, Žolgarjeva ulica 2

- i** Osnovna šola Franceta Prešerna Maribor
darja.vrecko@guest.arnes.si
www.o-fpreserna.mb.edus.si
ZVKDS, Območna enota Maribor

12.00-13.30

PODOBE VINIKE

V sklopu prireditev ob zaznamovanju 80-letnice OŠ Franceta Prešerna, maja 2017, bomo med prednostne aktivnosti vključili vsebine iz naše naravne in kulturne dediščine. Leta 2011 smo v okviru UNESCOVEGA projekta posvojili našo šolsko zgradbo in tako prispevali k boljšemu razumevanju lokalne in globalne dediščine. O naravni dediščini, listopadni vzpenjavi, ki se po naši stavbi vije že skoraj 80 let, bo tekla beseda na okrogli mizi, ki bo prva izmed prireditev ob visokem jubileju.

  oš2 / oš3 / sš

6. oktober

Vrtec Otona Župančiča Maribor, Oblakova ulica 5, OE Lenka, Ulica Pohorskega odreda, in OE Mehurčki, Ulica Arnolda Tovornika 12

- i** Vrtec Otona Župančiča Maribor
stanislava.lesnik@guest.arnes.si
www.vrtec-ozupancia-mb.si

16.00

VILLA RUSTICA, DELAVNICE

Otroci bodo raziskovali območje rimske podeželske vile – ville rustice, ki je bila del mariborskega polja. Obravnavana tema se bo v vrtno izvajala 14 dni in bo zajemala vsa področja kurikula – jezik, matematiko, družbo, naravo, umetnost in gibanje. Otroci bodo aktivno sodelovali pri raziskovanju zgodovine nastanka podeželske vile. Ugotavljali bodo, kakšna je bila, čemu je bila namenjena, kje je bila postavljena, iz česa je bila zgrajena. Ob zaključku pa bodo potekale delavnice, na katerih bodo otroci ob pomoči staršev izdelali naselja iz različnih materialov (iz kamna, lesa, siporeksa, gline ...).

 v

6. oktober

Osnovna šola Draga Kobala Maribor,
Tolstojeva ulica 3

- i** Osnovna šola Draga Kobala Maribor
marjetka.berlic@guest.arnes.si
www.os-dragakobala.si;
Muzej narodne osvoboditve Maribor;
ZVKDS, Območna enota Maribor

18.00

FABRIKE!

Industrijska arhitekturna in tehnična dediščina Maribora je izjemno bogata in pestra ter pogosto spregledana. Zastopane so bile domala vse panoge, o katerih danes pričajo večinoma opuščeni ali za nove dejavnosti preurejeni tovarniški kompleksi. Ali veste, da je tu nastal prvi avto, prvi žerjav, prvi pralni stroj, prvo računalniško omrežje nekdanje države? Učenci OŠ Draga Kobala se bodo podali na vodeno pot (s kustosom Muzeja narodne osvoboditve) in si ogledali industrijske predele našega mesta, prisluhnili dejstvom, zgodbam, spominom. Zbrali in zapisali bodo spomine nekdanjih zaposlenih, pripravili razstavo (v sodelovanju z ZVKDS, Območna enota Maribor). Svoja spoznanja bodo predstavili na dogodku, s katerim se bomo vrnili v tiste dni, ko so bile mariborske tovarne polne življenja.

OŠ1 / OŠ2 / OŠ3 / SŠ

8. oktober

Vetrinjski dvor, Vetrinjska ulica 30

- i** Zavod MARS Maribor
031 721 815 (Vojka Miklavc)
info@marsmaribor.org
www.marsmaribor.org

16.00-20.00

KOŽUHANJE: (FL)ETNO DRUŽINSKO LIČKANJE KORUZE

(FL)ETNO je projekt, ki obeležuje različne ljudske praznike in navade ter tako krepi zavedanje o preteklosti, o kulturi, ki jo je neki narod gradil in jo določa. »Dediščina je vse tisto bogastvo, mimo katerega hodijo mnogi z zaprtimi očmi in ga ne vidijo.« (Prof. dr. Janez Bogataj)

Povabljeni zato vsi, stari in mladi, in obujanje običaja pospravljanja poljskih pridelkov z delavnico in druženjem. Skupnost, pesem, zavedanje dediščine, ker so važne korenine!

 V / OŠ1 / OŠ2 / OŠ3

8. november

Srednja prometna šola Maribor,
Preradovičeva ulica 33

- i** Srednja prometna šola Maribor
romana.orthaber@gmail.com

16.00

RAZIŠČIMO SVOJ KRAJ, ODPRTJE RAZSTAVE

Dijaki bodo raziskovali kulturno dediščino v svojem domačem kraju. Preučevali bodo značilnosti svojega kraja: kulturne spomenike, stavbe, izkopanine in obeležja ter se seznanili z legendarnimi liki in predmeti iz svojega okoliša. Projektno delo bo potekalo v sklopu pouka in umetniškozgodovinskega krožka. Rezultate medpredmetnega sodelovanja bomo predstavili na razstavi v prostorih šole.

 OŠ2 / OŠ3 / SŠ

6. oktober

Podružnična šola Marjeta na Dravskem polju, Kmetija Šolar, čebelarstvo, lončarstvo

- i** Osnovna šola Starše, Podružnica Marjeta na Dravskem polju
klavdija.kocjan@gmail.com

8.15-12.45

DEJAVNOSTI NAŠIH PREDNIKOV SE OHRANJAJO IZ RODA V ROD

Marjeta na Dravskem polju ima zanimivo zgodovinsko ozadje. Prvi zapisi o vasi so iz 13. stoletja. V srednjem veku je bil na tem mestu srednjeveški stolp, kasneje po postavitvi kapele v čast sv. Marjete se je vas začela imenovati Sv. Marjeta na Dravskem polju. V 16. in 17. stoletju je bila to ena najbogatejših vasi v Dravski dolini. Prav zato smo se odločili, da bomo raziskali, katere kmečke in obrtniške dejavnosti so se ohranile do danes. Učenci POŠ Marjeta bodo raziskovali in spoznavali opravila, ki so jih naši predniki opravljali nekoč in jih opravljamo še danes, morda le nekoliko drugače, s sodobnimi pripomočki. Pri teh opravilih bodo učenci tudi aktivno sodelovali. Obiskali bomo kmetijo, lončarja in čebelarja. Učenci bodo svoja spoznanja strnili na plakatih in z likovnimi izdelki. Rezultate dela bomo ob ljudski glasbi predstavili na zaključni prireditvi učencem in staršem.

 V / OŠ1 / OŠ2

3.–7. oktober

Vrtec Ormož, Dobravska 13a

i Vrtec Ormož
petra.trstenjak@guest.arnes.si
www.vrtec-ormoz.si

7. oktober, 10.00

KULTURNA DEDIŠČINA NAŠEGA KRAJA

V tednu kulturne dediščine bomo s pomočjo zunanjih sodelavcev spoznavali kulturno dediščino našega kraja. Vsaka skupina bo v tem tednu in vse šolsko leto spoznavala določeno obrt ali običaje ali zgodovino našega kraja. Zadnji dan v tednu kulture bomo lokalni skupnosti predstavili rezultate z razstavo. Za konec šolskega leta bomo pripravili zaključno prireditev, na kateri bomo prikazali izsledke celoletnega raziskovanja.

V

30. september–7. oktober

Osnovna šola Olge Meglič Ptuj, Prešernova ulica 31

i Osnovna šola Olge Meglič Ptuj
alena.kandric@olgica.si
www.olgica.si;
Pokrajinski muzej Ptuj – Ormož

8.20–12.45

LOVIMO TRENUTKE PRETEKLOSTI:
ŽIVLJENJE NA GRADU

V šoli in na ptujskem gradu bomo ves teden izvajali številne dejavnosti, med katerimi bodo učenci bolje spoznali in razumeli čas graščakov. Pri svojem raziskovanju in delu se bodo srečevali z različnimi viri. Učenci bodo v različnih starostnih skupinah z različnimi oblikami pouka spoznavali zgodovino gradu, prebivalce, značilnosti stavbe, prostore, opremo, pohištvo, tapiserije, oblačila, hrano, viteštvo, pisavo, dokumente, ples, igro ... Na raznih delavnicah bodo kreirali zanimive izdelke in uprizoritve, ki jih bomo postavili na ogled širši javnosti.

oŠ1 / oŠ2 / oŠ3

30. september–8. oktober

Ptujski grad, Na gradu 1

i Pokrajinski muzej Ptuj – Ormož
pedagogi@pmpo.si, www.pmpo.si

9.00–13.00

MAVRICA GRAJSKE MIŠKE FLORMAJ

Grajska miška Flormaj bo otroke popeljala po galeriji ptujskega gradu. Seznanila jih bo s pojmi, kot so slika, portret in tihožitje. Pokazala jim bo platno, oljne barve in pozlato. Otroci bodo sestavljali velike sestavljanke z motivi slik, nato jih bo miška naučila mešati barve in naslikati mavrico.

V / oŠ1

30. september

Gimnazija Ptuj, Volkmerjeva cesta 15

i Gimnazija Ptuj
jelka.kokol-plosinjak@guest.arnes.si

10.00–12.00

RIMLJAN, NE JEZI SE!

Dijaki bodo na zabaven in sproščen način predstavili družabno igro Rimljan, ne jezi se!, ki so jo izdelali sami. Nastala je v okviru projekta Posvojimo spomenik – Rimska cesta. Igra je zasnovana kot poenostavljen zemljevid, na katerem vse poti vodijo v Rim. Tekmovalci ali pa ekipe v skladu s predpisanimi pravili odgovarjajo na vprašanja iz treh sklopov (rimska država – splošno, rimske ceste, naši kraji pod Rimljani), na voljo pa so jim tudi jokerska vprašanja. Prepričani smo, da zabave in pridobljenega znanja ne bo manjkalo.

oŠ3 / sŠ

5. oktober

Pokrajinski muzej Ptuj Ormož, Muzejski trg 1

- i** Pokrajinski muzej Ptuj – Ormož
metka.stergar@pmpo.si, pmpo.si;
ZVKDS, OE Maribor
milena.antonc@zvkd.si, www.zvkd.si;
Gimnazija Ptuj, www.gimptuj.si

10.00–12.00

ODKRIJMO PRAVO PODOBO –
RESTAVRIRANJE SLIK NA PLATNU

V bogati zbirki slik na platnu, ki domujejo v PM Ptuj, jih je večina doživela različne bolj ali manj strokovne posege restavriranja. Prvi posegi so bili bolj obnovitveni kot restavratorski, saj so prevečkrat pustili svoj pečat na umetnini. V muzejskih prostorih si boste lahko ogledali serije restavriranih slik (Turkerije, plemiški in cesarski portreti), ki so rezultat dolgoletnega sodelovanja med Pokrajinskim muzejem Ptuj – Ormož in ZVKDS. Mag. Bine Kovačič, restavratorsko-konservatorski svetnik, je izvedel večino restavratorskih posegov in svoje bogate izkušnje bo delil z vami. Pridružite se mu pri odkrivanju prave podobe.

oš3 / sš

6. in 7. oktober

Osnovna šola Mladika, Žnidaričevi nabrežje 1

- i** Osnovna šola Mladika
02 787 61 30
natasa.vauda@mldatika.si

8.30–13.00

ISKANJE ZAKLADOV NAŠEGA MESTA

Z dogodkom želimo opozoriti na skrite zaklade kulturne dediščine v našem mestu. S pomočjo mobilnih aplikacij in koordinat, zemljevidov in slik bodo udeleženci iskali različne spomenike naše bogate dediščine, ob tem bogatili svoje znanje o naši kulturni dediščini, razvijali orientacijske sposobnosti in krepili medsebojno sodelovanje.

i oš1 / oš2 / oš3 / sš

7. oktober

Osnovna šola Ljudski vrt Ptuj, Župančičeva ulica 10

- i** Osnovna šola Ljudski vrt Ptuj
edita.celofiga@guest.arnes.si
www.os-ljudskivrtptuj.si

8.15–12.40

DEDIŠČINA V ROKAH MLADIH,
KULTURNI DAN

V projektnem tednu bodo sodelovali vsi učenci. Potekale bodo kreativne delavnice, ki jih bodo izvajali povabljeni umetniki in rokodelci, učitelji in dijaki Srednje šole za gostinstvo in turizem Maribor, Biotehniške šole Ptuj in Ekonomske šole Ptuj ter učitelji naše šole. Učenci bodo lahko sodelovali in ustvarjali na različnih kreativnih delavnicah, se udeležili tematskega pohoda mimo kulturnih stavb in spomenikov na Ptuj, obiskali mestno knjižnico, si ogledali etnološko zbirko v Pokrajinskem muzeju Ptuj, obiskali Krajinski park Šturmovce in Dominkovo domačijo, si ogledali izdelavo tradicionalnih mask na Ptuj, se učili ličkanja koruze ter se na čajanki družili z babicami in dedki, ki jim bodo pripovedovali o življenju nekoč. Poseben poudarek bomo namenili medgeneracijskemu druženju, zato bomo aktivno sodelovali s Četrtno skupnostjo Ljudski vrt.

i oš1 / oš2 / oš3

10. oktober

Osnovna šola Olge Meglič Ptuj, Prešernova ulica 31

- i** Osnovna šola Olge Meglič Ptuj
alena.kandric@olgica.si
www.olgica.si

18.00

KAJ SE SKRIVA ZA VELIKIM
TREBUHOM,
GLEDALIŠKA UPRIZORITEV
IN RAZSTAVA

Trenutke preteklosti bomo sklenili s prireditvijo. Šolska gledališka skupina bo uprizorila igro Kaj se skriva za velikim trebuhom. Širši javnosti pa bomo na ogled postavili izdelke, ki bodo nastajali v likovnih, tehničnih, kaligrafskih, glasbenih in literarnih delavnicah (risbe, slike, intarzije, štukature, srednjeveške igre, sestavljanke, makete, zgodbe, lutke, kostume, vstopnice ...). Pri vsem bodo učenci razvijali kritičen odnos do kulturne dediščine in čustveno pripadnost svojemu kraju ter se hkrati učili ceniti vrednote in lepote, ki jih obdajajo.

i oš1 / oš2 / oš3

1.–30. september

Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica, Trg svobode 16

i Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica
02 805 51 00
info@knjiznica-slovenskabistrica.si
www.knjiznica-slovenskabistrica.si

9.00

RAZSTAVA GLINENIH IZDELKOV

Na razstavi se predstavljajo člani društva KID keramikov in lončarjev Podravja MAJOLIKA iz Slovenske Bistrice, ki je bilo ustanovljeno leta 2002. Njihova ljubezen je lončarsko vreteno in večina izdelkov nosi certifikat Izdelek domače in umetnostne obrti. Njihova članica Stanka Janžič je ponosna lastnica prve nagrade, ki jo je osvojila na razpisu Bistriški spominek 2008, za izdelek Bistriška čaša. S tokratno razstavo glinenih izdelkov v ospredje stopa podeželje.

 v / oš1 / oš2

1. oktober

Center domače in umetnostne obrti, Rokodelska zadruga, z. b. o., Grajska 13

i Center domače in umetnostne obrti, Rokodelska zadruga, z. b. o.
zadruga.cduo@gmail.com
www.keramikacenter.com;
Društvo MAJOLIKA, so. p.

9.00–18.00

DAN ODPRTIH VRAT

V keramičnem ateljeju predstavljamo lončarsko kulturno dediščino, replike uporabnih izdelkov »iz babičine kuhinje in dedkove kletke«, ki jih je mogoče kupiti, prikaz dela na lončarskem vretenu, v katerem se bodo lahko preizkusili tudi obiskovalci. S svojimi rokodelskimi izdelki in delavnicami se bodo predstavljali tudi člani rokodelske zadruge. Na ogled je razstava sodobne likovne interpretacije predmetov kulturne dediščine Nazaj v prihodnost članov Društva MAJOLIKA, so. p.

 v / oš1 / oš2 / oš3 / sš

5. oktober

Zunanje dvorišče gradu Slovenska Bistrica, Grajska 13

i Karin Lavin
lavin@iol.net, www.karinlavin.com;
Vrtec Otona Župančiča Slovenska Bistrica

16.30

NOTRANJI UTRIP MESTNEGA JEDRA

Kako doživeti prostor kot živ organizem in občutiti notranji utrip mestnega jedra? Z razvijanjem senzibilnosti in notranjih čutil prepoznavamo spregledana sporočila dediščine. Kraj lahko doživimo celostno in poglobljeno. Tečaj senzibilizacije, ki je potekal pozimi in spomladi kot dodatno strokovno izpopolnjevanje vzgojiteljev Vrta Otona Župančiča v Slovenski Bistrici, zaključujemo s postavitvijo prostorske instalacije akademske slikarke Karin Lavin. Ob izrazu notranjih kvalitet mestnega prostora predstavljamo delo in ustvarjalnost vzgojiteljev, ki so sodelovali na letošnjem tečaju na temo Sonce, dih in ritmi življenja.

5. oktober

Razstavišče Pristava, Center domače in umetnostne obrti, Rokodelska zadruga, z. b. o., Grajska 13

i Kulturno izobraževalno društvo keramikov in lončarjev Podravja MAJOLIKA, so. p.
zadruga.cduo@gmail.com
www.keramikacenter.com;
Karin Lavin

17.00

NAZAJ V PRIHODNOST, VODSTVO PO RAZSTAVI

Ob zaključku razstave, ki je na ogled v razstavišču od 9. maja 2016 in predstavlja sodobno likovno interpretacijo predmetov iz kulturne dediščine, organiziramo vodenje po razstavi z akademsko slikarko Karin Lavin, ki nam bo predstavila pomen raziskovanja dediščine kot vira znanj in inspiracij za generiranje celostnega razvoja v okolju, s podukom na izražanju osebne ustvarjalnosti ter oblikovanju novih odnosov sodelovanja.

 v / oš1 / oš2 / oš3 / sš

5. oktober

Viteška dvorana, grad Slovenska Bistrica, Grajska ulica 11

i Karin Lavin, lavin@siol.net, www.karinlavin.com; Vrtec Otona Župančiča Slovenska Bistrica; Državljska pobuda za Integralno zeleno Slovenijo, integralna-zelena-slovenija.si, www.trans-4-m.com
Zavod za kulturo Slovenska Bistrica

18.00

PREDSTAVITEV KNJIGE INTEGRAL GREEN SLOVENIA (INTEGRALNA ZELENA SLOVENIJA)

V Državljski pobudi za integralno zeleno Slovenijo v sodelovanju s Centrom za integralni razvoj Trans4m iz Ženeve razvijamo slovenski in evropski model integralnega zelenega gospodarstva in družbe, ki je podrobno predstavljen v knjigi Integral Green Slovenia. V novem gospodarskem in družbenem modelu razvoja poudarjamo etično, moralno jedro in pametno integracijo ukrepov za trajnostni razvoj.

Vse sodelujoče organizacije, od podjetij, kot je Domel, in občin, na primer Poljčane, do javnih ustanov, kot je Vrtec Otona Župančiča Slovenska Bistrica, pri svojem delu dajejo poseben poudarek dediščini okolja.

Knjiga Integral Green Slovenia (uredniki Pičiga, Schieffer, Lessem) je izšla pri založbi Routledge v Veliki Britaniji. Znanstveno delo je nastalo s sodelovanjem avtorjev nove teorije integralne zelene ekonomije prof. Ronnija Lessema in prof. Alexandra Schiefferja iz Centra za integralni razvoj Trans4m v Ženevi.

30. september in 1. oktober

Osnovna šola Antona Ingoliča Spodnja Polskava: Spodnja Polskava 240, Pionirska ulica 13, Pragersko, in Ingoličeva ulica 6, Zg. Polskava

i Osnovna šola Antona Ingoliča Spodnja Polskava
o-sppolskava.mb@guest.arnes.si
www.ingoliceva.si

8.20-16.10

KAJ SE SKRIVA ZA VSEMI TEMI ZIDIVI

V okviru projektnega dela bomo spoznavali arhitekturo 20. stoletja. Najprej bomo proučili vire v različnih institucijah, nato medsebojno primerjali gradivo, kot so načrti, uporabljene gradbeni materiali, namen gradnje, smernice, prezidave, uporabnost danes, ... Pripravili bomo: likovno in fotografsko razstavo, zemljevid ter pot po arhitekturi 20. stoletja, izdelali večjezični vodič po lokacijah, učenci pa bodo svoje sovrstnike tudi po tej poti vodili. Stavbe, ki jih bomo spoznali in njihove zgodbe, nam bodo navdih za literarno ustvarjanje, ki ga bomo povezali v kulturni program ob odprtju razstave.

oŠ1 / oŠ2 / oŠ3

6. oktober

Zbor pri baru Kleopatra, Dravinjska cesta 98.

i Zavod RS za varstvo narave, OE Maribor
02 333 13 72
andreja.senegacnik@zrsvn.si
www.zrsvn.si

9.00-13.00

SPozNAJ NARAVNO IN KULTURNO DEDIŠČINO DRAVINJSKE DOLINE

Obiskovalci bodo med sprehodom, ki se bo pričel pri Opazovalnici za ptice ter bo zaključen v Studenicah, spoznali naravno in kulturno dediščino Dravinjske doline. Predstavljen bo pester svet ptic, dvoživk, žuželk, plazilcev, metuljev in rib. Reka Dravinja je z ohranjeno naravno strugo ena izmed bolje ohranjenih nižinskih rek v Sloveniji. Močvirni travniki, mrtvice, samotna drevesa in mejice dajejo čar kulturni krajini, ki jo je skozi stoletja sooblikoval človek. Sprehod med travniki, mimo ohranjenih kozolcev vse do mističnih Studenic, bo obiskovalcem razkril dediščino, ki bogati in vznemirja. Zaključen bo ob kraških izvirih nad samostanom, kjer bomo spoznali kraško naravo Boča in legendo o Bočkem zmaju. Seveda ne bomo pozabili omeniti Špelke, razbojnice, ki je pred stoletji sejala strah in trepet med popotniki, ki so romali skozi poljčanski okoliš do ljubičenske Materje Božje ali pa še dlje, do ene najlepših baročnih cerkva na Slovenskem, na Sladko goro.

oŠ2 / oŠ3

5. oktober

Osnovna šola Starše, Starše 5

i Osnovna šola Starše
leonida.babic@guest.arnes.si

17.00

KULTURNA DEDIŠČINA PODEŽELJA

Projekt DEKD, ki letos poteka na temo Dediščina okoli nas, omogoča, da učenci spoznavajo osnove prepoznavanja, ohranjanja in varovanja kulturne dediščine. Med različnimi dejavnostmi, h katerim bomo pritegnili tudi lokalna društva, bodo učenci spoznavali snovno in nesnovno kulturno dediščino podeželja, ki zaradi spremenjenega načina življenja vse bolj izginja. Dejavnosti, ki bodo potekale v tednu evropske kulturne dediščine, bodo za zaključek učenci predstavili svojim staršem.

oŠ1 / oŠ2 / oŠ3

Velika Nedelja, Seneschi

30. september

Turistična kmetija Sonja Ozmec (Šajbekova domačija), Seneschi

i Vrtec Velika Nedelja, 02 719 81 73
milena.vrabcic@gmail.com

MUZEJ STARE MIZARSKE OBRTI

Otroci in starši bodo spoznavali orodja, ki so jih nekoč uporabljali za delo v mizarstvu. Peš se bomo odpravili v smeri Drakšla do Senescev, kjer je muzej stare mizarске obrti.

v

Velika Nedelja

5. oktober

Vrtec Velika Nedelja, Velika Nedelja 7 a

i Vrtec Velika Nedelja, 02 719 81 73
milena.vrabcic@gmail.com

USTVARJALNE DELAVNICE IZ GLINE Z LONČARKO URŠO

V vrtcu nas bo obiskala lončarka Urša Ambrož. Predstavila nam bo delo lončarja. Otroci bodo modelirali iz gline in si izdelali en lončarski izdelek.

v

7. oktober

Vrtec Velika Nedelja, Velika Nedelja 7 a

LJUDSKI PLESI NEKOČ

Folklorna skupina Kulturnega društva Podgorci nam bo predstavila folklorne kostume in prikazala ljudske plesе. Otroci se bodo naučili en ples.

v

Zgornja Velka

25. september

Muzej norosti, grad Cmurek, Trate 7

i Avstrijski zvezni urad za spomeniško varstvo, www.bda.at;
Zavod Muzej norosti, muzejnorosti.eu

10.00–16.00

Vodstva ob 12.00, 13.00 in 14.00

15.00 predavanje dr. Igorja Sapača

DAN ODPRTIH VRAT

V zgodovinsko bogati stavbi, ki je bila nazadnje bolnišnica za psihične bolnike, je zdaj aktiven projekt Muzej norosti. Pridite na vodeni ogled od mostu čez Muro do gradu ter odkrivajte kulturno in naravno dediščino okoli gradu. Pri vodenjih po gradu in razstavi bomo predstavili tudi Muzej norosti. Več o zgodovini gradu Cmurek in o gradovih v Sloveniji boste izvedeli v predavanju dr. Igorja Sapača.

Ob lepem vremenu se bomo ob 10. uri zbrali na slovenski strani mostu čez Muro in se sprehodili do gradu. Sprehod traja 2 uri.

v

Žetale

1. oktober

Čeremožiše 45 b

i Osnovna šola Žetale
lidija.seserko@sola-zetale.si

9.00–10.00

ZNALI SO. ALI ŠE ZNAMO?

Dediščina nas spremlja na vsakem koraku. Ne glede na to, v kakšni obliki jo srečujemo in spoznavamo, nas vedno bogati in nam daje nekaj novega. Z otroki iz vrtca in učenci osnovne šole bomo dediščino okoli nas gledali z odprtimi očmi. Obiskali bomo muzej na prostem v Rogatcu, na različnih delavnicah bodo ustvarjali in svoje izdelke predstavili tudi na razstavi.

v / oŠ1 / oŠ2 / oŠ3

7. oktober

Osnovna šola Fokovci, Fokovci 32

i Osnovna šola Fokovci
02 544 90 20
ravnateljica.osmsfo@guest.arnes.si;
Vrtci občine Moravske Toplice – enota
Fokovci

8.00–18.00

DEDIŠČINA OKOLI NAS

Letos smo se odločili, da si v bližnji okolici ogledamo tri mline, ki so nekoč delovali, sedaj pa žal mirujejo. Prireditev smo poimenovali Ko mlinček ropoče. V popoldanskem času bomo v okviru različnih delavnic poskušali obuditi kulturno dediščino v obliki različnih izdelkov in dejavnosti. V popoldanskem času pa bomo obiskali še obstoječe mline. Pohod bo trajal predvidoma od 13.30 do 18.00.

 V / OŠ1 / OŠ2 / OŠ3

25. september

Špital, Maistrov trg 1

i Avstrijski zvezni urad za spomeniško varstvo, www.bda.at; Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, www.zvkds.si

9.00–19.00

VODSTVO PO NEKDANJEM MEŠČANSKEM ŠPITALU

Zgradba, ki je znana kot stari meščanski špital, stoji pod grajskim gričem, v neposredni bližini cerkve sv. Petra. Prvič se omenja leta 1363, leta 1614 je bila dozidana, v današnji pojavnosti pa je iz zadnje velike predelave iz leta 1764. Leta 2006 je bil objekt celovito obnovljen, od leta 2013 so v njem muzejski prostori. Špital je redki primer meščanske arhitekture tega tipa v Sloveniji. Edinstvena je tudi njegova podstrešna konstrukcija. Ogled bo vodila Nataša Kiš, ZVKDS, Območna enota Maribor.

 V / OŠ1 / OŠ2 / OŠ3

25. september

Dom penine, Jurkovičeva ulica 25

i Avstrijski zvezni urad za spomeniško varstvo, www.bda.at; Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, www.zvkds.si

7.00–19.00

Vodstvo vsake pol ure od 12.30 do 15.30

VODSTVO PO OBJEKTU DOM PENINE

Stavba stoji pod grajskim gričem ob Jurkovičevi ulici, ki s Kerenčičevo ulico in grajskim gričem sestavlja najstarejši del današnje Gornje Radgone, t. i. Gornji Gris. Do leta 1919 je bila Gornja Radgona z grajskim gričem, Maistrovo, Jurkovičevo in Kerenčičevo ulico predmestje avstrijske Radgone. Enonadstropna zgradba predstavlja kvalitetno meščansko arhitekturo 16. in 17. stoletja. Domnevno okoli leta 1900 so ji na novo prekrili streho in jo podaljšali nad dvoriščnim delom. Stavba je bila leta 2012 v celoti obnovljena. Ogled bo vodila Nataša Kiš, ZVKDS, Območna enota Maribor.

30. september–8. oktober

Muzej Špital, Maistrov trg 1

i Muzej Špital
spital@kulprotur.si
www.kulprotur.si/spital;
Pomurski muzej Murska Sobota

10.00

POLONCA CIGLARI, DELAVNICA

Na delavnici bomo otroke opozorili na stavbno dediščino, ki je manj opazna na gospodarskih objektih v okolici Gornje Radgone oziroma na podeželju. Poigrali se bomo tudi s kamnitimi portali in lesenimi vrati podeželskih kmečkih hiš ter z njihovo ornamentiko in simboliko. Otroci bodo z uvodno didaktično pomen prezračevalnih lin in njihovo estetsko/likovno vrednost ter tudi posebnosti stavbnih detajlov v Gornji Radgoni in okolici. Iz »cigelčkov« (glinenih opek oziroma domin) bodo sestavili po vnaprej določeni skici vzorce prezračevalnih lin in ob tem razmišljali o svojih drugačnih postavitvah in gradnji ornamentalnih prezračevalnih linah.

 V / OŠ1 / OŠ2 / OŠ3

Grad

30. september–7. oktober

Grad Grad, Grad 191

i Javni zavod Krajinski park Goričko, park.goricko@siol.net
www.park-goricko.org
Pomurski muzej Murska Sobota

10.00–16.00

JOŽE KOLOŠA - KOLOŠ

Razstava fotografij Jožeta Kološe - Kološa iz Pomurskega muzeja v Murski Soboti bo na ogled v palačijo gradu Grad.

 V / oš1 / oš2 / oš3 / sš

3.–7. oktober

VRTCI, OSNOVNE IN SREDNJE ŠOLE, ZAVODI, DRUŠTVA IN KULTURNI DOMOVI PO VSEJ SLOVENIJI

i Slovenski gledališki inštitut – Gledališki muzej
sandra.jenko@slogi.si, www.slogi.si

9.00–15.00

SLOGI MOBILNI – GLEDALIŠKA DEDIŠČINA NA OBISKU

Opis je na strani 94.

Grad

30. september

Grad Grad, Grad 191

i Javni zavod Krajinski park Goričko
02 551 88 60
park.goricko@siol.net
www.park-goricko.org;
Pavlova hiša v Potrni/Laafeld

10.00

ŽIVLJENJSKE POTI

Posvetu o migrantkah bo sledilo odprte razstave z naslovom Življenjske poti – slovenske zdomske delavke na avstrijskem Štajerskem. Razstava bo na gradu Grad na ogled do 30. novembra 2016.

 V / oš1 / oš2 / oš3 / sš

Grad

1. oktober

Doživljajski park Vulkanija, Grad 174

i Doživljajski park Vulkanija
02 553 10 00
info@vulkanija.si, www.vulkanija.si

11.00 in 13.00

USNJE IN KAMEN – USNJARSTVO IN GEOLOGIJA

Lednarjeva usnjarna je del Doživljajskega parka Vulkanija, v njej pa so geološki muzej ter ostanki nekdanje usnjarne. Z ogledom usnjarne boste spoznali geologijo, kamnine in naravo Goričkega ter nekdanjo usnjarsko obrt, ki se je izvajala v tej hiši. Spoznali boste star način predelave usnja, si ogledali razstavo in spoznali zanimivo interpretacijo geologije. V Lednarjevi usnjarni bosta potekali dve delavnici na temo usnjarstva, na katerih si boste lahko izdelali nakit iz usnja in energijskih kamnov.

 oš1 / oš2 / oš3 / sš

Grad

2. oktober

Grad Grad, Grad 191

i Javni zavod Krajinski park Goričko
02 551 88 60
park.goricko@siol.net
www.park-goricko.org

10.00–16.00

DAN ODPRTIH VRAT NA GRADU GRAD

Ob ogledu stalnih razstav Grad Gornja Lendava in njegov prostor v času, stavbnem razvoju in oblačilnem videzu rodbine Szechy se boste sprehodili skozi preteklost gradu. Na ogled bodo tudi gostujoče razstave ter vsebine o naravi Goričkega. Posebno etnološko dediščino boste odkrivali v muzejskih delavnih kolarstva, kovaštva, tkalstva, zeliščarstva, lončarstva in žganjekuhe. Prepustili se boste lahko tudi pozitivnim vibracijam grajskih energij in se sprehodili v prijetnem parku s starodavnimi drevesi.

 V / oš1 / oš2 / oš3 / sš

Grad

2. oktober

Doživljajski park Vulkanija, Grad 174, 9264 Grad

i Doživljajski park Vulkanija
02 553 10 00
info@vulkanija.si, www.vulkanija.si

11.00, 14.00 in 16.00

SKOZI LEGENDE Z VLAKOM PO VULKANSKI DEŽELI

Doživljajski park Vulkanija predstavlja gorički vulkan izpred treh milijonov let. Na interaktivni način in skozi igrice ter 3D filme vas krtek Oli popelje v svoj podzemni vulkanski svet, kjer doživite izbruh goriškega vulkana. Poleg vulkanskih kamnin pa nas v tej vulkanski deželi pričakajo tudi številne legende, ki še danes burijo duhove in nas spominjajo na nekdanje grajsko življenje. Z Oli vlakom se bodo obiskovalci popeljali po vulkanski deželi, na poti pa iskali kristale olivina, spoznali krater našega vulkana in slišali več legend, ki jih bodo popeljale v preteklost.

 0Š1 / 0Š2 / 0Š3 / SŠ

Grad

8. oktober

Grad Grad, Grad 191

i Javni zavod Krajinski park Goričko
02 551 88 60, park.goricko@siol.net
www.park-goricko.org

10.00–17.00

11. JESENSKI BAZAR

Na dvorišču gradu Grad bodo goričke kmetije in rokodelci na stojnicah ponudili izdelke in pridelke, ki ohranjajo kulturno krajino in naravo ter dediščino obrti. V objemu grajskih arkad boste lahko pričali bogatemu kulturnemu in glasbenemu programu ter delavnicam. Podelili bomo priznanja za naj travnik in naj sadovnjak v Krajinskem parku Goričko.

 V / 0Š1 / 0Š2 / 0Š3 / SŠ

18.00

RAZSTAVA 5 D

Razstava bo bogata s fotoutrinki fotografov petih dežel, Madžarske, Hrvaške, Avstrije, Italije in Slovenije. Odprtju razstave v palačju gradu bo sledil koncert s pianistko Olgo Kous. Razstava bo na ogled do 1. decembra 2016.

 V / 0Š1 / 0Š2 / 0Š3 / SŠ

Kuzma

3. oktober

Osnovna šola Kuzma, Kuzma 20

i Osnovna šola Kuzma
jozica.fukas@gmail.com
brigita.barbaric@guest.arnes.si
www.oskuzma.si

12.00–16.00

KORINA

Iz krep papirja izdelamo tradicionalne rože različnih barv. Rože se nanizajo na kovinsko ogrodje, ki je v obliki krone in predstavlja veliko rožo, imenovano korina. To so v času pusta nosili po vasi vaščani, ki so se oblekli v različne maske. Pogoj, da so korino smeli nesti po vasi, pa je bil ta, da se v vasi nihče ni smel poročiti. Pri glavnem obredu se mora najstarejši fant v vasi poročiti s korino. V povorki so različne tradicionalne maske; obvezne so nosač rože, družžbani in posvarbice, pozvačin, policaji, stršijina in stršijnjca. Povorko spremljajo domači muzikanti. Povorka se ustavi na določenih mestih v kraju, kjer maske zaplešejo. Na koncu sledijo dražba – licitacija korine, ples copnic ob ognju in skupno rajanje. Ponudijo se tudi tradicionalne jedi in dobrote, značilne za pustni čas. Že na jesen bomo skupaj z učenci in starši pod vodstvom mentorice Jožice Fūkaš in Brigite Barbarič izdelovali tradicionalno korino. Sama prireditev, značilna izključno za kraj Kuzma, bo potekala na pustno soboto.

 0Š1 / 0Š2 / 0Š3

Lendava

4. oktober

Lendavska gledališka in koncertna dvorana, Trg Györgya Zale 1

i Zavod RS za šolstvo, vladimir.pirc@zrss.si
www.kulturnibazar.si;

9.00–17.00

KAKO S KULTURO IZBOLJŠAMO OTROKOV IN MLADOSTNIKOV VSAKDAN, POSVET

Posvet podpira nacionalni razvoj kulturno-umetnostne vzgoje in je namenjen strokovnim delavcem vzgojno-izobraževalnih zavodov, kulturnih ustanov in lokalnih skupnosti. Predstaviti želimo pomen in učinkovitost načrtne kulturno-umetnostne vzgoje ter spodbuditi tesnejše sodelovanje med vzgojno-izobraževalnimi zavodi, kulturnimi ustanovami/umetniki in lokalnimi skupnostmi. Primeri dobrih praks na nacionalni in lokalni ravni kažejo, da povezovanje prispeva k dostopnosti in kakovosti kulturno-umetnostne vzgoje, otrokom in mladim pa kakovostno izboljša vsakdan. Skupaj bomo preučili, kako bi izboljšali razmere za izvajanje kulturno-umetnostne vzgoje. Pester program bo vključeval tudi predstavitev novega e-priročnika Animirajmo! Animirani film v vrtcu in šoli, ogledali si bodo nekaj slovenskih animiranih filmov ter razstavo Pot knjige.

4.–18. oktober

Gledališka in koncertna dvorana, Trg Györgya Zale 1

- i** Javna agencija za knjigo RS; Bralno društvo Slovenije; Knjižnica – Kulturni center Lendava/Lendvai Könyvtár és Kulturális Központ, sebastijan.casar@kkl.si, zlatica.vuri@kkl.si

Med tednom 8.00–14.00

POT KNJIGE, RAZSTAVA

Razstava Pot knjige, od avtorja do bralca, je prikaz procesa nastanka knjige. Kratka zgodba, zapisana v stripu, avtorja Žige X. Gombača z ilustracijami Davida Krančana nas popelje v svet knjige z glavnim junakom, simpatičnim knjižnim moljem.

Plakati Pot knjige vključujejo tematske sklope: *Rojstvo knjige* – predstavitev avtorja, založbe, tiska, e-knjige; *Knjiga sreča bralca* – predstavitev knjigarne in knjižnice; *Zaljubimo se v knjige* – predstavitev orodja za promocijo knjige bralcu; promocija knjige in z njo povezane dejavnosti, nagrade, projekti; *V objemu besed* – srečanje bralca z ustvarjalci knjige oz. naš junak knjižni molj najde svoj dom.

Razstava potuje po Sloveniji in je dostopna šolam, knjižnicam in drugim zainteresiranim ustanovam.

6. oktober

Vrtec Ljutomer, Fulneška ulica 5

- i** Vrtec Ljutomer
vrtec.ljutomer@guest.arnes.si
(Ksenija Žuman);
TKD Babinci

16.00

KAK JE NEGDA BILO

V letu 2016 smo se odločili, da posvetimo večjo pozornost ljudskim plesom in rajalnim igram. Sodelovali bomo s folklorno skupino TKD Babinci. Člani tega društva bodo izvedli delavnice, na katerih bomo spoznali delček ljudskega izročila. Na osrednji prireditvi se bodo predstavili otroci in člani društva. Popeljali nas bodo v čas naših prababic in pradedkov. Skupaj s starši bomo pripravili tudi tradicionalne jedi in dobrote, ob katerih se bomo po končani prireditvi še družili.

1. oktober

Pomurski muzej Murska Sobota, Trubarjev dvored 4

- i** Pomurski muzej Murska Sobota
mateja.huber@pomurski-muzej.si

10.00

SECESIJSKA LEPTOTICA V POMURJU,
MUZEJSKA DELAVNICA

Na družinski muzejski delavnici vam bomo predstavili eno najlepših secesijskih stavb v Pomurju, zgrajeno leta 1907 kot poslopje Hranilnice južnega dela Železne županije. Stavba še danes daje prepoznavno podobo središču Murske Sobotne. Ne izstopa le po svoji arhitekturi, ampak tudi po okrasnih na pročelju v podobi čebel. Te simbolizirajo vrednote bančništva, kot so varčnost, marljivost in bogastvo. Po šabloni s pročelja bomo izdelali magnetek čebelice.

6. oktober

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota, Zvezna ulica 10

- i** Pokrajinska in študijska knjižnica
Murska Sobota
metka.sraka@ms.sik.si;
Pomurski muzej Murska Sobota;
gospa Doroteja Flisar

17.00

LIČKANJE KORUZE – LŪPANJE
KUKORCE: ZGODOVINA LIČKANJA,
USTVARJALNA DELAVNICA
IN PRAVLJIČNA URA

Najprej bomo udeležence popeljali v zgodovino ličkanja koruze oziroma lūpanja kukorce, saj je to kmečko opravilo že skorajda izumrlo. Učenci in malo mlajši bodo izvedeli, kako je bilo včasih ob zimskih večerih prijetno, kako so se ljudje družili, ali so bili odprti in enotni ter kako so si pomagali. Kratak zgodovinski pregled bomo zaključili s pravljico oziroma zgodbo o ličkanju koruze, na delavnici ličkanja pa bomo skupaj ustvarjali ter obujali spomine na našo preteklost in stare običaje.

Razkrižje

16.–18. september

Slomškov mlin, Razkrižje 30

i Paul Wadkin
paulwadkin@hotmail.co.uk;
Občina Razkrižje
monika.holc@razkrižje.si

AKTIVEN IN ZABAVEN KONEC TEDNA

Slomškovemu mlinu, čudovitemu 115 let staremu mlinu, se počasi vrača lesk iz preteklosti. Veliko truda, dela in sredstev je bilo v to že vloženi, obnovljen na zunanji strani in s povsem izvirmo notranjostjo Slomškov mlin že gostoljubno vabi k sobivanju z dediščino. V okviru promocijskih aktivnosti želimo Slomškov mlin predstaviti širši javnosti.

Na pobudo obiskovalcev mlina bomo skupaj zavihali rokave, čistili in urejali mlin z okolico, se družili, spoznavali in seveda, zabavili. Lepo vabljeni!

Selo

27. september

Selo, pri romanski rotundi

i TIC Moravske Toplice
janja.burmen@moravske-toplice.com
www.moravske-toplice.com

10.00–18.00

DAN ODPRTIH VRAT

Ob svetovnem dnevu turizma prirejamo dan odprtih vrat z vodenimi ogledi v romanski rotundi med 10.00 in 18.00.

oŠ2 / oŠ3 / sŠ

Tišina

7. oktober

Vrtec Plavček, Gederovci 16

i Vrtec Plavček pri Osnovni šoli Tišina
051 252 439 (Martina Žemljič)
031 354 143 (Petra Skalič)
www.os-tisina.si

DEDIŠČINA OKOLI NAS IN MED NAMI

Prireditev bo potekala na dvorišču podružnične šole Gederovci, ki je tudi del kulturne dediščine in na katero smo občani Tišine izredno ponosni. V kulturnem programu bomo prisluhnili ljudskemu petju in plesu, ki nas bosta popeljala v preteklost. Sledile bodo delavnice, na katerih se bomo odrasli in otroci preizkusili v igranju na ljudske instrumente, v izdelavi in igranju iger in igrač, ki so jih uporabljali nekoč, izdelovali pa bomo tudi makete objektov, ki so del kulturne dediščine našega okoliša. Prelevili se bomo v viteze, zato si bomo izdelali viteške oklepe, meče in še kaj. Obiskovalci bodo prejeli tudi knjižico, izdano ob zaključku projekta.

v / oŠ1 / oŠ2 / oŠ3

Veržej

25. september

Zavod Marianum Veržej, Puščenjakova ulica 1

i Občina Veržej
center.duo@marianum.si
www.marianum.si;
Zavod Marianum Veržej

09.00–17.00

MIHOLOV SEJEM

V sklopu Miholovega sejma se bodo na stojnicah predstavili rokodelci iz celotne Slovenije, ki imajo pridobljen certifikat Slovenija Art & Craft. Program bomo popestrili s ponudbo lokalne hrane ter ocenjevanjem prleške tünke in mesa iz zaseke. Tudi letos bo potekal otroški folklorni festival MiHeC fest, pri katerem praznovanju zavetnika sv. Mihaela pa bo opravljen blagoslov folklornih kostumov in ljudskih inštrumentov. V Rokodelskem centru bo na ogled jesenska razstava, ki jo pripravljajo v Rokodelskem centru Idrija.

2. oktober

Rihtarjeva domačija, Babno Polje 67

i Zavod Rihtarjeva domačija
041 260 985 (Alenka Veber)
alenka.veber@rihtarjeva-domacija.si
www.rihtarjeva-domacija.si;
Etnološka zbirka Palčava šiša;
Rihtarjeva domačija;
Društvo žena in deklet na podeželju
Ostrnice, Loška dolina;
Selankin mlin;
Malinaričeva žaga

8.00–19.00

Z ZELENEGA KRASA V GORSKI KOTAR- NA JUŽNI MEJI KRANJSKE – KJER SE ČAS ŠE VEDNO VRTI

V Gorski kotar bomo vstopili prek Babnega Polja. Pot bomo nadaljevali proti vasi Plešče, kjer si bomo ogledali Palčavo šišo iz sredine 19. stoletja – pomnik sožitja slovenske, hrvaške in nemške kulture na obmejnem delu Slovenije in Hrvaške. V njej ni predstavljeno le življenjsko okolje prebivalcev hiše in doline v zadnjih stoletjih, temveč tudi njihova kulturna dediščina.

7. oktober

Dolenja vas 70

i Društvo ETNO-EKO, tanja.gobec@gmail.com; Društvo Skrinja

15.00–17.00

DEDIŠČINA ŽIVI – SREČANJE LJUDSKIH GODCEV IN KULINARIČNA IZKUŠNJA

Med kulinarčno in glasbeno prireditvijo bomo tudi s pogovorom obujali in prenašali znanja starega načina igranja ljudskih instrumentov, predvsem harmonike. Prireditev bomo izvedli na vrtu, saj želimo obiskovalcem približati prvinost preživljanja sproščenih dogodkov in trenutkov v sami naravi. Skupaj z obiskovalci bomo sodelovali pri pripravi jedi z grede – to pomeni, da bomo uporabili sezonska živila.

3.–7. oktober

vrtni, osnovne in srednje šole, zavodi,
društva in kulturni domovi po vsej Sloveniji

i Slovenski gledališki inštitut – Gledališki muzej, sandra.jenko@slogi.si, www.slogi.si

9.00–15.00

SLOGI MOBILNI – GLEDALIŠKA DEDIŠČINA NA OBISKU

Opis je na strani 94.

30. september

Šobčeva domačija, Kal 18

i Zavod Šobčeva domačija
031 380 372
info@sobceva-domacija.si
www.sobceva-domacija.si

19.00

POKLON MOJSTROM LESARSTVA NA PIVŠKEM

Bogato zaledje gozdov je omogočilo, da so se v Pivški kotlini stoletja kalili najboljši mojstri obdelave lesa. Vrhunec je lesna industrija dosegla z razvojem podjetja Javor, ki je v svojih najboljših časih dajalo kruh več kot 1800 ljudem iz Pivške kotline. Med njimi so bili mojstri predelave in obdelave lesa. Med drugim so ustvarili večne modele stolov iz masivnega in vezanega lesa, ki še danes v marsikaterem domačem in tujem prostoru z izjemno oblikovno in praktično noto ostajajo tihe pričie bližnje preteklosti. Oblikovalec Branko Jurca, ki je ustvaril pomemben del teh modelov stolov, nam bo predstavil košček izjemne lesarske dediščine Pivške kotline.

oš2 / oš3 / sš

7. oktober

Ob robu vasi

i Društvo Univerza za tretje življenjsko obdobje Ilirska Bistrica
gmgaber@gmail.com (Marija Gaberšnik);
Vaška skupnost Nova vas pri Jelšanah

9.00

IZGINJAJOČA ZNANJA: OD SADJA DO MOŠTA

Kulturna dediščina je nenadomestljiva vrednota. Vsaka enota kulturne dediščine, ki je poškodovana ali uničena, bi bila izgubljena, če je ne bi obnovili. Mi smo se prav zato odločili, da bodo vaški mojstri in njihovi pomočniki obnovili uničeno napravo za trtje sadja in prešo, izpod katere bo prišel sladki mošt. Najprej smo izbrali ustrezen les. V aprilu in maju je potekala izdelava lesenih elementov. Poleti bo les zorel. Oktobra bomo naprave sestavili in na dan dogodka bo iz njih prišel mošt. Ob prijetnem druženju ga bomo pokušali. Hkrati poteka delo v sadovnjaku: čiščenje, obrezovanje in seveda obiranje.

v / oš1 / oš2 / oš3 / sš

5. oktober

Zgornja Pivka Grad Kalc/Dom krajevne skupnosti Zagorje, Zagorje 53

i Marjeta Marinčič, mmarjeta@gmail.com; OE Ljudska univerza Postojna, Zavod Znanje Postojna

14.00-18.00

MIROSLAV VILHAR, RODOLJUB, PESNIK, SKLADATELJ

Predstavev rodovnika rodbine Vilhar je povezala ljudi v domovini in po svetu, zato bomo v okviru dogodka študijsko nadgradili in predstavili do sedaj neznana dejstva o znanem rodoljubu, pesniku in skladatelju Miroslavu Vilharju (1818-1871). Vse, kar se je pomembnega zgodilo v Sloveniji, je Vilhar zanesel v Pivko (liberalna miselnost, čitalnice). Pivka se je šele z njim kulturno in politično prebudila. Dogodek bo potekal kot uvod v obeležje 200-letnice rojstva Miroslava Vilharja na gradu Kalc, kjer je Vilhar prebival in ustvarjal.

6. oktober

Osnovna šola Pivka, Prečna ulica 3

i Osnovna šola Pivka tajnistvo@os-pivka.si, www.os-pivka.si; Kulturno društvo Lipa

7.50-12.30

SPOZNAJMO KULTURNO DEDIŠČINO: KAMNITI KRIŽI NA PROSTEM (PILI), KAPELICE, VODNJAKI, ORODJE IN KMEČKE HIŠE

V šoli bomo organizirali kulturni dan, v okviru katerega bomo raziskovali kulturno dediščino našega kraja. Osredotočili se bomo na kamnite križe na prostem (pile), kapelice, vodnjake, orodje in kmečke hiše. Učenci se bodo na različnih delavnicah seznanili s starim kulturnim in zgodovinskim izročilom. Predvsem bomo skušali ugotoviti, zakaj so ljudje postavljali kamnite križe in kapelice, do kdaj so uporabljali vodnjake, kakšno orodje so uporabljali in kako so bile nekoč grajene in opremljene kmečke hiše. Povezali se bomo z lokalnim prebivalstvom ter na terenu in v šoli raziskali ohranjeno kulturno dediščino. Pripravili bomo slikovno in pisno gradivo o naših ugotovitvah ter ga razstavili v šolskih prostorih.

i oš2 / oš3

30. september

Osrednja knjižnica Celje, Muzejski trg 1a

i Osrednja knjižnica Celje robert.ozura@knjiznica-celje.si www.kamra.si

13.00-15.00

KAMRA - DIGITALIZIRANA KULTURNA DEDIŠČINA - ALBUM SLOVENIJE

Zgodovina smo ljudje. Pišejo jo zgodovinarji, ljudje pa jo živimo in soustvarjamo, zato so pričevanja posameznikov zelo pomembna pri njenem zapisovanju in vrednotenju. Album Slovenije je namenjen zbiranju digitalnih kopij fotografij, shranjenih v družinskih albumih, pa tudi pisem, dokumentov in drugih predmetov, ki jih prebivalci Slovenije, zametci in izseljenci skrbno hranimo na svojih podstrešjih. Da bi takšni spomini ne ostali le osebni, da se ne bi porazgubili, vas vabimo, da jih prispevate v skupno zakladnico spominov.

i **i** oš3 / sš

1. oktober

Muzej novejšje zgodovine Celje, Prešernova ulica 17

i Muzej novejšje zgodovine Celje info@mnzc.si (Jožica Trateški) www.muzej-nz-cz.si

10.00

JAVNO VODSTVO PO STALNI RAZSTAVI ŽIVETI V CELJU

Vodstvo po stalni razstavi o mestu in njegovih prebivalcih v 20. stoletju.

3.–7. oktober

Gimnazija Celje – Center, Kosovelova ulica 1

- i** Gimnazija Celje - Center
maja.rak66@gmail.com;
Osrednja knjižnica Celje;
Univerza za tretje življenjsko obdobje

9.00–14.00

KVAČKANJE; IZ ROK NAŠIH BABIC DO SODOBNE UMETNOSTI, RAZSTAVA

V šolskem letu 2015/16 smo si zadali cilj, da dijake umetniške gimnazije likovne smeri med pomladanskimi obveznimi izbirnimi vsebinami naučimo osnov kvačkanja. K sodelovanju na delavnicah smo povabili članice krožka ročnih del; medgeneracijsko sodelovanje se je izkazalo za izjemno prijetno in koristno, saj so članice krožka, ki so izjemno uživale v družbi mladih, dijakom pokazale osnove kvačkanja. Osnove kvačkanja so hitro usvojili skoraj vsi dijaki, naslednji izziv pa je bilo kvačkanje z nekonvencionalnimi materiali in ustvarjanje nenavadnih oblik. Tega smo se lotili maja na srečanju dijakov in mentorjev umetniških gimnazij likovne smeri. Nekateri dijaki so poleg slikanja, risanja in fotografiranja ponovno tudi kvačkali.

oŠ3 / sŠ

4. oktober

Muzej novejšje zgodovine Celje, Prešernova ulica 17

- i** Muzej novejšje zgodovine Celje
info@mncz.si (Jožica Trateški)
www.muzej-nz-ce.si

9.00

HERMANOVA OTROŠKA USTVARJALNICA: RIBE V AKVARIJU?

Svojo kreativnost bodo otroci lahko izrazili na delavnici, na kateri bodo izdelali svoj akvarij.

i v / oŠ1 / oŠ2

5. oktober

Muzej novejšje zgodovine Celje, Prešernova ulica 17

- i** Muzej novejšje zgodovine Celje
info@mncz.si (Jožica Trateški)
www.muzej-nz-ce.si

10.00

POKLIC ČEVLJARJA

Čevljarški mojster Anton Mužič nam bo na Muzejski ulici obrtnikov predstavil svoj poklic ter opremo in pripomočke, ki jih potrebuje pri svojem delu.

i

8. oktober

Osnovna šola Frana Roša, Cesta na Dobrovo 114

- i** Osnovna šola Frana Roša
katarinajelen@gmail.com

9.00–11.00

SKOZI ČAS – OKOLI NAS

Letos bomo z učenci po posameznih razredih obudili celjske grofe, spoznavali življenje na gradu, hodili po stopinjah Alme Karlin in se sprehodili skozi čas vse do življenja naših starih staršev. Staršem, krajanom in seveda drug drugemu bomo svoja spoznanja predstavili na našem zaključnem druženju.

oŠ1 / oŠ2 / oŠ3

30. september–8. oktober

Thermana Laško, Zdraviliška cesta 6

i STIK Laško – Muzej Laško
tomaz@stik-lasko.si, www.stik-lasko.si;
Thermana, d. d., Laško

09.00–21.00

JOSIP PELIKAN IN LAŠKO

Josip Pelikan se je rodil v Trbižu. Fotografске izkušnje je nabiral na Dunaju in leta 1905 postal fotografski pomočnik. Po prvi svetovni vojni se je preselil v Celje, kjer je kupil fotografski atelje. V času, ko je Josip Pelikan s fotoaparatom vestno zapisoval dogodke v Celju, sta ga pot in nemir v iskanju vedno novih motivov pripeljala tudi v Laško. Naš kraj je v tistem obdobju doživljal in preživel mnogo zanimivih trenutkov in marsikatero spremembo, ki jih je izkušeni fotograf za vedno ujel v svoj fotografski aparat in na fotografijah ohranil za večnost.

 v / oŠ1 / oŠ2 / oŠ3 / sŠ

4.–6. oktober

Muzej Laško, Aškerčev trg 5

i STIK Laško – Muzej Laško
tomaz@stik-lasko.si
www.stik-lasko.si

10.00 in 16.00

KUMARATI Z GVERKA,
PROJEKCIJA FILMA

V opuščnem protiletalskem zaklonišču v Laškem je urejen zanimiv prikaz rudarjenja v okolici našega mesta. Podzemni hodniki obiskovalce povedejo skozi geološko preteklost, kjer spoznajo vzroke za nastanek premoga. Seznanijo se z lastnostmi črnega zlata iz Premogovnika Laško ter se ob časovnem traku sprehodijo skozi zgodovino premogovništva. V temi podzemlja jih pričaka tudi projekcija zanimivega dokumentarnega filma o rudarjenju v okolici Laškega, težkem življenju ter velikem prijateljstvu in solidarnosti rudarjev.

 v / oŠ1 / oŠ2 / oŠ3 / sŠ

4.–7. oktober

Knjižnica Laško, Aškerčev trg 4

i Knjižnica Laško
03 734 43 00
info@knjiznica-lasko.si
www.knjiznica-lasko.si

9.00–12.00

SPOZNAVANJE DEDIŠČINE OKOLI NAS

Z učenci osnovnih šol Primoža Trubarja Laško, Antona Aškerca Rimske Toplice in otroki Vrtca Laško bomo spoznavali domače okolje: pomembne osebnosti in zgodbe o njih, markantne arhitekturne in sakralne spomenike v Laškem in bližnji okolici ter ljudsko izročilo in legende, ki so prisotne v kraju. Poskrbeli bomo, da bo spoznavanje naše dediščine navdušilo vsako starostno skupino naših mladih (in najmlajših) obiskovalcev.

v / oŠ1 / oŠ2 / oŠ3

6. oktober

Knjižnica Laško, Aškerčev trg 4

i Knjižnica Laško
03 734 43 00, info@knjiznica-lasko.si
www.knjiznica-lasko.si;
STIK Laško;
ZVKDS, Območna enota Celje

18.30

PONOVRNO ODKRITI ZAKLADI

Le malo je evropskih mest, ki bi bila vir poimenovanja najpomembnejših osebnosti na področju zgodovinskega in kulturnega delovanja. Eno takih srečnih mest je Laško (nekoč Tuffer). V Knjižnici Laško bomo ob predavanju ddr. Igorja Gerdine spoznavali dediščino, ki nam jo je, kot del humanističnega gibanja na Slovenskem zapustil Mihael Tiffernus (1488–1555). Zgodbo njegovega življenja bomo spoznavali tudi s pomočjo predstavitve restavriranja marijagraških fresk, ki kot izjemen dosežek v stenskem slikarstvu zgodnjega 16. stoletja na Slovenskem pričajo o tem, kako pomembno duhovno središče je bilo nekoč Laško in kako razgledano in izobraženo je bilo njegovo meščanstvo.

 oŠ1 / oŠ2 / oŠ3 / sŠ

7. oktober

Luče, Luče 40

i Osnovna šola Blaža Arniča Luče
os-luce@guest.arnes.si
karmen.oset@gmail.com
www.os-luce.si

11.00

DROBCI DEDIŠČINE DOMAČEGA KRAJA

Bogastvo dediščine v kraju, kjer živimo, je neizmerno, zato se moramo truditi, da poskušamo za zanamce ohraniti tisto malo, kar še danes živi med nami, in da to dragocnost iztrgamo času pozabe. Tako se bomo z učenci podali na pot po kraju in njegovi okolici ter iskali arhitekturno dediščino v domačem kraju (mlin, perišče, suhozid, vrata, kljuke ...). Spoznanja z naše poti bomo prenesli v različne delavnice ter jih obogatili s kulturnim programom in razstavo izdelkov, ki bodo plod raziskovanja krajevne dediščine.

 v / oš1 / oš2 / oš3

8. oktober

Sorzev mlin, Polže 1

i Oton Samec
041 571 473
sorzev.mlin@gmail.com

9.00-18.00

ŽIVE STARE OBRTI NA VODNI POGON

Vonj po sveže mleti moki in žaganem lesu ... Na domačiji v Polžah boste našli in začutili živo in neživo dediščino, o kateri pričajo stavbni spomeniki in ljudje. Ko se boste ozrli okoli sebe, boste videli starodaven način mletja žit in žaganja hlodovine. Vabljeni so odrasli in otroci.

 v / oš1 / oš2 / oš3 / sš

3. oktober

Knjižnica Podčetrtek, Trška cesta 62

i Knjižnica Šmarje pri Jelšah
03 817 15 53 (Mateja Žagar)

12.00-17.00

PODČETRTEK NA PRELOMU IZ 19. V 20. STOLETJE

Okrogla miza, pogovor o Podčetrtku v preteklosti, zbiranje fotografij in zgodb o ljudeh, stavbah, življenju v Podčetrtku ob koncu 19. in na začetku 20. stoletja.

30. september

Grad Podsreda, Podsreda 103

i Kozjanski park, kozjanski-park@kp.gov.si;
Društvo krajinskih arhitektov Slovenije

18.00

KRAJINA IN STRUKTURA V KRAJINI, ODPRTJE RAZSTAVE

Fotografski natečaj je potekal ob dvajsetletnici delovanja DKAS. Razstava vključuje 72 najboljših del po izboru komisije. V kategoriji Kulturna krajina je zmagala fotografija Osoje avtorja Pavla Rakovca, v kategoriji Strukture v krajini pa fotografija Razpotje avtorice Andreje Ravnak. Fotografija je v krajinski arhitekturi delovno orodje in medij izražanja. Z njeno pomočjo krajinski arhitekt opazuje krajino, dokumentira stanje in razbira krajinske značilnosti, ki izvirajo iz naravnih danosti in človekovega delovanja. Po drugi strani pa je fotografija krajinskemu arhitektu predmet dela in navdiha. Razstava bo na ogled do 31. oktobra 2016.

Podsreda

5. oktober

Grad Podsreda, Podsreda 103

i Kozjanski park
kozjanski-park@kp.gov.si
www.kozjanski-park.si

8.30-12.30

DOPOLDNE NA GRADU PODSREDA

Prenovljeni grad Podsreda spada med najpomembnejše objekte arhitekture na Slovenskem, saj je njegovo srednjeveško jedro skozi stoletja ostalo skoraj neokrnjeno. Obiskovalcem ponuja številne možnosti doživljanja bogate kulturne in naravne dediščine. Z bogato zgodovino je zanimiv tudi za najmlajše obiskovalce, zato bomo v okviru DEKD že tretje leto zapored s posebnim programom gostili učence 5. razreda Osnovne šole Bistrica ob Sotli. Spoznali bomo grajske igre, oblačila, glasbo, prehrano, zelišča in kaligrafijo.

oš2

Ponikva pri Šentjurju

30. september

Kulturni dom Ponikva, Ponikva 43

i Društvo SKRINJA
tanja.gobec@gmail.com;
TOD Ponikva

18.00

DIŠEČE IZROČILO, DELAVNICA PEKE

Da bo bolj zanimivo in da bomo poskrbeli za prepoznavnost naših delavnic peke jabolčnega zavitka, bomo pripravili ocenjevanje in razstavo teh kulinaričnih dobrot. Kraj Ponikva je »zibelka« jabolk naše občine. Pri naših aktivnostih bodo sodelovale vse generacije, zato je to tudi medgeneracijski dogodek.

i **v** / oš1 / oš2 / oš3 / sš

Radeče

5. oktober

Osnovna šola Marjana Nemca, Šolska pot 5

i Osnovna šola Marjana Nemca
polona.korat@gmail.com

11.30-12.20

RADEČE, NAŠ PONOS

Malo mestece, a velik ponos. Vabimo vas na odprte razstave, ki so jo pripravili učenci naše šole. Učenci so se sprehodili skozi čas Radeč in ob tem ustvarjali zanimive izdelke.

i **v** / oš1 / oš2 / oš3

3.-7. oktober

vrtci, osnovne in srednje šole, zavodi,
društva in kulturni domovi po vsej Sloveniji

i Slovenski gledališki inštitut – Gledališki
muzej, sandra.jenko@slogi.si, www.slogi.si

9.00-15.00

SLOGI MOBILNI – GLEDALIŠKA DEDIŠČINA NA OBISKU

Opis je na strani 94.

Slovenske Konjice

12. september

Gimnazija Slovenske Konjice, Tattenbachova
ulica 2 a

i Gimnazija Slovenske Konjice
aleksandra.boldin@guest.arnes.si
www.sc-konjice-zreze.si

7.00-12.45

LJUJSKA GLASBENA DEDIŠČINA DRAVINJSKE DOLINE

Dijaki bodo v glasbeni delavnici pod mentorstvom mag. Mojce Koban Dobnik oblikovali svoj odnos do ljudske glasbene dediščine lokalnega okolja. Prepoznali bodo pesemsko, instrumentalno in plesno ljudsko izročilo ter se seznanili z aktualnimi nosilci živega glasbenega izročila v Dravinjski dolini.

i **v** / oš3 / sš

13. september

Gimnazija Slovenske Konjice, Tattenbachova ulica 2 a

i Gimnazija Slovenske Konjice
aleksandra.boldin@guest.arnes.si
www.sc-konjice-zrece.si;
Erik Vodenik;
Društvo likovnikov in fotografov
Slovenske Konjice

7.00-10.30

MANDALA V OČEH MLADIH USTVARJALCEV NA KONJIŠKEM

Dijaki in drugi udeleženci bodo v arhitekturnih zgodovinskih delavnicah pod mentorstvom Erika Vodenika in mag. Aleksandre Boldin ustvarjali mandale z motivi iz kulturne dediščine Slovenskih Konjic. Mandale bodo razstavljene v avli Gimnazije Slovenske Konjice in na uličnem razstavišču: na stebričkih starega trškega jedra v Slovenskih Konjicah.

 oš3 / sš

13. in 15. september

Gimnazija Slovenske Konjice, Tattenbachova ulica 2 a

i Gimnazija Slovenske Konjice
aleksandra.boldin@guest.arnes.si
www.sc-konjice-zrece.si

7.00-13.30

SIMBOLI KONJA V KULTURNI DEDIŠČINI SLOVENSkih KONJIC

Dijaki Gimnazije Slovenske Konjice in drugi udeleženci bodo pod mentorstvom mag. Aleksandre Boldin in zgodovinskih delavnicah spoznavali kulturno dediščino Slovenskih Konjic in umetniško ustvarjali pod mentorstvom Doroteje Rušnik Stramšak. Izhodišče delavnice bodo simboli konja v lokalni kulturni dediščini. Likovni izdelki, ki bodo nastali na delavnici, bodo v okviru DEKD 2016 predstavljeni na odprtju razstave 30. septembra 2016 na Gimnaziji Slovenske Konjice.

 oš3 / sš

15. september

Gimnazija Slovenske Konjice, Tattenbachova ulica 2 a

i Gimnazija Slovenske Konjice
aleksandra.boldin@guest.arnes.si
www.sc-konjice-zrece.si

7.00-10.30

KULTURNA DEDIŠČINA NA KONJIŠKEM

Dijaki bodo v zgodovinskih delavnicah v angleščini ustvarjali pod mentorstvom mag. Aleksandre Boldin in mag. Marjetice Štante Kapun. Izdelali bodo didaktične igre o kulturni dediščini na Konjiškem v slovenskem in angleškem jeziku.

 oš3 / sš

16. september

8.00-13.00

KULTURNA DEDIŠČINA DRAVINJSKE DOLINE OD ANTIKE DO SODOBNOSTI

Dijaki zaključnega letnika bodo pod mentorstvom mag. Aleksandre Boldin za udeležence izvedli zgodovinsko delavnico o kulturno-zgodovinskih zanimivostih Dravinjske doline. Delavnica bo razdeljena na teoretični del, ki bo potekal v učilnici, in terenski del, ki bo potekal v Slovenskih Konjicah.

 oš3 / sš

30. september

Gimnazija Slovenske Konjice, Tattenbachova ulica 2 a

i Gimnazija Slovenske Konjice
aleksandra.boldin@guest.arnes.si
www.sc-konjice-zrece.si;
Erik Vodenik;
Društvo likovnikov in fotografov
Slovenske Konjice

12.00

DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE 2016 NA GIMNAZIJI SLOVENSKE KONJICE: ODPRTJE RAZSTAVE

Na razstavi bodo predstavljeni rezultati dela gimnazijcev, nastali v delavnicah v sklopu DEKD 2016 na Gimnaziji Slovenske Konjice (12.-30. september 2016). Odprtje razstave bo v avli Gimnazije Slovenske Konjice, izdelki dijakov pa bodo razstavljeni tudi na uličnem razstavišču, na stebričkih in starem trškem jedru Slovenskih Konjic. Tako bodo vsebine, nastale v delavnicah, na ogled tudi širši javnosti. S tem želimo javnost informirati o kreativnih izzivih mladih. Hkrati pa želimo prispevati k »oživitvi« starega trškega jedra.

 v / oš1 / oš2 / oš3 / sš

6. oktober

Falentova domačija, Ob rimski nekropoli 7

- i** Vrtci Občine Žalec, enota Šempeter
vrtec.sempeter1@gmail.com
(Tatjana Bojinovič)

9.30

KAJ JE TO? ZELENO ZLATO!, ROČNO OBIRANJE HMELJA NA STAR NAČIN

Šempeter z vseh strani obkrožajo hmeljska polja. To je priložnost, da otroci opazujejo pridelavo in obiranje hmelja ter navade, povezane s hmeljem danes, na fotografijah, s predmeti, orodjem, iz pripovedovanja, z opazovanjem ... pa spoznavajo, kako je bilo nekoč. Na dvorišču domačije bodo otroci spoznavali obiranje hmelja na star način ob hmeljevkah. Organiziran bo tudi »hmeljarski likof« z ljudskimi pesmimi in plesi, na katerega bodo povabljeni hmeljarski starešina in hmeljska princesa ter v okviru medgeneracijskega sodelovanja glasbena skupina Društva upokoencev Šempeter Šembis.

1. oktober

Ipavčeva hiša, Ulica skladateljev Ipavcev 27

- i** Javni sklad RS za kulturne dejavnosti,
OI Šentjur, oi.sentjur@juskd.si;
Turistično-informacijski center Šentjur

10.00–11.00

LUNIN MED, GLASBENA DELAVNICA ZA OTROKE

Mateja Gorjup in Samo Kutin v glasbenem popotovanju otroke popeljeta v svet slovenskih ljudskih pesmi. Pospremita jih na glasbila z vseh koncev sveta, otroci pa se jima pridružijo z igranjem na raznovrstna zvočila in doma narejena glasbila. Ob koncu delavnice napoči čas za veliki improviziran orkester. Pod dirigentsko paličico zazvenijo vsakdanji predmeti, ki niso namenjeni igranju (pihala iz vodovodnih cevi, tolkala iz marmarja in drugo). Delavnice so primerne za predšolske in osnovnošolske otroke oz. vse tiste, ki jih zanimata ljudska glasba in izročilo. V času delavnic je možen tudi brezplačen ogled Ipavčeve hiše.

V / OŠ1 / OŠ2 / OŠ3

30. september

Knjižnica Šmarje pri Jelšah, Aškerčev trg 20

- i** Knjižnica Šmarje pri Jelšah
03 817 15 53 (Mateja Žagar)

8.00–18.00

ŽIVLJENJE IN DELO ZNAMENITEGA ZDRAVNIKA JOSIPA RAKEŽA

Zbiranje spominov o šmarskem zdravniku Josipu Rakežu. Povabili bomo občane, naj prinesejo fotografije in predmete, obudijo svoje spomine ali povedo zgodbe, ki se povezujejo z dr. Rakežem in njegovim življenjem.

5. oktober

Knjižnica Šmarje pri Jelšah, Aškerčev trg 20

- i** Knjižnica Šmarje pri Jelšah
03 817 15 61 (Jože Čakš)

8.00–18.00

HIŠE NEKDANJEGA TRGA ŠMARJE PRI JELŠAH – ZBIranJE SPOMINOV

Povabili bomo občane Šmarja pri Jelšah, naj prinesejo fotografije hiš, ki so nekoč stale na trgu Šmarja pri Jelšah, prav tako tistih, ki so se ohranile do danes, in tudi njihovih lastnikov ter naj obudijo spomine ali zgodbe o njih.

21. september

Vila Mayer, Kajuhoa cesta 10

- i** Vila Mayer, objekt Občine Šoštanj
vila.mayer@sostanj.si, vila-mayer.si;
Muzej usnjarstva na Slovenskem;
Muzej Velenje

19.00

**ZGRADILI SMO EN VODOVOD, EN
VODOVOD IZ BELIH VOD,
ODPRTJE RAZSTAVE OB 85-LETNICI
IZGRADNJE VODOVODA V MESTU
ŠOŠTANJ**

Šoštanj je leta 1931 dobil svoj prvi javni vodovod, kar je bil največji komunalni dosežek v mestu med svetovnimi vojnami. V veliki meri je bil zanj zaslužen takratni župan Občine Šoštanj mesto dr. Fran Mayer. V Vili Mayer, nekdanjem domu dr. Mayerja, bomo odprli začasno razstavo, s katero bomo predstavili pomen projekta za takratno kakovost življenja meščanov v Šoštanju.

 oš3

30. september, 10.00–16.00

**DAN NA STEŽAJ ODPRTIH VRAT
VILE MAYER OB PRAZNIKU OBČINE
ŠOŠTANJ**

Ogled Vile Mayer in zbirke v njej.

 v / oš1 / oš2 / oš3 / sš

1.–4. oktober

Ravne 18a, Šoštanj

- i** Mateja Kumer, 041 736 268
mateja.kumer@gmail.com
www.facebook.com/
Dvorec-Gutenbuchel-
1635019553380274/?fref=ts;
Lončarstvo Bahor

16.00–18.00

**DVOREC GUTENBUCHEL,
NOVE ZGODBE DEDIŠČINE**

Dvorec Gutenbuchel vas tokrat vabi z zgodbo Kofetarice. Dovolite si počitek v izjemnem baročnem parku ob dobri kavi in še boljši Novi zgodbi dediščine. V času odprtja dvorca bodo možni tudi vodeni ogledi.

4. oktober

Muzej usnjarstva na Slovenskem, Primorska ulica 6h; Vila Mayer, ogled mesta, Spominski park pred osnovno šolo

- i** Muzej usnjarstva na Slovenskem
03 898 44 20, info@muzej-usnjarstva.si
www.muzej-usnjarstva.si; Vila Mayer

8.00–12.00

DEDIŠČINA NAŠEGA KRAJA

Kulturni dan Dediščina domačega kraja za učence osnovne šole. Učenci bodo kulturno dediščino domačega kraja spoznavali ob projekciji starejšega filmskega gradiva v Muzeju usnjarstva, ogledu stavbne dediščine mesta in pripovedovanju lokalnih povedk v Vili Mayer. Poudarek bo tudi na poznavanju Spominskega parka pred Osnovno šolo Karla Destovnika Kajuha Šoštanj.

 oš3

6. oktober

Muzej usnjarstva na Slovenskem, Primorska 6h; Vila Mayer, ogled mesta, Spominski park pred osnovno šolo

- i** Muzej usnjarstva na Slovenskem
03 898 44 20
info@muzej-usnjarstva.si
www.muzej-usnjarstva.si;
Vila Mayer; Šaleško muzejsko in
zgodovinsko društvo

16.00

**POTEP PO ŠOŠTANJU, DEDIŠČINA
NAŠEGA KRAJA**

Obiskovalci bodo kulturno dediščino domačega kraja spoznavali ob projekciji starejšega filmskega gradiva v Muzeju usnjarstva na Slovenskem, ogledu stavbne dediščine mesta in pripovedovanju lokalnih povedk v Vili Mayer.

 oš3 / sš

30. september

Žička kartuzija, Špitalič pri Slovenskih Konjicah 9

i Splošna knjižnica Slovenske Konjice – TIC
info@tickonjice.si, tic.konjice.si

15.30

12. FESTIVAL LEPOPIJSJA

Festival lepomisja že dvanajst let zapored spodbuja otroke k samostojnemu ustvarjanju na roke lepo spisanih izdelkov z osebno noto in sporočilno vrednostjo, ki so v času računalništva in sodobnih tehnologij postali prava redkost. Festival je že vrsto let doma med zidovi Žičke kartuzije, kjer so pred stoletji nastajali znameniti žički rokopisi. Namenjen je osnovnošolskim otrokom iz vse Slovenije. Tema letošnjega festivala je Žička kartuzija skozi otroške oči.

oŠ1 / oŠ2 / oŠ3

19. september–14. oktober

Mestna knjižnica Velenje, Šaleška cesta 21

i Knjižnica Velenje;
Vila Mayer, objekt Občine Šoštanj
vila.mayer@sostanj.si, vila-mayer.si

9.00–19.00

SPET JE JEZERO

Z začasno razstavo obeležujemo 70 let zbirateljske dejavnosti Zvoneta A. Čebula, šoštanjskega zbiratelja. Iz njegove zasebne zbirke razstavljamo redke ohranjene arhitekturne kamnite in kovinske ostanke porušene cerkve sv. Mihaela v Družmirju. Kjer je bila nekoč vas, se danes razprostira ugrezninsko jezero. Poleg nekaj starih fotografij predstavljamo še zgodbo, ki jo je ohranil ljudski spomin, o tem, kako je bilo že nekoč v Šaleški dolini jezero, pa je odteklo skozi sotesko Penk pri Šoštanju. Tudi cerkve sv. Mihaela v Družmirju ni več, je pa spet jezero ...

oŠ1 / oŠ2 / oŠ3 / sŠ

27. september

Vila Bianca, Stari trg 2

i Andragoško društvo Univerza za III.
življenjsko obdobje Velenje
info@uni-tri-velenje-drustvo.si
www.uni-tri-velenje-drustvo.si

18.00–20.00

DROBEC IZ ŽIVLJENJA ŠALEŠKE DOLINE V 19. STOLETIJU

Dogodke iz življenja Šaleške doline v 19. stoletju bo obujal Lado Planko, zgodovinar, pisatelj, glasbenik in soavtor knjige Šaleški gradovi viteza Gadolle. Knjiga povzema prevod Gadollovih rokopisnih študij o dvanajstih Šaleških gradovih. Domoznanc Franc vitez Gadolla, potomec Janeza Vajkarda Valvazorja in graščak na Turnu pri Škalah, je svoje življenje na gradu Turnu posvetil domovinski zgodovini. Društveni arhiv v Gradcu je neudrudno zalagal s svojimi spisi in ohranjal stike z najpomembnejšimi takratnimi zgodovinarji in domoznanci. Gadolla imenujejo tudi mali štajerski Valvazor. Osrednji del knjige predstavljajo Gadollovi opisi gradov od srednjega veka naprej.

oŠ3 / sŠ

30. september

Muzej Velenje, Ljubljanska cesta 54

i Muzej Velenje
03 898 26 30, info@muzej-velenje.si
www.muzej-velenje.si

18.00

VEDNI OGLED RAZSTAVE CITRE S KONCERTOM

Obiskovalci se bodo ob ogledu sistematsko izbranih in interpretiranih inštrumentov ter starejših publikacij, namenjenih citrarjem, seznanili z razvojem citer in igranjem na ta inštrument skozi čas. Vodstvo bo dopolnjeno s citrarskim koncertom.

5. oktober

Vila Bianca, Stari trg 3

- i** Šolski center Velenje - Šola za storitvene dejavnosti
 storitvena@scv.si, storitvena.scv.si;
 Mestna občina Velenje - TIC; Muzej Velenje; Turistično društvo Velenje

17.00

ZGODOVINSKA ZANKA

Zgodovinska zanka je interaktivni sprehod skozi preteklost mesta Velenje. Projekt združuje tri različna zgodovinska obdobja Velenja, ki jih predstavljajo grad Velenje, Vila Bianca in Titov trg. Glavni namen projekta je udeležence (zlasti mlade) poučiti o značilnostih določenih časovnih obdobjih. Vodnica sprehoda bo udeležence povabila k aktivnemu sodelovanju pri nalogah, ki so tipične za posamezno zgodovinsko obdobje. S sodelovanjem pri reševanju nalog udeleženci pridobijo »vstopnico« za naslednjo točko, zgodbo in zgodovinsko obdobje.

6. oktober

Muzej Velenje, Ljubljanska cesta 54

- i** Muzej Velenje
 03 898 26 30
 info@muzej-velenje.si
 www.muzej-velenje.si

18.00

ZNAČKE IZ MUZEJA VELENJE, ODPRTJE RAZSTAVE

Priponke, značke in znaki so dolga leta prihajali v muzej kot posamezni predmeti z drugim gradivom, danes pa zbirka značk šteje že več kot 5000 kosov zanimivega domoznanskega gradiva. Z izbranimi značkami bo predstavljena zgodovina podjetij, društev in dogodkov Šaleške doline, posamezne značke s širšega slovenskega in jugoslovanskega prostora pa bodo obiskovalce seznanile z odmevnejšimi dogodki, ki so tudi v naših krajih naleteli na večji odziv.

5. oktober

Osnovna šola Vojnik, Podružnične šole Šmartno v Rožni dolini, Socka in Nova Cerkev

- i** Osnovna šola Vojnik
 damjana.ferlic@gmail.com

9.00-12.00

LJUJSKA GLASBILA OKROG NAS

Učenci in učitelji bomo k sodelovanju povabili domačine, ki bi nam ljudske instrumente predstavili, nanje zaigrali in katerega izmed njih tudi izdelali. Ob pomoči teh ljudskih instrumentov bomo pripravili razstavo ter delavnice učenja petja in plesa ljudske glasbe.

oŠ1 / oŠ2 / oŠ3

4. oktober, 9.00-13.00

Osnovna šola Vransko – Tabor, Vransko 23

5. oktober, 9.00-13.00

Podružnična šola Tabor, Tabor 21

CERKVE NA VRANSKEM, V TABORU IN OKOLICI, DAN DEJAVNOSTI

7.-29. oktober, 11.00

Schwentnerjeva hiša, Vransko 25

CERKVE NA VRANSKEM IN V OKOLICI, RAZSTAVA LIKOVNIH DEL OSNOVNOŠOLCEV

- i** Osnovna šola Vransko – Tabor
 os.vransko@guest.arnes.si
 www.os-vransko.si;
 ZKTŠ Vransko, zkts.vransko@gmail.com
 www.zkts-vransko;
 Osnovna šola Vransko-Tabor

Ob prihodu v neki kraj se nam oko navadno najprej ustavi na cerkvah na okoliških vzpetinah in zvonikih, ki se dvigajo nad strehami hiš. Včasih so bile te podružnične cerkve zelo obiskane. Ob godovnih dnevih cerkvenih zavetnikov so ljudje tja romali. Kakšne so danes te cerkve, kakšna je njihova obiskanost, čemu so bile postavljene ter kakšna je njihova arhitekturna značilnost in kulturna vrednost, bodo vprašanja, na katera bodo otroci iskali odgovore. Posebej se bodo seznanili z izdelavo freske, mozaika in vitraja. Učenci se bodo osredotočili tudi na likovne detajle posameznih stavb. Na podlagi zbrane gradiva bodo poustvarjali – izdelava fresk, maket, detajlov.

v / oŠ1 / oŠ2 / oŠ3 / SS

26. september–8. oktober

Medobčinska splošna knjižnica Žalec, Aškerčeva 9a

i Medobčinska splošna knjižnica Žalec
karmen@zal.sik.si, www.zal.sik.si

V času odprtosti knjižnice

ZBIRANJE SPOMINOV NA HMELJARSTVO

Hranite v svojih domovih, na podstrešjih, v škatlah ali v družinskih in osebnih albumih fotografije ali predmete, ki so povezani s hmeljarstvom? Delite jih z nami na Dnevih evropske kulturne dediščine v Medobčinski splošni knjižnici Žalec.

v / oš1 / oš2 / oš3 / sš

29. september–2. oktober

Dom II. slovenskega tabora Žalec

i Mestna skupnost Žalec
veni.ferant@gmail.com;
Filatelistično društvo Žalec;
Filatelistično društvo Trbovelj

19.00

RAZSTAVA STARIH RAZGLEDNIC

Mestna skupnost Žalec praznuje svoj praznik 29. septembra. Letos bo izdala knjižico s starimi razglednicami Žalca in pripadajočimi opisi ter jo bo na praznični dan predstavila na svečani seji. Ob tej priložnosti bo v avli Doma II. slovenskega tabora v Žalcu na ogled razstava razglednic Žalca in Trbovelj.

3.–28. oktober

Vrtci občine Žalec, Aškerčeva 7

i Vrtci Občine Žalec

9.00–12.00

MESTO ŽALEC SKOZI OTROŠKE OČI

V septembru 2014 je bila zaključena celostna prenova starega mestnega jedra, ki je uvrščeno med pomembnejše kulturne spomenike in varovano kot spomenik histričnega urbanizma. Otroci in odrasli bomo v tematsko obarvanem oktobru spoznavali kulturno dediščino mesta Žalec. Seznanjali se bomo s trško arhitekturo (Zotlovo kovačijo), ostankom trškega obzidja (obrambnim stolpom) in zanimivimi stavbami na trgu (rojstno hišo skladatelja Rista Savina) ter jih raziskovali. Ob tem bomo poslušali Savinovo glasbo in nanjo plesali, se naučili njegovo pesem. Ker je Žalec središče hmeljarstva v Sloveniji, bomo posebno pozornost namenili tudi pridelavi hmelja nekoč in danes. Delo bo potekalo v vrtcu in na terenu v obliki delavnic. K aktivnemu sodelovanju bomo pritegnili tudi starše, stare starše ter strokovnjake z Zavoda za kulturno dediščino Slovenije, Območna enota Celje. V četrtek, 27. oktobra 2016, bomo pripravili zaključno prireditev z razstavo otroških izdelkov na temo Žalec skozi otroške oči.

v / oš1

30. avgust–9. oktober

Ekomuzej hmeljarstva in pivovarstva Slovenije, Cesta Žalskega tabora 2

i Ekomuzej hmeljarstva in pivovarstva Slovenije, veni.ferant@gmail.com

19.00

PJEBI, PEJMO NA PIR!

V Ekomuzeju hmeljarstva in pivovarstva Slovenije bo na ogled tematska filatelistična razstava Venija Feranta z naslovom Pjebi, pejmo na pir!

29. september

Banova domačija, Artiče 16

- i** ZVKDS, Območna enota Novo mesto
07 393 15 68;
Krajevna skupnost Artiče
07 495 63 14;
Posavski muzej Brežice

18.00

OBNOVA BANOVE DOMAČIJE

Obnove tradicionalnih stavb in domačij so zahtevni posegi, saj so stavbe med seboj različne in so namenjene različnim dejavnostim. Tako je tudi s stavbami na Banovi domačiji v Artičah. Ob tej priliki bo predstavljen proces obnove in rekonstrukcije domačije vse od začetne pobude, ki jo je podala lokalna skupnost, do priprave strokovnih podlag. Predstavljena bodo obnovitvena dela na domačiji, od obnove kmečke hiše in posameznih gospodarskih stavb do urejanja dvorišča in okolice domačije. Dotaknili se bomo vprašanj preživelih dejavnosti na domačiji in novih možnosti, ki jih omogoča današnji čas, tako z vključevanjem domačih društev kot vseh zainteresiranih in prijateljev kulturne dediščine.

1. oktober

Krajevna skupnost Bizeljsko, Kumrovska cesta 5

- i** Turistično društvo Bizeljsko
kristina.bevc@gmail.com;
Javni zavod Kozjanski park

9.00-13.00

SPREHOD OB DEDIŠČINI BIZELJSKEGA

Likovna kolonija na Bizeljskem, ki je v okviru DEKD več kot deset let navdahnjena z dediščino, bo letos namenjena najmlajšim. Z otroki se bomo sprehodili od obnovljene stavbe Krajevne skupnosti, mimo Kosove hiše na hribček s farno cerkvijo svetega Lovrenca, kjer si bomo ogledali star lesen vodnjak, mogočno lipo, hišo, v kateri je poučeval Anton Martin Slomšek, župnišče, v katerem sta razstava naravna in kulturna dediščina Bizeljskega ter Slomškova spominska soba, ter se po drugi strani sprehodili tudi mimo pokopališča nazaj na izhodišče, kjer bomo izvedli likovno delavnico. Vodila jo bo Kristina Bevc. Likovna dela, ki bodo nastala na delavnici, bodo nato vsem krajanom na ogled v avli Krajevne skupnosti.

V/OŠ1/OŠ2

1. september-31. oktober

Vrtec Mavrica Brežice

- i** Vrtec Mavrica Brežice
kostrevec.natasaa@gmail.com;
Občina Brežice; Posavski muzej
Brežice; Fakulteta za turizem

17.00

SPREHOD SKOZI STARO MESTNO JEDRO, ŠOLSKA ULICA 5

Brežice, naše mesto. Mesto, ki v svojem starem mestnem jedru skriva mnoge znamenitosti ter ponuja skrivnostno raziskovanje kulturne dediščine. Na sprehodu od starega mostu čez Savo in Krko pa vse do nekdanjega Nemškega doma bomo raziskovali stavbe kulturne dediščine in odkrivali, kako so ljudje v našem mestu živeli nekoč. S pomočjo znanja in modrosti ljudi, ki raziskujejo in ohranjajo kulturno dediščino našega mesta, bomo pri predšolskih otrocih razvijali senzibilnost za kulturno dediščino in odnos do nje. Kje je bilo obzidje? Zakaj so zgradili vodovodni stolp? Kaj se skriva v grajskih kleteh? Želimo si pokukati tudi v kakšno staro meščansko hišo. Nam bo uspelo? Vsa doživetja, raziskovanja in odkritja bomo strnili v razstavi Staro mestno jedro skozi likovno izražanje otrok.

V

30. september

KUD Franjo Stiplovshek, Gimnazija Brežice, Trg izganincev 14

- i** KUD Franjo Stiplovshek, Gimnazija Brežice, alojz.konec@gmail.com;
Gimnazija Brežice
www.gimnazija-brezeice.si

9.00-12.00

BESEDNE INTERVENCIJE, LIKOVNA DELAVNICA

V ustvarjalnici bodo gimnazijci na računalniške plote starih gimnazijskih samostanskih stopnic zapisali besedna sporočila, ki se jih bododomislili kot konceptualne intervencije – likovne vsebinske posege v notranjem arhitekturnem prostoru spomeniško ohranjene in obnovljene stavbe. S tem bodo vzpostavljali most med dediščino, sodobnostjo v izgradnji in mladostno pripravo terena za negovano bodočnost. Interdisciplinarno bodo ob profesorju za likovni pouk sodelovali tudi profesorji slovenščine, psihologije in filozofije. Dogodek bo potekal v nekdanjem prezbiterskem prostoru sedanje gimnazijske galerije GIGA.

SS

1. oktober

Posavski muzej Brežice, Cesta prvih borcev 1

i Posavski muzej Brežice
alenska.cernelic.kroselj@pmb.si
www.pmb.si

9.00–13.00

SEJEM ROKODELSKIH ZNANJ –
LETO POSAVSKE ŽIVE DEDIŠČINE

Sejem rokodelskih znanj bo letos potekal že šestič zapored in bo osrednja prireditev Leta posavske žive dediščine. Namenjen je predstavitvi večšin in znanj, ki so se na naših tleh ohranili vse do današnjih dni, in tudi znanj, ki so se iz njih nadgradila. Rokodelci bodo z nami delili nekatera znanja in veččine ter bodo svoje izdelke predstavljali, izmenjali in jih prodajali. Sejem rokodelskih znanj je osrednji dogodek leta, na katerem bomo na delavnica dediščino predstavili ter jo še bolj povezali tako z nosilci kot z uporabniki. Tako je dogodek namenjen prav letošnji temi DEKD, Dediščini okoli nas, in skupnostim, ki jo soustvarjajo, pri čemer je izjemno pomembno, da smo muzeji aktivni soudeleženci teh dediščinskih skupnosti.

 OŠ1 / OŠ2 / OŠ3 / SŠ

6. oktober

Pokopališče, Dobovska cesta 10

i Posavski muzej Brežice
alenska.cernelic.kroselj@pmb.si
www.pmb.si;
ZVKDS, Območna enota Novo mesto;
Občina Brežice; Komunala Brežice

17.00

BREŽIŠKO POKOPALIŠČE SKOZI
KONSERVATORSKE IN MUZEJSKE
POGLEDE

V drugi polovici 19. stoletja so prostorske zmogljivosti starega brežiškega pokopališča postajale premajhne, zato je leta 1884 mesar in gostilničar Linsler cerkvi podaril del njive ter s tem zagotovil sebi in svoji ženi lastninsko pravico in prostor za grob na novem pokopališču jugovzhodno od mesta po lastni izbiri, v takratni skupnosti pa je s tem nedvomno pridobil večji ugled. Grobnice in nagrobniki danes pričajo o tem, da so se v višji sloj uvrščali veletrgovci, ekonom brežiške graščine, gostilničarji, župnik in dekan, nadlogar, brodar, zdravnik idr. Pokopališče in grobove ter brežiške družine bomo skupaj predstavljali konservatorji in muzealci ter k pogovoru spodbudili tudi meščane.

5. oktober

Kapelska cesta 25

i Osnovna šola dr. Jožeta Toporišiča
metka.kajtna1@guest.arnes.si
www.osdobova.si

7.30

»NAŠ FAŠJENK«

V tednu kulturne dediščine bomo začeli s projektom »Naš fašjenk«. Z njim bi otroke radi spodbudili k raziskovanju naše kulturne dediščine, povezane s pustom, ki se pri nas imenuje fašjenk. Posvetili se bomo izvoru pusta ter običajem in navadam v pustnem času. Spoznavali bomo vlogo avtohtonih mask (koscev, oračev, protarjev), pustne pesmi, ples, kulinariko. K sodelovanju bomo povabili starejše domačine, da z nami delijo svoje spomine. Nadaljevali bomo februarja 2017 z izdelavo pustnih kostumov in pustno povorko.

OŠ1 / OŠ2 / OŠ3

3.–7. oktober

**vrtci, osnovne in srednje šole, zavodi,
društva in kulturni domovi po vsej Sloveniji**

i Slovenski gledališki inštitut – Gledališki muzej
sandra.jenko@slogi.si, www.slogi.si

9.00–15.00

SLOGI MOBILNI –
GLEDALIŠKA DEDIŠČINA NA OBISKU

Opis je na strani 94.

4. oktober

Lapidarij na Drnovem, zbor pri okrepčevalnici Grand Prix, Drnovo 69

i Posavski muzej Brežice
alenska.cernelic.kroselj@pmb.si
www.pmb.si;
ZVKDS, Območna enota Ljubljana

17.00

NEVIODUNUM –
SPREHOD PO RIMSKEM MESTU Z JANOM
PUHAR IN MIJO TOPLIČANEC

Na prostoru današnje Slovenije je bilo le pet rimskih naselbin s polnim statusom rimskega mesta, ena od njih je prav Nevioudunum. Mesto je imelo pravokotno urbanistično zasnovano z mrežo cest, pod katerimi je tekla kanalizacija, kopališče, razkošne zgradbe z mozaiki in ogrevanimi prostori, skladišča in številne vodnjake. Mestni areal je verjetno segal na severu preko stare struge Save, na vzhodu do ledine Groblje, na jugu do nekdanjih vaških pašnikov in na zahodu do roba današnje vasi Drnovo. Njegov obseg je bil približno 200 x 200 m. Mestni cardo maximus je identičen z rimsko cesto Emono-Siscia vzdolž stare savske struge; ob njej je stal forum – to je glavni trg mesta in center vsega mestnega dogajanja.

29. september–7. oktober

Osnovna šola Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki, Gorjanska cesta 2

i Osnovna šola Jožeta Gorjupa Kostanjevica na Krki o-kostanjevica.nm@guest.arnes.si; Društvo podeželskih žena Kostanjevica na Krki; Etnološko društvo Prforcnhaus; TerraVera; Zavod Bunker; Galerija Božidar Jakac

18.00

VEČ LJUDI VEČ VIDI

Učenci bodo v okviru naravoslovnih, tehniških in kulturnih dni raziskovali, kakšen vpliv so imeli priseljenci na kulturno in naravno dediščino naše okolice, kdo so bili pomembnejši tvorci te dediščine in kako jih je sprejelo avtohtono prebivalstvo. Raziskovanje bomo nadgradili s povezavo na današnje migracijske tokove, povezali se bomo z različnimi nevladnimi organizacijami in društvi, s katerimi bomo obdelali še ta vidik sodobne stvarnosti. Posvetili se bomo predvsem vprašanjem, kako lahko drug drugega bogatimo, kaj lahko drug drugemu damo in kako s tem obogatimo našo sredino.

 v / oš1 / oš2 / oš3

2. oktober

Mestni muzej Krško, Valvasorjevo nabrežje 4

i JSKD OI Krško
07 488 16 50, www.jskd.si;
Kulturni dom Krško, Enota Mestni muzej

15.00

SKRITA IN ODKRITA KRŠKA DEDIŠČINA

Na poti iz Mestnega muzeja Krško proti vasi Cesta lahko srečamo cel niz objektov, ki nam pripovedujejo različne zgodbe o ljudeh, ki so jih ustvarjali. Udeleženci pohoda si bomo ogledali razvaline krškega gradu, opuščeno smučarsko skakalnico, spominsko obeležje v Rorah, ki nam govori o zajetu skupine mladitih, ki jih danes poznamo kot krške borce, spoznali pa bomo tudi, da je soteska, ki vodi proti vasi, pomembno vodovarstveno območje. Na poti bomo namreč videli tako studenec in opuščeno napajališče kot tudi vodni zajetji – eno z začetka sedemdesetih let 20. stoletja, ko so si po naših vaseh velikokrat udarniško zagotavljali vodno preskrbo, drugo pa je sodobno in danes zagotavlja vodo tako mestu Krško kot tudi vsem okrog njega.

8. oktober

Delavnice nekdanje tehnične šole Krško, Hočevarjev trg 1

i Zavod Trismegistus
info@trismegistus.si
www.facebook.com/
zascitimopredmeteoohranimospomine;
KD Fabularij; KUD Liber

17.00–19.00

KAKO SMO ZAŠČITILI PREDMETE IN OHRANILI SPOMINE, PROJEKCIJA FILMA IN DELAVNICA

Če vas zanima ohranjanje predmetov, ki ste jih podedovali ali jih zbirate, morda ste jih tudi našli ali kupili na boljšem sejmu, sedaj pa ne veste, kako bi najbolje poskrbeli zanje, da bodo z vami kar največ časa, vas pristrčno vabimo, da se nam pridružite. Pogovarjali se bomo o tem, kako vzdrževati predmete, kako jih čistiti in zaščititi, česa ne smemo početi sami ter kaj lahko in kdaj napoči trenutek, ko je treba poiskati pomoč strokovnjaka. S seboj lahko tudi prinesete kakšen manjši premični predmet in pogovorili se bomo o možnostih njegovega ohranjanja.

 oš2 / oš3 / sš

11. september

Središče vasi

i Društvo podeželskih žena Pod Gorjanci Kostanjevica na Krki; vaščani Orehovca in okoliških vasi
www.dpz-podgorjanci.si
anica.zugic@gmail.com

15.00

PA ZAPOJMO ENO PO OREHOVŠKO

Vsaka vas ima svoj glas je naše vodilo za osrednjo potujočo društveno prireditev v letu. Letos bomo obiskali vas Orehovec v neposredni sosesčini kostanjeviškega gradu. Naslovna pesem naših ljudskih pevkv Pa zapojmo eno orehovško je spodbuda za ubujanje vaških zgodb o življenju družin in posameznikov v bližnji in daljni preteklosti, o lokalnih legendah, ki se prenašajo iz roda v rod, o pomenu in zgodovini vaških znamenj in dogodkov ter posebnostih, po katerih je vas drugačna in prepoznavna. Že priprave v obliki pogovorov z vaščani in iskanja sogo- vornikov za sam dogodek so priložnost za ozaveščanje o pomenu snovne in nesnovne dediščine okoli nas.

13. september

Pišece 4, Pišece; Valvasorjevo nabrežje 4, Krško; Mostec 15, Dobova

i Slavistično društvo Posavja
031 580 898;
Posavski muzej Brežice; Mestni muzej Krško; Civilna iniciativa Mostec; Društvo za varovanje maternega jezika, naravne in kulturne dediščine Maks Pleteršnik; Osnovna šola Maksa Pleteršnika Pišece; Osnovna šola dr. Jožeta Toporišiča Dobova

13.00

KORENINE JEZIKA, ODPRTJE JEZIKOSLOVNE POTI

Posavci smo zelo ponosni na svoje jezikoslovce, ki so vsak v svojem času premikali meje jezikoslovne znanosti. Povezali smo rojstne kraje najvidnejših ljudi v svojem času, ki so prispevali k razvoju slovenskega knjižnega jezika (Krško: Dalmatin, Bohorič, Valvasor; Pišece: Pleteršnik; Mostec: Toporišič). Predstaviti vam jih želimo na delavnica ter tako obogatiti kulturno dediščino Posavja.

 oŠ3 / SŠ

27. september

Knjižnica Sevnica, Prešernova ulica 1

i Posavski muzej Brežice
alenska.cernelic.kroselj@pmb.si
www.pmb.si;
ZVKDS, Območna enota Celje;
Knjižnica Sevnica; Občina Sevnica

18.00

BRIVSKO-FRIZERSKI SALON KREUTZ, DEDIŠČINA SEVNIŠKEGA OBRTNIŠTVA 20. STOLETJA, OKROGLA MIZA

Brivsko-frizerski salon Kreutz je bil prvi frizerski salon v Sevnici. Leta 1900 ga je odprl Dragutin Kreutz iz Ljubljane. Salon je neprekinjeno deloval vse do leta 2003. V njem sta se do danes ohranili prvotna notranja oprema in oprema iz obdobja po letu 1970. Salon je bil leta 2013 razglašen za spomenik lokalnega pomena z namenom trajne ohranitve in predstavitve spomenika kulturne dediščine v danem okolju.

5. oktober

Medvedova domačija, Podkum 66

i Domačija Medved
041 725 422 (Rudi Zupan)
rudi.zupan@guest.arnes.si
www.domacija-medved.org

10.00-13.00

STOLETNE ZASADITVE NA MEDVEDOVI DOMAČIJI

Posebnost Medvedovega cvetlično-zelenjavnega vrta – garteljca – je v tem, da je narejen v dveh nivojih. S pušpanom ograjene gredice v zgornjem delu so zasajene s cvetlicami, zelenjavi pa je namenjen spodnji del vrta. Vse skupaj obdaja macesnov plot. Macesnov gaj se razprostira na koncu slemena in ima v sredini mogočno lipo, slovenski simbol, okrog katere so na vse strani nasajeni macesni kot sončni žarki. Še vedno so vidni ostanki macesnovega drevoreda ob poti, ki vodi od cerkve sv. Jurija proti domačiji. Večino macesnov je med drugo svetovno vojno dal požagati nemški župan, ki je stanoval na Medvedovi domačiji.

   oŠ1 / OŠ2 / OŠ3 / SŠ

8. oktober

Rudarska kolonija Njiva

i Turistično društvo Trbovlje, 03 562 25 51, turisticnodrustvotrbovlje11@gmail.com; Moški pevski zbor Zarja; Folklorna skupina Trbovlje; Društvo prijateljev mladine Trbovlje; Mladinsko gledališče svoboda Trbovlje; Delavski dom Trbovlje; trboveljske osnovne šole; MCT Trbovlje; JSKD Trbovlje; RTH društvo Perkmandeljci in drugi

15.00

MI SMO PA OD TU DOMA

Trboveljčani se zavedamo svojih korenin. Prireditev Mi smo pa od tu doma je nadgradnja tradicionalnega dogodka, ki je vrsto let potekal v rudarskem naselju izven centra mesta, zdaj pa se prestavlja v samo mestno jedro, na »gank« najstarejše rudarske kolonije Njiva. Lokalna društva in organizacije so iz veselja do ohranjanja rudarske dediščine pripravili prijeten kulturni program z gledališko predstavo, pesnimi nastopi, značilno lokalno kulinariko in pesmijo, ki bo v osrčju arhitekturne dediščine pravo poživilo za čutila tako domačih kot tujih obiskovalcev.

3.–7. oktober

vrtni, osnovne in srednje šole, zavodi, društva in kulturni domovi po vsej Sloveniji

i Slovenski gledališki inštitut – Gledališki muzej, sandra.jenko@slogi.si, www.slogi.si

9.00-15.00

SLOGI MOBILNI – GLEDALIŠKA DEDIŠČINA NA OBISKU

Opis je na strani 94.

Bad Radkersburg in Gornja Radgona

25. september

Zbor na Hauptplatz 10, Bad Radkersburg

i Avstrijski zvezni urad za spomeniško varstvo, www.bda.at; Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, www.zvkds.si

10.00–12.00 in 14.00–16.00

SKUPAJ NA POTI – ČEZMEJNO DVOJEZIČNO NEMŠKO-SLOVENSKO ARHITEKTURNO VODENJE

Vodenje se bo začelo na točki Zehneraus na Glavnem trgu v Bad Radkersburgu, ki je primer zanimive sinergije zgodovinske in sodobne arhitekture. V bližnji kleti hiše Pistorkaserne si bomo ogledali posvetne stenske slike radgonskega umetnika Janeza Akvile iz 14. stoletja. Po tem izletu v srednji vek nam bo arhitektka rekonstrukcije hotela v ulici Emmenstrasse predstavila, kako se sodobna arhitektura usklajuje z zgodovinskim ambientom. Čez most prijateljstva iz leta 1969 bomo prišli na slovensko stran v Gornjo Radgono v Dom penine, nato pa bomo obiskali še nekdanji meščanski špital, ki je danes muzej. Pozor: kontrola potnega lista/osebne izkaznice.

Spielfeld

25. september

Grad Spilfeld, Spielfeld 1

i Avstrijski zvezni urad za spomeniško varstvo, www.bda.at; Heimo Ecker-Eckhofen

9.00–19.00

**Vodstvo ob 11.00 in 15.00 (nemško)
ter ob 16.30 (slovensko)**

MEJNI POHODI

Na vzpetini jugozahodno od Mure blizu slovensko-avstrijske meje leži renesančni grad Spielfeld. Deli gradu so še iz 14. stoletja. Štirinadstropne arkade na dvorišču naredijo na obiskovalca velik vtis. Leta 2012 so začeli v skladu s spomeniškim varstvom prenavljati fasado in pred kratkim je potekala delavnica, na kateri so udeleženci izdelovali vzorce za morebitno bodočo zunanjo podobo gradu. Po kompleksu, ki ga uporabljajo tudi za prireditve, bo obiskovalce vodil lastnik gradu sam (mag. Heimo Ecker-Eckhofen), ki ima občutek za ravnanje s spomenikom in pri tem stavi na konstruktivno sodelovanje z Zveznim uradom za spomeniško varstvo. Odprto le v času DEKD.

Kroglje pri Trstu/ Crogole presso Trieste

2. oktober/2 ottobre

16.00

i Nižja srednja šola Simona Gregorčiča/
*Scuola media di I grado Simon
Gregorčič*, 0039 40 228 132 (Boris Pangerc), boris.dolina116@gmail.com;
Osnovna šola Prežihovega Voranča/
*Scuola elementare statale Prežihov
Voranc in/e SKD/CCS* Valentin Vodnik

16.00

V NEDELJO POPOLDNE POD LIPO ... /DOMENICA POMERIGGIO SOTTO IL TIGLIO

Pod največjo lipo v Furlaniji Julijski krajini, in krasi zunanost cerkvice posvečene Sv. Trojici v Krogljah, bodo dijakinje in dijaki razmislili svoje misli o raziskavi, ki so jo opravili o koreninah, koliko sežejo v preteklost in o povezovalni moči, ki jo ima kult slovenskega simbolnega drevesa. O lipi bodo govorili, peli in deklamirali. Dolinski »mulci« 3. razreda pa se bodo zbrali v nedeljo popoldne pod lipo v Krogljah in se pogovarjali o nekdanjih »lepih« časih. Ugotavljali bodo razlike z današnjim časom in prišli do zaključka, da kljub vsej skromnosti, je bilo duhovno življenje veliko bolj plačano in polno od današnjega. Člani Slovenskega kulturnega društva iz Doline pa bodo mladim izvajalcem v pomoč in podpora, da bi dediščina, ki nas obdaja prišla v slikovitem naravnem okolju čim bolj do izraza. *Sotto il più grande tiglio del Friuli-Venezia Giulia, che adorna gli esterni della chiesetta consacrata alla SS. Trinità a Crogole, le alunne e gli alunni svilupperanno le loro considerazioni in merito alla ricerca che hanno svolto sulle radici, su quanto sono profonde e sulla forza coesiva del culto dell'albero simbolo del popolo sloveno. Parleranno, canteranno e declameranno versi sul tiglio. I »muleti« della*

III classe di Dolina si incontreranno domenica pomeriggio sotto il tiglio di Crogole e parleranno del »bei« tempi passati, cercando di individuare le differenze rispetto ai giorni nostri per giungere alla conclusione che, nonostante l'esistenza fosse più modesta, la vita spirituale era ben più appagante e piena di quella odierna. I membri del Circolo culturale sloveno di Dolina, faranno da supporto ai giovani esecutori affinché il patrimonio che ci circonda possa risaltare quanto più in questo pittoresco ambiente naturale.

i **oš2 / oš3**

Prosek-Kontovel/ Prosecco-Contovelo

8. oktober/8 ottobre

Zbor pri spomeniku padlim NOB na Proseku/*Punto d'incontro presso il monumento ai caduti partigiani a Prosecco.*

i JUS KONTOVEL (Agrarna skupnost Kontovel)/*La Comune di Contovello*; JUS PROSEK (Agrarna skupnost Prosek)/*La Comune di Prosecco*, potnamiramar@gmail.com, 0039 3475334732

**10.00 prvi odhod/prima partenza
14.30 drugi odhod/seconda partenza**

**S KRASA NA MORJE - POT NA MIRAMAR
/DAL CARSO AL MARE - SENTIERO PER
MIRAMARE**

Pohod po zgodovinski pešpoti, ki povezuje vasi Prosek in Kontovel z gradom Miramar in morjem. Pešpot so uporabljali ribiči in delavci, ki so hodili do železniške postaje Miramar, da bi se peljali do Trsta, ter osebje gradu Miramar. Vije se med vinogradi, z njenega zgornjega roba se odpira krasen pogled na Tržaški zaliv. Pot, ki so jo pred kratkim obnovili delavci Inšpektorata za gozdove Dežele Furlanije - Julijske krajine, je v večjem delu poteka po stopnicah in ni zahtevna. V sklopu dogodka imajo udeleženci brezplačni vstop v miramarski grad. Prijava je obvezna na potnamiramar@gmail.com. Število mest je omejeno, prijave sprejemamo do 26. septembra. Ogleđ gradu in povratek na izhodišče izleta nista organizirana.

Passeggiata lungo lo storico sentiero che collega i paesi di Prosecco e Contovello con il castello di Miramare e il mare, un tempo utilizzato dai pescatori, dai lavoratori che andavano a piedi sino alla stazione ferroviaria di Miramare per prendere il treno per Trieste e dal personale del castello. Da poco risistemato dalle maestranze dell'Ispektorato ripartimentale delle foreste della Regione Friuli-Venezia Giulia, il tracciato, non impegnativo e per la maggior parte costituito da scalini serpeggia tra i vigneti uno splendido panorama sul golfo di Trieste. Nella giornata dell'evento, i partecipanti hanno libero accesso al castello di Miramare, previa prenotazione obbligatoria a potnamiramar@gmail.com. I posti sono limitati e le prenotazioni possono essere effettuate fino al 26.9. La visita al castello e il ritorno al punto di partenza non sono organizzati.

Repen/Repen

29. september/29 settembre

Vrata na Kras/Porta sul Carso,
Repen/Monrupino 20

i Mibact, Direzione Generale Musei, monika.milic@gmail.com, www.beniculturali.it, Polo museale del Friuli Venezia Giulia; Partnerji/Partner: Osnovna šola Alojza Gradnika z Repentabra/Scuola primaria Alojz Gradnik Monrupino; Comune di Monrupino-Občina Repentabor; Zadruga/Cooperativa Naš Kras; AC_KD Kraški dom; Abakum Piran, Zavod za krajino, kulturo in umetnost, Piran/Istituto per il paesaggio, la cultura e l'arte, Pirano; AAC_KUD Magnet; Country Eden, Azienda agricola Omar Marucelli

10.00-13.00

»K'UTE U REPNE«
/GLI ANGOLI DI MONRUPINO

Učenci zamejskih šol v Italiji se bodo na informacijski točki Vrata na Kras v Repnu predstavili z dejavnostmi, ki so jih pripravili ob praznovanju Dnevoev evropske kulturne dediščine. Po predstavitvi bodo učenci repentabsrke šole A. Gradnika popeljali obiskovalce na vodeni ogled Repna. Razkazali jim bodo vas, v njihovi družbi pa se bodo sprehodili tudi po poteh, ki vodijo do štirih vaških ku'ov (Škab'rske ku't, Nebojske ku't, Gab'rske ku't, Laz'rske ku't). Na vodnem ogledu bodo obiskovalcem razkrili stara ledinska imena, ki so pomemben del jezikovne in kulturne dediščine vasi. Poleg tega jim bodo pojasnili, kakšen je bil pomen ledinskih imen v preteklosti in kako se je v času spreminjal. Za obisk se je treba pravočasno prijaviti.

Gli alunni delle scuole slovene in Italia si presenteranno all'info point »Porta sul Carso« di Monrupino con le attività che hanno preparato in occasione delle celebrazioni delle

Giornate europee del patrimonio culturale. Al termine della presentazione, gli alunni della scuola A. Gradnik di Monrupino accompagneranno i visitatori ad una visita guidata alla scoperta del borgo. Mostreranno loro il paese e in loro compagnia si incammineranno anche sui sentieri che portano ai quattro »k'uti« (angoli) di Monrupino (Škab'rski ku't, Nebojski ku't, Gab'rski ku't, Laz'rski ku't). Nel corso della visita vi illustreranno gli antichi toponimi che sono una parte importante del patrimonio linguistico e culturale del paese, vi spiegheranno l'importanza che avevano in passato e i cambiamenti che hanno subito. La visita va prenotata per tempo.

i oš1 / oš2

Repen/Repen

6. oktober/6 ottobre

Občinska telovadnica/Palestra comunale

i Večstopenjska šola Opčine/Istituto comprensivo di Opicina, ravnateljica/direttrice dr. Marina Castellani 0039 40 211119, ravnatelj@vsopecine.it in/e Morana Sossi 0039 40 327 114, morana.sossi@gmail.com; Otroški vrtci/Scuole dell'Infanzia: Ubald Vrabec-Bazovica, Anton Fakin-Col, France Bevč Opčine, Just Košuta-Križ, Marjan Štoka-Prosek, Elvira Kralj-Trebče; Osnovne šole/Scuole primarie: Primož Trubar-K.D.Kajuh Bazovica, Alojz Gradnik Col, France Bevč Opčine, Albert Sirk Križ, Avgust Černigoj Prosek, COŠ Pinko Tomažič Trebče; Nižji srednji šoli/ Scuola media di I grado: S. Kosovel Opčine/Opicina in/e Fran Levstik Prosek/Prosecco

19.00

VSAKA VAS IMA SVOJ GLAS
/OGNI BORGO HA UNA PROPRIA VOCE

Dijaki openske srednje šole, učenci osnovnih šol in otroci iz vrtcev s Tržaškega bodo pod vodstvom svojih mentoric predstavili niz glasbenih, plesnih in gledaliških prizorčkov v narečju ter pripravili razstavo likovnih izdelkov tipičnih vaških zanimivosti, ki so jih nastopajoči raziskovali v posameznih domačih vaseh, in sicer od znanega openskega tramvaja, vrednotenja ledinskih in starih hišnih imen ter iger na paši, vaške trebenske himne ... do gradnje in namembnosti kraških pastirskih hišic. Ansambel Nebojskega pa je za to priložnost napisal besedilo v narečju in skladbo za zaključno skupno himno DEKD. Kaj je lepšega, kot da se zbere mladi rod in tako množično nastopa ter s tem še bolj ovrednoti in zakorenini bogato kulturno dediščino; to so naši predniki iz svojih žuljavih rok predali v današnje čase, ki so na tekočem traku in nam bežijo iz rok. Narečje je zlata kalpica in oceanu. Čuvajmo ga!

Sotto la guida delle loro mentori gli studenti della scuola media di Opicina, gli alunni delle scuole elementari e i bambini degli asili del comprensorio triestino, si esibiranno in una serie di scenette musicali, di ballo e teatrali in dialetto e allestiranno una mostra di opere figurative il cui soggetto sono le caratteristiche tipiche dei paesi che i partecipanti hanno studiati nelle singole località e precisamente: dal noto tram di Opicina, alla valorizzazione degli toponimi originali e dei vecchi nomi delle case nonché i giochi al pascolo, l'inno di Trebiciano, ... sino alla costruzione e all'uso delle casette carsiche dei pastori. Per questa occasione il complesso NEBOJSEGA ha scritto la musica e il testo in dialetto dell'inno conclusivo comune delle GEPC. Non c'è cosa più bella del fatto che le giovani generazioni si incontrino e si esibiscano tanto numerose, valorizzando e facendo ulteriormente radicare la ricca eredità culturale che i nostri antenati ci hanno passato, trasferendola con le loro mani callose fino ai giorni nostri, quando il tempo corre come su un nastro trasportatore e ci sfugge inesorabile. Il dialetto è una goccia d'oro nell'oceano. Custodiamolo!

 V / OŠ1 / OŠ2 / OŠ3 / SŠ

Špeter/ San Pietro al Natisono

5. oktober/5 ottobre

Ažlinska cest /Viale Azzida 9

 Državna večstopenjska šola s slovensko-italijanskim dvojezičnim poukom/Istituto comprensivo statale con insegnamento bilingue sloveno-italiano, vdamjan@tiscali.it (Vizintin Damijan)

8-00-16.00

DAN KULTURNE DEDIŠČINE
/GIORNATA DEL PATRIMONIO
CULTURALE

Osrednji vzgojni cilj naše šole že od njenega nastanka je poznavanje krajevne kulture in jezika ter tesna povezanost šole z njima. Vse dejavnosti na šoli pozitivno vrednotijo krajevno kulturno bogastvo, slovensko narečje, ki je tu prisotno, pa tudi zgodovinsko, umetniško in literarno dediščino.

Ob Dnevh kulturne dediščine bodo na šoli potekale različne umetniške, glasbene, plesne, gledališke in kuharske delavnice, pa tudi delavnice ustvarjalnega pisanja. Delo bo potekalo v obliki odprtih razredov, kar še dodatno pospešuje pretok informacij in sodelovanje. Predvideni so tudi posegi zunanjih sodelavcev (različna društva in posamezniki, ki delujejo na območju in ga odlično poznajo, kot npr. Društvo Srebrna kaplja, Beneško gledališče, Društvo beneških likovnikov). Skupina učencev bo dogodek tudi primerno dokumentirala z video- in avdioposnetki. Druga skupina bo poskrbela za predstavitev dogodka v krajevnem časopisju (Novi Matajur, Dom).

Obiettivo educativo principale della nostra scuola, sin dalla sua fondazione, è la conoscenza della cultura e della lingua locali e uno stretto collegamento della scuola con esse. Tutte le attività valorizzano positivamente la ricchezza culturale locale, il dialetto sloveno qui presente come pure il patrimonio storico,

artistico e culturale. Nella giornata dedicata al patrimonio nella scuola si svolgeranno diversi laboratori artistici, musicali, di ballo, teatrali, culinari e di scrittura creativa. Sono previsti interventi di collaboratori esterni (diverse società e singoli che operano sul territorio e lo conoscono alla perfezione come ad es. l'Associazione Srebrna kaplja, l'Associazione filodrammatica della Benecia, l'Associazione artisti della Benecia). Un gruppo di alunni documenterà l'avvenimento con riprese video e audio. Un altro gruppo si occuperà della presentazione dell'evento sui giornali locali (Novi Matajur, Dom).

V / OŠ2 / SŠ

Trst/Trieste

1. oktober/1 ottobre, 10.30

Park pri Sv. Ivanu/Parco presso S. Giovanni

 Osnovna šola Fran Milčinski (večstopenjska šola Vladimir Bartol)/Scuola primaria Fran Milčinski (Istituto comprensivo Vladimir Bartol), 00 39 040 910302 (Ljuba Leghissa), ljuba.ts@hotmail.it, kri.ros@alice.it (Lučka Krizmančič)

LONJERKE PERICE
/LE LAVANDAIE DI LONGERA

V šoli smo se učili o življenju ljudi v preteklosti, kako so prali, likali, obešali perilo, porodila se nam je zamisel, da bi raziskali obrt, ki so jo v preteklosti opravljale perice v Lonjerju pri Trstu. Nekateri so mestnim gospem prale perilo tja do konca sedemdesetih let, delo ki so ga opravljale je bilo zahtevno ob tem pa so naletele tudi na vrsto težav (tuje mesto, jezik). Pri raziskavi nam bo v pomoč že objavljeno gradivo in ustna pričevanja. A scuola abbiamo studiato la vita della gente nel passato, come lavavano, stiravano, stendevano il bucato ed è scaturita l'idea di studiare l'attività che un tempo svolgevano le

lavandaie A Longera presso Trieste. Alcune lavavano il bucato alle signore triestine sino alla fine degli anni '70, il lavoro che facevano era gravoso e allo stesso tempo incontravano anche una serie di difficoltà (una città straniera, la lingua). Nella ricerca ci verranno in aiuto il materiale già pubblicato e le testimonianze orali.

 oš2

 Osnovna šola Otona Župančiča (Večstopenjska šola Vladimir Bartol)/Scuola primaria Oton Župančič (Istituto comprensivo Vladimir Bartol), 0039 040 567459 (Daniela Tull), oszupancic@libero.it

SEZ STARGA U NOVO
/DAL VECCHIO AL NUOVO

Nаша šola se nahaja pri Sv. Ivanu, v predmestju Trsta. Iz tega, nekoč vaškega okolja, izhaja tudi pesnica Marija Mijot, ki je v svojih pesmih napisanih v svetoivanščini opevala življenje, delo, priznanje in navade tukajšnjih ljudi. V počastitev stoletnice njenega rojstva je pri domačem društvu Škamperle 2012 izšla publikacija Otroške pesmi in dramski prizori, iz katere bodo učenci izbrali in drammatizirali nekaj prizorov.

La nostra scuola è ubicata a S. Giovanni nella periferia di Trieste. Da questo ambiente, un tempo rurale, proviene anche la poetessa Marija Mijot che nelle sue poesie, scritte nel dialetto locale, racconta della vita, del lavoro, delle festività e degli usi della popolazione del posto. Per celebrare il centenario dalla sua nascita, l'associazione locale Škamperle 2012 ha dato dalle stampe la pubblicazione

Otroške pesmi in dramski prizori, da cui gli alunni sceglieranno e porteranno in scena alcuni brani.

o52

o Osnovna šola F.S. Finžgarja/Scuola primaria F. S. Finžgar, 0039 040 43015 (Valentina Destri), finzgar@libero.it

BARKOVLJANSKO NAREČJE V SLIKI IN BESEDI/IL DIALETTO DI BARCOLA IN IMMAGINI E PAROLE

Želeli smo ovrednotiti bogastvo slovenskega jezika, katerega je eden od odtenkov barkovljansko narečje. Pripravili smo slikovno besedni slovarček, ki ga bomo prisotnim delili. Naše narečje se bo v pesmi (Škrinja orehova in Kamb'ra) in besedi predstavilo občinstvu. *Abbiamo voluto valorizzare la ricchezza della lingua slovena, di cui il dialetto di Barcola è una delle sfumature. Abbiamo preparato un vocabolario illustrato che distribuiremo ai presenti. Il nostro dialetto sarà presentato al pubblico con testi e musica (Škrinja orehova e Kamb'ra).*

o52

o Srednja šola prve stopnje sv. Cirila in Metod a pri Sv. Ivanu/Scuola secondaria di I grado grado SS. Cirillo e Metodio presso S. Giovanni, 0039 3490619717 (Sanja Širec) sanja@bluenter.com; Nižja srednja šola Simona Gregorčiča/Scuola secondaria di I grado Simon Gregorčič, Dolina; Državni tehniški zavod Žiga Zois, Trst

NAŠA KULTURNA DEDIŠČINA. MED PRETEKLOSTJO IN V PRIHODNOSTJO /IL NOSTRO PATRIMONIO CULTURALETRA PASSATO E FUTURO

Film »Mladinski dom« je virtualni sprehod po Mladinskem domu, kakršnega si želijo svetovivanski otroci in mladina. Je projekt o prevni nekdanjega Narodnega doma pri Sv. Ivanu in veri v prihodnost. Naši učenci so s pomočjo projekta odkrivali preteklost svojega okolja, se soočili z 2. svetovno vojno, razvijali strpnost, odgovornost in spoštljiv odnos do drugačnosti ter razmišljali o svoji domovini in narodni zavesti. Tako so mladi začeli na domovino gledati drugače kot le na kraj, kjer po naključju živimo. Film »Spominska plošča Žigi Zoisu« pa prikazuje, kako srednješolci vidijo, doživljajo in razumejo dediščino v svojem neposrednem okolju, ter kakšne pomene ji pripisujejo.

Il film »Mladinski dom« (Casa della Gioventù) è una passeggiata virtuale attraverso una Casa della gioventù come quella che desiderano i bambini e i giovani di San Giovanni. Si tratta del progetto di ristrutturazione dell'ex Narodni dom (Casa del popolo) di San Giovanni e della fiducia nel futuro. Attraverso il progetto i nostri alunni hanno scoperto il passato del loro ambiente, si sono confrontati con la II Guerra mondiale, hanno sviluppato tolleranza, responsabilità e un rapporto di rispetto nei confronti del diverso; hanno inoltre riflettuto sulla loro patria e sulla coscienza nazionale. In tal modo i giovani hanno iniziato a guardare alla patria in maniera diversa, non solo al luogo dove viviamo per caso. Il film »Spominska plošča Žigi Zoisu« (Lapide in ricordo di Žiga Zois) mostra, invece,

come i ragazzi delle scuole medie vivono e comprendono il patrimonio culturale nel loro ambiente più prossimo e quale importanza gli attribuiscono.

o53

o Srednja šola prve stopnje sv. Cirila in Metod a - Podružnična šola na Katinari pri Trstu (Večstopenjska šola Vladimira Bartola)/Scuola secondaria di I grado SS. Cirillo e Metodio - Sede staccata di cattinara (Istituto comprensivo Vladimiro Bartol), 0039 3287437616 (Kristina Kovačič), kristinakovacic.trst@gmail.com

LIPA/IL TIGLIO

Naša šola stoji v bližini cerkve Sv. trojice, ki se ponša z dvema stoletnima lipama; pod levo so se zbirali Katinarci in Lonjerci, pod desno pa Rocolčani. Tudi na šolskem vrtu raste spominska lipa, ki smo jo zasadili ob 20-letnici osamosvojitve Slovenije, in lani smo okrog nje postavili kamne, ki spominjajo na nekdanje zbirališče vaških glavarjev. Ta starodavni simbol slovenstva je imel tudi v Trstu in predvsem v okoliških vaseh od nekdanj posebnost. Zaradi tega se nam zdi potrebno, da ga spoznajo tudi mlajši rodovi in prišleki. Učenci bodo med poukom v obliki delavnic spoznavali, preučevali in predstavili lipo ter odkrivali in ovrednotili bogato kulturno dediščino, ki je z njo povezana. Lipo bodo predstavili z znanstvenega vidika, iskali slovenske frazeme in pregovore, povezane z njo, ter krajevna in ledinska imena, zbirali legende in pripovedke ter peli ljudske pesmi in zaplesali pod njeno krošnjo.

La nostra scuola si trova nelle vicinanze della chiesa della SS. Trinità che vanta due tigli secolari; sotto quello di sinistra si raccoglievano gli abitanti di Cattinara e Longera, sotto l'albero di destra invece quelli di Razzol. Anche nel giardino della scuola cresce un tiglio che abbiamo piantato in ricordo del ventesimo anniversario dell'indipendenza della Slovenia e attorno al quale lo scorso anno abbiamo collocato delle pietre che ricordano il punto in cui un tempo si riunivano i notabili del borgo. Anche a Trieste, e soprattutto nei borghi vicini, quest'antico simbolo della slovenità aveva un posto e un'importanza particolari, oggi purtroppo dimenticati. Per questo motivo riteniamo necessario farlo conoscere anche alle giovani generazioni e ai nuovi abitanti. Durante le lezioni - sotto forma di laboratorio - gli alunni avranno modo di conoscere, studiare e presentare il tiglio, scoprendo e valorizzando la ricca eredità culturale ad esso legata. Presenteranno il tiglio da un punto di vista scientifico, cercheranno frasi e proverbi sloveni legati a questa pianta, nomi di località e toponimi, e poi ancora leggende e racconti. Canteranno canzoni popolari e balleranno sotto le sue fronde.

o53

3.-7. oktober

vrtci, osnovne in srednje šole, zavodi, društva in kulturni domovi po vsej Sloveniji

o Slovenski gledališki inštitut - Gledališki muzej, sandra.jenko@slogi.si, www.slogi.si

9.00-15.00

SLOGI MOBILNI - GLEDALIŠKA DEDIŠČINA NA OBISKU

Opis je na strani 94.

3. oktober/3 ottobre

Miramarski grad, Viale Miramare/Castello di Miramare, Viale Miramare

i Državni licej s slovenskim učnim jezikom/Liceo statale con lingua d'insegnamento slovena ANTON MARTIN SLOMŠEK, tajnistvo@slomsek.it, www.slomsek.it; Mibact, Direzione Generale Musei; Polo museale del Friuli Venezia Giulia

9.00-13.00

MED KRASOM IN JADRANSKIM MORJEM. MIRAMARSKI GRAD

/TRA IL CARSO E IL MARE ADRIATICO. IL CASTELLO DI MIRAMARE

Miramarski grad je med najbolj obiskanimi gradovi v Italiji, prav gotovo je glavna turistična atrakcija Trsta, ki vsako leto privabi več kot 250.000 obiskovalcev iz vsega sveta. Grad se nahaja na rtu v grljanskem zalivu in ga obkroža 22 hektarjev velik park. V grad se je mlajši brat cesarja Franca Jožefa, Maksimilijan Habsburški, s svojo ženo Šarloto Belgijsko naselil leta 1860. Bogato opremljen grad je bil za svoje čase moderen, njegov čar pa je danes v tem, da je skoraj v celoti ohranjen tudi v notranjosti, tako da obiskovalec začuti utrip grajskega življenja. Djaki in dijakinje humanističnega liceja Antona Martina Slomška iz Trsta nudijo interaktivno didaktično vodstvo po gradu v slovenskem jeziku, primerno za učence prve, druge in tretje triade osnovne šole. Po dogovoru posredujemo tudi učne liste. Za obisk se je treba pravočasno prijaviti.

Il castello di Miramare è uno tra i più visitati in Italia, sicuramente è la principale attrazione turistica di Trieste che ogni anno richiama oltre 250.000 visitatori da tutto il mondo. Il castello è situato sulla punta del promontorio di Grignano ed è circondato da un parco di 22 ettari.

Nel 1860 nel castello si trasferì il fratello minore dell'imperatore Francesco Giuseppe, l'arciduca Ferdinando Massimiliano d'Asburgo assieme alla consorte Carlotta del Belgio. L'edificio, riccamente arredato, era moderno per quei tempi mentre oggi il suo fascino sta nel fatto che i suoi interni sono quasi interamente conservati e al visitatore sembra di sentir pulsare la vita in questa dimora nobiliare. Le alunne e gli alunni del Liceo delle Scienze Umane ed Economico Sociali Anton Martin Slomšek di Trieste offrono una guida didattica interattiva del castello in lingua slovena, adatta per gli alunni della prima, seconda e terza triade della scuola elementare. Su richiesta forniamo anche materiale didattico. Per la visita è necessaria la prenotazione.

 oŠ1 / oŠ2 / oŠ3

4. oktober/4 ottobre

Licej Slomšek/Liceo Slomšek, Ulica Caravaggio/via Caravaggio 4

i Državni Humanistični in družbeno ekonomski licej Anton Martin Slomšek/Liceo statale con lingua d'insegnamento slovena Anton Martin Slomšek, tajnistvo@slomsek.it (Jasna Merku), www.slomsek.it

10.00

BESEDA IN PODOBA SVETOIVANSKIH UMETNIKOV

/PAROLE E IMMAGINI DEGLI ARTISTI DI S. GIOVANNI

Želimo si ovrednotiti kulturo kraja, v katerem se naša šola nahaja, radi pa bi obenem poglobili predvsem umetnost besede in podobe ter navdih, ki ga umetniki črpajo prav iz kraja in njegove specifičnosti. Izbrali smo vez med besedo in podobo vezano na Sv. Ivan. Izbrali smo tri ustvarjalce. Milko Bambič (1905-1991), eklektični umetnik, avtor tekstov, ilustracij in prvega slovenskega stripa; Marko Kravos, pesnik in pisatelj, katerega knjige pogostoma opremlja slikar in ilustrator Klavdij Palčič.

Desideriamo valorizzare la cultura del posto in cui si trova la nostra scuola, in particolare vorremmo approfondire l'arte della parola e delle immagini nonché l'ispirazione che gli artisti traggono proprio dall'ambiente e dalle sue specificità. Abbiamo scelto il legame tra parola e immagine legato a S. Giovanni. Abbiamo scelto tre artisti. Milko Bambič (1905-1991), artista eclettico, autore di testi, illustrazioni e del primo fumetto sloveno; Marko Kravos, poeta e scrittore i cui volumi sono spesso illustrati dal pittore e illustratore Klavdij Palčič.

 sŠ

7. oktober/7 ottobre

Dvorana SKD Ivan Grbec, Škedenjska ulica/Sala del CCS, Via di Servola, 124

i Osnovna šola Ivan Grbec-Marica Gregorič Stepančič/Scuola primaria Ivan Grbec-Marica Gregorič Stepančič, norina.dobrilla@gmail.com

18.00

TONČEK, ČI SE BIU? PRIREDITEV OB 50 LETNICI SMRTI IVANA GRBCA

/MANIFESTAZIONE IN OCCASIONE DEL 50° ANNIVERSARIO DELLA MORTE DI IVAN GRBEC

Učenci osnovne šole Ivan Grbec - Marica Gregorič Stepančič iz Škedenja pri Trstu bodo predstavili otroške ljudske pesmi, izštevank in posmehulje, ki jih je skladatelj Ivan Grbec zapisoval in zbiral v domačem kraju in okolici. V škedenjskem narečju se bodo učenci z domačinko g. Anico Žerjal pogovarjali o življenju vaškega učitelja in glasbenika.

Gli alunni della scuola elementare Ivan Grbec - Marica Gregorič Stepančič di Servola presso Trieste presenteranno canzoni popolari, filastrocche e burle per l'infanzia, che il compositore aveva raccolto e trascritto nel suo luogo natale e nei dintorni. Nel dialetto servolano, gli alunni dialogheranno con la signora Anica Zerjal di Servola sulla vita del maestro e compositore locale.

 v / oŠ1 / oŠ2 / oŠ3

DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE V SLOVENIJI

- 1991** Dnevi odprtih vrat gradu Brdo pri Kranju
- 1992** Po poteh baročnih spomenikov v Sloveniji
- 1993** Po poteh rimskih vojakov v Sloveniji
- 1994** Po poteh ljudskega stavbarstva
- 1995** Zgodovinski parki in vrtovi
- 1996** Kulturna dediščina meniških redov
- 1997** Secesijska arhitektura v Sloveniji
- 1998** Srednjeveška mesta
- 1999** Kulturne poti
- 2000** Kulturne poti
- 2001** Arhitektura 20. stoletja
- 2002** Industrijska dediščina
- 2003** Arheologija
- 2004** Restavracija in druga znanja ter mojstrstva povezana z njim
- 2005** Nesnovna kulturna dediščina
- 2006** Gradovi, utrdbe in mestna obzidja
- 2007** Arhitekt Jože Plečnik
- 2008** Primož Trubar in njegov čas
- 2009** Dediščina, inovativnost in ustvarjalnost
- 2010** Kulturna dediščina in pomanjkanje
- 2011** Dediščinske skupnosti in prostovoljstvo
- 2012** Izkušnja dediščine
- 2013** Sto let v dobro dediščine
- 2014** Dediščina gre v šole
- 2015** Praznovanja
- 2016** Dediščina okoli nas

DEDIŠČINA
OKOLI NAS

Namen Dnevoev evropske kulturne dediščine (DEKD) je spodbuditi zanimanje javnosti za varstvo kulturne in naravne dediščine ter javnosti predstaviti idejo o skupni kulturni dediščini, o bogastvu in kulturni raznolikosti Evrope. DEKD predstavljajo najprepoznavnejšo akcijo pod okriljem Sveta Evrope in Evropske komisije na področju kulture, saj privabijo k sodelovanju 50 držav, 6000 mest in 30.000 kulturnih spomenikov ter imajo več kot 20 milijonov obiskovalcev.

Vse države delujejo po sprejetih **smernicah**:

- DEKD se prirejajo vsako leto septembra (v Sloveniji zadnji teden v septembru);
- v času DEKD se odpirajo vrata spomenikov, ki so sicer zaprta za širšo javnost;
- DEKD vključujejo obiske spomenikov, ki so sicer odprti za javnost, pod pogojem, da gre za dodatne dejavnosti, kot so posebna vodstva, delavnice, koncerti, predstave, okroglo mize, simpoziji ...;
- vstop na dogodke DEKD je brezplačen ali pa je vstopnina znatno znižana;
- dogodki DEKD so usmerjeni k družinam in spodbujajo udeležbo otrok in mladih;
- vse države in lokalni organizatorji uporabljajo poimenovanje DEKD in logo DEKD ter označijo prireditvena mesta z zastavo DEKD.

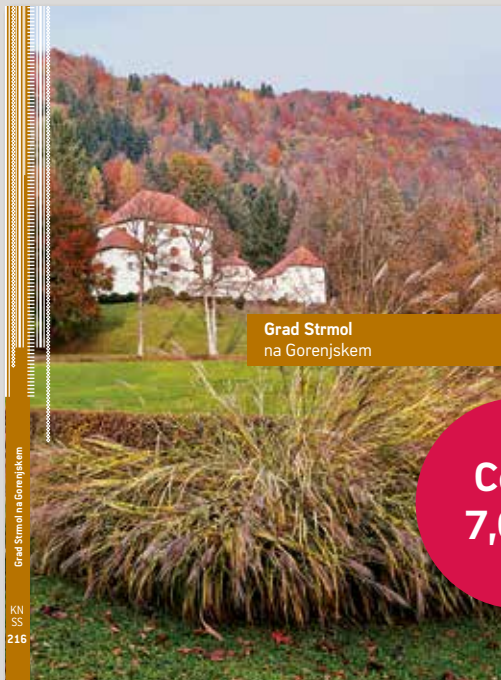
Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije kot koordinator slovenskih prireditev povabi k sodelovanju institucije, društva, posameznike, ki s svojimi aktivnostmi prispevajo k varovanju in popularizaciji kulturne in naravne dediščine. Cilji, ki jih poleg skupnih evropskih uresničujemo v naši praksi, pa so:

- spodbujamo sodelovanje laične in strokovne javnosti pri prepoznavanju, promociji in izjemoma tudi pri obnovah kulturne dediščine;
- uporabljamo celovit pristop tako z vidika dediščine kot nedeljivega pojma kot tudi z vidika delovanja človeka, ki za obravnavo dediščine razvija svojo ustvarjalnost na več področjih;
- težimo k povezovanju slovenskega kulturnega prostora tudi onkraj meja Slovenije;
- vključujemo etnične skupnosti, ki živijo na območju Slovenije;
- z medinstitucionalnim in medresorskim povezovanjem skušamo zapolnjevati vrzeli, ki jih med nas postavljajo okvirji institucionalnega delovanja.

Teden kulturne dediščine (TKD) je nacionalni medresorski projekt, zapisan v Nacionalni program za kulturo 2014-2017. Cilj projekta je, da bo do leta 2017 četrtnina slovenskih vrtcev, osnovnih in srednjih šol ter gimnazij aktivno sodelovala v TKD. Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije je nosilec projekta, partnerji pa so Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Slovenska nacionalna komisija za UNESCO, Zavod RS za šolstvo in Skupnost vrtcev Slovenije. TKD je vsebinsko (enaka tema) in terminsko (enak termin izvedbe) usklajen z DEKD. V okviru projekta si prizadevamo:

- z različnimi aktivnostmi spodbujati večjo vključenost vsebin s področja ohranjanja kulturne in naravne dediščine v vzgojno-izobraževalne procese, v formalnem in neformalnem izobraževanju;
- vrtčevskim otrokom, učencem in dijakom podati osnove prepoznavanja, spoznavanja, ohranjanja in varovanja dediščine, poučiti jih, kako, kje in od koga pridobiti osnovne informacije o dediščini, ter si prizadevati, da bi kulturna vzgoja na področju dediščine postala vzgoja za vse življenje.

Osnovna vodila TKD: dostopnost vsebin (dogodki so brezplačni), kroskurikularno umeščanje vsebin s področja dediščine, odprto učno okolje, medpredmetno povezovanje, povezovanje organizacij z različnih področij (dediščina, kultura, izobraževanje, turizem, šport, delovanje lokalnih skupnosti in nevladnih organizacij) in medgeneracijsko povezovanje.

Grad Strmol
na Gorenjskem

Cena:
7,00 €

Grad Strmol na Gorenjskem

KN
SS
216

216. zvezek zbirke vodnikov **Kulturni in naravni spomeniki Slovenije, KNSS**, ki jo od leta 1965 izdaja spomeniška služba. Vodniki so namenjeni predvsem širši javnosti in so dostopni v knjigarnah. Do danes je izšlo 218 zvezkov, od številke 210 izhajajo zvezki redno tudi v angleškem prevodu v posebni knjižici. Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije zbirko ureja, izdaja in zalaga z javnimi sredstvi, zato je cena posameznega zvezka nizka glede na kvaliteto knjižic, te pa so dostopne vsakomur, kdor želi vedeti več o slovenski dediščini in umetnosti.

Zavod za varstvo
kulturne dediščine Slovenije

Prazgodovinska kolišča okoli Alp, whc.unesco.org/en/list/1363

Škocjanske jame, whc.unesco.org/en/list/390

Dediščina živega srebra. Almadén in Idrija, whc.unesco.org/en/list/1313

Organizacija Združenih
narodov za izobraževanje,
znanost in kulturo

Spomeniki Slovenije
vpisani na Seznam
svetovne dediščine

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

Slovenska
nacionalna komisija
za UNESCO

Organizacija Združenih
narodov za izobraževanje,
znanost in kulturo

Program
Kultura

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

DNEVI
EVROPSKE
KULTURNE
DEDIŠČINE

Zavod za varstvo
kulturne dediščine Slovenije

www.zvkds.si/dekd